

SOLEMO-SĂDŠI

HĀ KRISTOFOI ASAFOI

NĪ YO GĀ KE ADAŅME ŠIKPOŅ LE NO.

LITURGY

FOR THE USE OF THE

CHRISTIAN CHURCH IN THE AKRA AND ADANGME COUNTRY
IN THE AKRA LANGUAGE.

~~~~~  
Third revised edition.  
~~~~~


BASEL 1903.

PRINTED FOR THE EVANGELICAL MISSIONARY SOCIETY
BASEL MISSION BOOK DEPOT, ACCRA, GOLD COAST.

Gā Liturgy.

Nuntšo ɽe solemo ɽe.

Wotše ni yo ɽwei!

Ogbei ɽe he atše.

Omaɽtšeyeli ɽe aba.

A'fe noni osumo ɽe šikpoɽ ɽe no, take afe ɽe ɽwei ɽe.

Hawo ɽmenę woda-umã.

Ni oke wonotomoi ɽe afawo, tamo boni woke-faã mei
ni to ɽe.

Ni okewo akaya ka ɽe mli.

Ši dšiemowo ke-dše efõ ɽe mli.

Ši onõ dšimantšeyeli ɽe, ke hewale ɽe, ke anumnyam
ɽe, ke-yašio nanę. Amen.

G 26683

-/Af/PL 879.504
Africana Library

Homan

SOLEMO-SĀDŠI.

KLEŅKLEŅ MLIDŠA,

**NÍ HĪE SOLEMOI SROTOI NÍ ASOLEO YE
NYOŅMO WE LE.**

**MLIBOTEMO WIEMOI KUKUDŠI NÍ DŠĒ ŅMĀLE
KROŅKROŅ LEŅ,**

ní osofo lo súolo le adamo ši ye klenklen lala le se le eke
gbē wā akane ye asafo dšámō bōimō leñ.

Hogbā lebi ke fane no.

1.

Wonuntšō Iesu Kristo dromō le ke NyoŅmō suomō
le ke Mumō kroŅkroŅ nanyobō le ke nyefē áhī ši!
Amen. 2 Kor. 13, 13.

2.

Dromō ke hedšole ní dšē wotšē NyoŅmō le, ke
Nuntšō Iesu Kristo deñ le ahānye. 2 Kor. 1, 2.

3.

Dromọ, mọbonale ke hedşole ni dşe tşe Nyońmọ le, ni asań edşe Nuntşo Iesu Kristo, tşe le bi le, deń le ke-nye ahĩ ši ye anọkwale ke suomọ mli! 2 Iohane 3.

4.

Wodşe šişi ye Nyońmọ, Tşe le, ke Bi le, ke Mumọ krońkroń le gbẹi amlı! Amen.

Advento Hogbā gbī le ańo.

1.

Hosiana David bi le! "Adşo moni baä ye Nuntşo le gbẹi le ańo le!" Hosiana ye ũwei flöflo! Mat. 21, 9.

2.

Edşı anọkwa wiemọ ni sa ake amō mli kwrā, ake Kristo Iesu ba dşe neń eba eşafelọi ayiwalaheremọ!

1 Tim. 1, 15.

Iesu fomọ gbĩdşürō le ńo.

1.

Na, mibagbanye mişe-sane kple ni dşı mań fe nō; ake ũmeneń afo yiwalaherelo ni dşı Kristo, Nuntşo le, ahānye!

Luk. 2, 10. 11.

2.

Anumnyam ahā Nyońmọ ye ũwei flöflo, ni hedşole aba şikpoń le ńo, ni aná gbomei ahe tşuidşürō!

Luk. 2, 14.

Afi hē gbīdšūrō lẹ nọ.

1.

Dromọ ke hedşole ahānye, ke-dşe moni yo lẹ ke moni ye lẹ ke moni baba lẹ deñ, ni ke-dşe mumọi kpawo ní yo emañşesēi lẹ hie lẹ ñò! Kpodş. 1, 4.

2.

Nānyoñmọ dşi wọbobalo, ke wọhewale, wọhefatamọ ní wa ní wọnáa ye fimoì amlì! Nohewọ ni wọşen gbeyē, ke abutu şikpoù, ke gòdşi afāmọ ayagbe ñşoì atşuiiañ. D. lal. 46, 2. 3.

Epifania lo Kpodşiemọ gbīdšūrō nọ.

Te şi, wo la, şi ola lẹ mba, ni Iehowa anumnyam lẹ akpé ye onọ! Ies. 60, 1.

Iesu gbēle gbī lẹ nọ.

Tōbi ní agbe lẹ sa ake enō hewale ke nifále ke nilē ke nyēmọ ke agbodşē ke anumnyam ke dşōmọ! Kpodş. 5, 12.

Kristo şitē gbīdšūrō lẹ nọ.

1.

Adşō Nyoñmọ ke wọ-Nuntşọ Iesu Kristo tşe lẹ, moni fowọ ehē ye ledientşe emọbonale babao lẹ nā, ehā wala hienokāmọ ye Iesu Kristo şi ní ete ke-dşe gboghī atei lẹ hewọ! 1 Petro 1, 3.

2.

Hedšole Nyoñmọ le, moni dšie tõi le akwelọ kpe-
tenkple ní dši wọ-Nuntšọ Iesu ke-dše gbohĩ atei ye
nānọ kpāñmọ le lá le mli le, le ésanye ehā nitšumọ-
kpakpa-fē-nitšumọ-kpakpa, ní nyefe esuomōnānii, ní etšō
Iesu Kristo nọ efe noni sa ledientše ehie ye nyemli; le
ańō anumnyam ahā ke-yaši nānọi anānọ le! Amen.

Hebr. 13, 20. 21.

Iesu nweiyā gbī nọ.

Nānyoñmọ ete ńwei ke ošebō,
Iehowa hū ke tẹtẹmantre gbē.

Nyelaä nyehāa Nyoñmọ, nyelaä ko!

Nyelaä nyehāa womańtše le, nyelaä ko!

Edšake šikpoñ le fē mańtše dši Nyoñmọ.

Nyelaä seyomọ lalai ko! D. lal. 47, 6-8.

Pentekoste gbī le nọ.

Noni bii dšinye hewọ le, Nyoñmọ tšū ebi le Mumọ
le ke-ba nyetsuii amlı, moni boọ ake: Abba, Atā!

Gal. 4, 6.

**Trinita alo Nyoñmọ mei etē ye mokome mli le
gbĩdšürō nọ.**

Krońkroń, krońkroń, krońkroń dši Nuntšọ Nyoñmọ
Ofe le, moni ye le ke moni yo le ke moni baba le!

Kpodš. 4, 8.

I. HOGBĀ LEBI SOLEMO MLI FAIKPAMQI.A. Šišidšē-solemgi.

Wonuntšo Iesu Kristo dromo le k. n.

1.

Nyehāa wosolea:

Iehowa, wo-Nyoomo! Bo dšī la, ni duo komeo be oomli. Otšu obi kome le ke-ba dše neou, koni mofemo ni anyie ese le, akanyie duo leou, ši eno nou wala la le ye emli. Nohewo le wonkpao fai, Nuntšo, ake odšie ola ke onokwale kpo otšowo ūmene, ni atšowo gbe ke-ya wala mli. Ho wiemo ni ašie atšowo le atšo la aho wonane, ke kane ye wogbe le no. Oke Omumo le atšowo wotsuiian temonii le; gbe wodientše wosedii fodši le; dšiemowo ke-dše wodientše wotsui kutumpo le he; bowo ši, koni bo noou owo wou; tšumo woho ke-dše helo ke mumo fe mudšini le ahe, koni awowo obobo ke odromo nikeni kpakpai ni hi ke-wala ši le afole le, ni ohi wotsui amli. Tšakemowo ni wotsomo onumnyam suban le, ni ho ni ohe nile ni fe fe le atšo nou wala šišidše ye womli ye dše ne mli tete. Dšomo neke gbi ne ni ato kroonkroo aho le, o Nuntšo, ke dšomo babao. Oke nyemo atu onii ye Omumo kroo-kroo hewale le no ye mei fe ni šieo ke mei fe ni nuo ke mei fe ni kaneo owiemo le ūmene, ni ona mei hu ni amedii osanekpakpa ke ūomo le se le amobo, ni oke onokwale odase le ata amedfuo amli, beni afe ni

ogbei le he atše, omañšeyeli le mli alē, ní susumai ayiwalaheremo le afere. Bo woƿaikpamoj ne atoi, wo-ñwei tše, ye obi Iesu Kristo, wo-Nuntšo le hewo! Amen.

Wotše ní yo ñwei! k. n.

2.

Nyeħaa wošolea:

Nuntšo Nyonmo, wotše ní yo ñwei! Woƿe ekā ní sa bii le mĩkpao fai, ake esa ohie ní oke Omumo kroñkroñ la le atšo ye womli, ni osa owawo, koni wonu ní woƿo owiemo le toi ke wotšui mū le fē, koni wohā ohe-dšomogbi ne he atše, ake-ni owiemo ehā wodientše womli ke wohe fē etše tšutšu le. Oke Mumo kroñkroñ hewale ke la le awo owiemo le súloji le fē obōbō, koni ametšomo ohienyam he odasefoi ní hie kamo, amešie Iesu Kristo sanekpakpa le kroñu ke faññ! Hā mei fē, ši titri le mei ní etoame ni amedšatšu efeame le, helatšemei le ke mei ní gboio le anine aše neke hedšomogbi ne dšomo le no! Dromowo, koni woƿe wohie fē afō Iesu Kristo, obi le, no ni wodšadše woƿbei ye owiemo le nā, ní asrawo ní wokatsō tšone alo wodū tšone le, ši wonyie woƿiwalaherelo le se ke anokwa šifimo ahū ke-yaši beyino ní woše woƿbotō ke gbenyiemo nāgbē le ni wobote onwei mañšeyeli le mli. Amen.

Wotše ní yo ñwei! k. n.

3.

Nuntšo Iesu! Bo ní dši susumai fē ní heo yeo le ahedšomo ní adšo ní ehī ke-wula ši le, okē ake: “Nye-ħaä miñō, nye mei fē ní etonye ni nyedšatšui fēnye le, ni mahanye hedšomo hā nyesusumai le!” Nohewo le,

wòkpale ke-dšë dšë neñ ní hãñ wòsusumai le atro le, ke-mba onò, bo moni okë owala, amanehülü ke gbële le eye dšë ne nò künim le. Wòndšie wòmúsùn fë wònkpaofai, hã ní wòsusumai aná hedšomò ye osuomò, mìšedšemò ke hedšole le mli. Hã ní wòleo anòkwaleñ, wòfeo, wóná wòmíšë ke wòmlišimò ye bo okometò omli keke ahù ke-yaši beyino ní okewò ate no nãno ùweihedšomò leñ ye ohìe, heni nyámò fále yo le, ke oninedšürò nò, heni nibii ke ñòmò yo ke-yaä nãno le! Amen.

4.

Nyoñmò Ofe ke Odomfoo, wò-Nuntšò Iesu Kristo tšë! Do otšui ke-ba wòhe ye osuomòbi le hewò. Nawò mòbò, Nanyoñmò, ye omlihišë babao hewò. Omòbònalei afále le nã le gbe wònotòmòì le. Okewò akakodšo, ši moñ ñò wònotòmòì le ofawò ye Iesu Kristo, wòmlišimò le, hewò! Wá osafò le, ni oye enò. To owiemò le ñmĩñmi ke kroñkroñ ye wòteñ, ke srakramentòì adšòmò le hù ní eyi to ke dromò ke mìšedšemò. Tšù nitšulòì anòkwafòì ke-ba oniikpamò le mli, ni ohã owiemò le šièmò le awo yibii ni efere ye Omumò ke ohewale nã: hã ní ašie ke-kple šikpoñ le nò fë. Ñò hemò-ke-yeli ke tšuitšakemò ohã wòndšalòì le, ni obua Israel tòi ní egbe efã le nã. Hã ní Išmael hù yi aná wala ye ohìe. Omòbònale nã le dšiemò nãtšòì le fë ke-dšë wòhe, kplamò mei fë ní edüdù gbe ni ašišiuamò le ke-ba yiwalaheremò gbe le nò, ni okë Omumò le awadšewò, koni wòye abonsam, dšëñ ke helo nò künim!

Nyoñmò drolo kroññ ní fë fë, wòntu wòmanšë Edward ke ebii ke wòlumei ní yeò wòno, ke wòmaù-

tšę ke mañ onukpai le woñwo odeñ, ní oba ameyi ni omli ahī ye amenō. Hāameñ nilē ke seyomō mumō le, ni odsadše amedšinaí le fē oto gbędšiano, koni wō ke dšale ahī šikpoñ le nō, ni mlihile ke anokwayeli, dšale ke hedšole adamō ši šiññ ye woteñ. Hā wofē wodā-umā. Hā wonitšumō ke womodeñbō le afere. Hā ní nu adše ūwei abane, ni nii aba ye bei ní sa le amli. Bamō šikpoñ le nibanii le ayi ohāwo, koni bei ní sa le amli woye ni wotšu he nii. Hā hedšole ke ekomefemō aba šiai ke wekumei amli; dšomō mei ní tšoseo gbekēbii ke mei ní tšōo kaseloj le amodeñbō. Okę Omumō kroñkroñ adsadše wobii le atšuii ke-bayi anokwale gbę le nō. Nō odromō hebū le obu mañ ke šikpoñ he. Dšiemowō kedše tawu ke atuatšemō ke mansō mli, ke-dše srawa, nyoñmōntę ke ahum mli, ke-dše gbēle- ke tšēnemō-hela, hōmō ke nuhōmō ke latša mli, ke-dše nu ke la he amane, ke efōñfeloj agbēle ní baä trukā le mli! Ye obuawō ni ohā obofoi kroñkroñi abole wöhe ke-kpe ní amębu wöhe ye wogbej le fē nō! Fā awusāi ke yei okulafoi, ke mei fē ní be moko ni awaä ameyi, helatšemei ke abifabii ahe, ni okweame! Dšiemowō ke-dše susuma hao-moj ke amanei fē mli. Wadšemowō hū, koni wōke hemō-ke-yeli ke kpeši ke solemo akū woyiwalaheremō henyeloj le anā, ni wōhī ši diō ye hedšole ke kpōfemō, hūmifemō ke hešibā, Nyoñmō súomō ke sale mli, ui wōhie wōhienokāmō šišidšē leñ wā ke-yaši nāgbē. Ni ke wōkā heni ehī ye gbēle plemō leñ le, okę odromō ní fē fē le awawō, koni woyadšo wöhe ye hemō-ke-yeli mli, ni wosusumai aya ye hedšole mli! Nōwo ye nakai gbī le nō ke-ya onumnyam mañtšeyeli leñ,

koni wōkē nyámō ana ohīe kroūkroñ, ni wōkē obofoi kē obalamōbii lē fē adšie oyi ni wowó onō kē-ya nānō! Amen.

5.

Mōbōnalē Nyoñmō kē wō-Nuntšo Iesu Kristo tšē! Wōsaa omōbōnalē fē kē onōkwale fē ní odšieo otšōwō lē ekomeflo! Nawō mōbō, ni ñō wōtōmōi lē ofawō yē osuomōbi Iesu Kristo hewō! Tšiemō ešafelōi yitšoflēflē-tšēmei ní nokonoko edōōamē lē ahīe kē-ba tšuitšakemō kē kpalemō mli, ni ohā anōkwafoi atšui aná wala, koni amēdra yē mligbē gbomo lē gbefāñ, ní amētšō yē amēdšēñba mli, akē Iesu Kristo sanekpakpa lē dšī Nyoñmō hewalē ní añō-hereō mei fē ní heō yeō lē ayiwala. Hā ní sanekpakpa lē atšō wōñā kē wōnōkwa mīšēdšēmō yē wala kē gbēle mli, ni otolē ñmñmī yē hewalē mli yē wō kē wōbii atēñ. Oke odromō lē afā wōhe kē-dšē ñwanedšē kē onōkwale heguōgbē, yakadlēñmōi kē wōñ-dšamōñii ní akē-kplaā susumai kē-dšēō hemō-kē-yeli anōkwa šišitō kome lē mli!

Hā osafō lē súolōi ní akē Omumō kroūkroñ ekeame, anōkwa sanekpakpašīēlōi, nōkwēlōi kē tšōlōi, koni añō-sa hetšēlōi lē kē-wula ši, ní atšū súomō nitšumō lē, ni atša Kristo gbomotšo lē, āhū kē-yaši beyinō ní wōfē wōñine ašē Nyoñmō bi lē hemō-kē-yeli kē nilē ekomefemō lē nō, ní wōfē tamō nū mū kome yē Kristo dale mū lē susumō nā!

Wōsa wōñkpao fai kē-dšē wōtšuiian fē, bo Nānyoñmō Ñweinyo kē Ofē, mañtšēmei amañtšē kē nuntšōmei anuntšō, akē odšō otšūlo, wōmañtšē Edward, ebii kē ewekumei; hā eñāwolōi kē ešūolōi lē ahīe aba nyam,

ní amená nilē ke seyomo, ni titri le tšōmo biē ní dši wogbotō šikpoñ le no amraloi ke lumei, ke womantše ke wonukpai atsuu ke dšēnmoi ye osuomo nā, koni ato nii fē gbedšiano, boni sa, ni aňō dšale ke kodšomo ní hieiankwemo be mli le, ke hedšole ke feremo amāmo ši šiññ, ni atši nōfōnfemo ke yiwale nā, ni afo se!

Mobonale fē tše, oke omlihile fále le ahā wofē woda-ñmā; dšōmo wonitšumo ke wonā ní efere, hā nu ane ni hūlū atšo ye bei ní sa le amlī, ni woná šikpoñ nibanii le ni woke-kwe wöhe. Hā ní wošikpoñ le ayi to ke onumnyam le. Sramowo ní wokabule onidšudši ke omobonaleñii le, woyi akawa ye ohiafoi ke gbedeloi anō; hā wohie aba nyam ye ohie, ní womi aše ye omlihile leñ ke šidā, ni wona mōbo take boni bo, wotše le, onaā mōbo le.

Ō Nuntšo, oke hedšole dšōmo le adšowo, ni osa oto ohāwo; hā wowe ke wowedumei le afere; dromo wumei ke ñamei ní amefe ekome ni amehi ši ye hedšole mli; dromo tšemei ke nyemei, ní ameke modeñbō ke feremo atšu amenii, ni ametšose amebii ye suomō ke ñā mli! Hā wobii hū suomō nā toibō, ni otšō ametšuii ní amesumo ni amebu amefoloi. Hā wotšudši le hū Nyoñmo gbeyeišemo ye ametšuii amlī, ní ameke tšuii kroññi asumo, ni hā ní nuntšomei hū ahie ahī no, ake amē hū ameye Nuntšo ye ñwei. Na gbomei ádesāi fē mōbo. Kpalemō mei ní edū gbē ke-ba gbē kpakpa le no ekoñ; kpātāmō henyeloi ní ametša ekoñ; šedšemo mei ní hao le amī; kwemo ohiafoi; sramo ni oto awusāi ke okulafoi; ye obua mei ní yo amane mli; tša helatšemei ní owa mei ní gboio le ni ošedše amemī! Ni

nāgbē lẹ nò wofē ke-ya nānọ nyámọ ke hedšọlẹ mańtšẹ-yeli lẹ mli, heni otšumoọ obii ahieiaú yáfónui fē, ni ohāa amẹtšuii asedii lẹ fē baā mli ye lẹ. Okẹ odromo abowo toi ni ohāwọ wọnibānii ye Iesu Kristo hewọ! Amen.

(Agbene faikpamọi ye nibii ke bei srotọi ahewọ lẹ anye ake eko awo mli ye biẹ ne.)

(Kẹkẹ koni Nuntšọ sọlemọ lẹ anyie se ni asafo lẹ ke súolo lẹ fē akẹ šikome ake:)

Wọtšẹ ní yọ úwei! k. n.

(Kẹkẹ ni ala lala kuku ko ekoń, ni no se lẹ akane Sane-kpakpa ke Bofoi awiemọi lẹ noni fata he lẹ, lo Nyońmọ wiemọ lẹ eko kanemọ ní ato lẹ, ni ala lala ní fata he lẹ, ni no se Nyońmọ wiemọ šiemo lẹ anyie ní súolo lẹ ke tšui nā sọlemọ lo sọlemọi ní baā ne eko lẹ agbe nā.)

B. Nāgbē-sọlemọi.

1.

Nyehāa wosọlea:

Wọ ke yidšiemọ ahāo, bo Nuntšọ krońkroń ke Nyońmọ, ake ogble odromo ke onokwale lẹ nifále nā ohāwọ imenẹ. Ni wọńkpao fai ake, noni Omumọ krońkroń ke owala-wiemọ lẹ edū ewo wọmli lẹ, bodientšẹ oto ye wọtšuii amli, koni wowo yibii ní hịọ ši ke-ya nānọ wọhāo. Tšiemọ wohie dānẹ ni wosumọo, koni wọkatao nokonoko ake dša bo okome kẹkẹ, ni ake omli wọhie kāmọ ye. Ni agbene ke-ya ne, ke wọhie ni

kāmo ye helo mli le hemo-ke-yeli ní dši, bo Nyoimō bi le ní sumoowo ní nō bodientše ohe ohā ye wōhewo le, no ohemo-ke-yeli le mli wōhīe kāmo ye. Enehewo le wōnō wōhe wōhā odromo-gbetšōmō le ehē ekoñ. Oke Omumō kroñkroñ le atšu hemo-ke-yeli yibii ní dši suomō, mīše, hedšole, tšuišitō, mlihile, edsürōfemō, anokwayeli, mlidšole ke hiešikāmo le ye womli. Tšōmowo ní wōkatao nōmoyeli ko akē dša osuomō le keke, wōkatao senāmō ko akē dša odromo-nifále le keke, wōkatao anumnyam ko akē dša obiyeli le keke. Kāhā wōke tšuiyeli nhao wōhe ye dše neñ nii ní hīaāwo le ahewo; edsake bo le ošiwō, ni osa okwanwo gbīko-gbīko. Tšūmō wōdeñ nitšumō le he ni odšō nō ni oke mei fē ní taoq osegbe le ahī ši ye amešihile ke ame-nitšumō le nā. Hā mei fē ale omōbonale le, ni ošō mofēmo ke-dše fitemō le mli, ši titri le onokwale le heguogbeloi ke henyeloi le. Hā ohīe akpe ye wōfē wōno, ni ohāwo dše neñ ke nāno hedšole le ye wōyi-walaherelo Iesu Kristo gbei le mli. Amen.

2.

Nyoimō kroñkroñ ke mōbonalo! Bo otšōwo ye owiemō le mli boni wōba wōdšeñ ye osuomō ke ohīe-sale le nā. Wōndao ši ke wōtsui mū le fē ye enehewo; ni wōnkpaofai akē onō nwei hewale ohāwo, koni wōkeo ke-owiemō le ato wōhīe ke wōtsui mli, ni suomō ní wōke-sumoowo ke wōnanemei gbomei le afā ke-ya hīe dāne. Tšiemō wōhīe ní wōke wōtsui fē adšo musubofē-musubō nā foi ni wōtše wōhe ni wōhī ši ye dše neñ ye dšēmō kpakpa nā, boni dša ni esa Nyoimō dšámō

le. Titri le hā ní wõnõ wõ-Nuntšõ Iesu Kristo wõto wõhe okadi ni wõnyie enanemāhei le ase. Hā wõtšõ Nyoũmõ-dšainõ-gbẹ ne nõ woná omaĩtšeyeli le ke onumnyam le ní osuomõbi, wõ-Nuntšõ ke wõyiwalaherelo le, esa etowõ mli le gbẹ. Amen.

3.

Nuntšõ Iesu Kristo, wõhemõ-ke-yeli šišidšelo ke nāgbēlo! Wõndšie wõmusũn fē wõndao ši ake ohā ašie osanekpakpa ní tšaa mo le ní ake māa wõsusumai le atšõ osafo le ke-baši ñmene. Wõke hešibā mĩkpao fai ake, ohā owiemõ dšürõ ní wõnu ñmene hũ ne atšõ dšõmõ yē wõteĩ. Oke Omumõ kroĩkroĩ le asu ohenilē la le ní ake-hereõ mo yiwala le yē wõmli ni etšõ heññ ehāwõ, koni wõhe awa yē Nyoũmõ anõkwale le mli, ke-dšẹ gbĩ nõ ke-yaši gbĩ nõ, ní wõhie odromõ le mli. Wowõ hewale ní wõple plemõ fefeõ le, ní wõke-dā-fere-mõ ní wõfereõ yē hemõ-ke-yeli mli le aye helo, abon-sam ke dšẹ neũ kã le nõ kũnim, beni afe ní wõwala be le nāgbē mli le, wõnine ašẹ wõhemõ-ke-yeli oti ní dši wõsusumai ayiwalaheremõ le nõ. Amen.

(Nāgbē-solemõ se le alaĩ lala kuku ko ekon, ni agbene adšadšeo nii ní hĩaã dšadšemõ le, take Nuntšõ niyenii le, gblāsādši ke nii. Ni agbene ake dšõmõ agbe nã ake:)

Iehowa adšõo ní etoõ k. n.

II. HOGBĀ GBEKE SOLEMO MLI FAIKPAMOI.

A. Šišidšē-solemōi.

1.

Dromō ahānye ke hedšōlē k. n.

Nychāa wōsōlea:

Wonyōnmō ke wōtšē ní dši woyiwalaheremō ke mīšedšēmō ke-yaā nānō! Ohā wōhīe eba nyam ye ohīe, wō meī ní wōbabua wōhe nā ye biē nē ekoñ ni wōna ebakpe ši, koni wōdšáo ye gbeyēšemō kroñkroñ mli lē. Na, wōñō-fō wōnō akē wōkeo awie, tšēbele sū ke lamlu keke dšiwō. Okē akē: “Nyetaoa mihīegbe!” Wōtšui sa ñkēo akē: “Ohīegbe lē, Nuntšō, mītao nē!” Kāñō ohīe otēwō; edšakē wōhīe onōkwale wiemō leñ. Wōsumōō owe šihīlē lē ke hegbe ní onumnyam hīō lē, heni wōwōō wōšidāgbē lē nō ke-gbaā onākpe nitšumōi lē ye. Adšōo, Nyoñmō ke wō-Nuntšō Iesu Kristo tšē lē, bo odšōwō ke mumōñ dšōmōi ye ñweiniian ye Iesu Kristo mli. Nohewō lē dšōmōwō agbene ke dā ye lē noññ emli ke-tšó lē noññ enō, beni afe ní wōtšōmō meī ní Nuntšō lē edšōamē lē ni wōhī ši nakai. Tšū Omumō kroñkroñ ke-dšē ñwei ke-ba wōnō, koni etšōwō anōkwale fē mli gbē; tšū odromō mumō lē, ní etowō ye onanyobō lē mli; tšū ohewale mumō lē, ní ewadšewō ní wōwu tawu kpakpa; hāwō ohedšōlē ke nōhīekāmō mumō lē, ní eke wōtšuii ke wōdfēñmōi ato ye Kristo Iesu mli ke-ya nānō wala leñ! Amen.

Wōtšē ní yō ñwei! k. n.

2.

Nuntšo dšūrō, bo ní ohā aúmā únmalē krońkroń lē ahāwō ní wōkase: hā ní wōnu ní wōbo toi, wōkane, wōkase ni wōdfēn he, bōni wōkē tšuišitō kē owiemō mišedšemō lē amō nānō wala nōhiekāmō ní adšō lē mli, ni wōsa wōbīe mli hū, bō nońń ní ońō-hāwō yē wōyiwalaherelō Iesu Kristo lē mli lē! Amen.

—Wōtšē ní yō űwei! k. n.

3.

Ō Nyońmō, ní obi ní adšō lē dšie ehe kpo etšō, koni efite abonsam nitšumōi, ni etšakewō efe Nyońmō bii kē nānō wala wōfasei lē! Wōńkpao fai, akē noni wōyō nēkē nōhiekāmō nē, hā wōtšū wōhe take bōni lē ehe tšē lē, koni beni eeba ekoń yē hewalē kē hīen-nyam mli lē, atšakewō atšōmō tamōlē yē enānō anum-nyam mańtšeyeli lē mli, henī eke bo, Atā, kē bo, Mumō krońkroń, hīō ši kē-yēō mańtšē akē Nyońmō kome dānē kē-yašiq nānō! Amen.

4.

Wōńwei tšē! Wōndao ši ni wōndšie oyi akē oke űwei tšémō ko etšéwō, ni osa ońmēwō gbē ekoń akē wōba ohīe krońkroń akē omańtšeyeli bii nē. Nuntšo, oye krońkroń ni omōbōnalē fá; ši wō lē hīegbēle dši wōnō, gbū abō ní wōnāko wōdfēn wōtšémō anumnyam kē dšōmō lē he kē šidā bōni sa lē. Kpitiokpitio tete wōkū Omumō krońkroń dromō nitšumō lē nā. Kpitiokpitio hū owiemō dūmōńi lē ahe tšāā yē wōtšuii amlī kē dšē nēń akōńōńi, haomōi kē űwanedšē. Ō Nuntšo,

kādi wotrumufemo ke ehe nyomowo ni sawo le se; kā-dšie owiemo le la le ye wöhe; oke osuomobi le lá le adšale wöhe mūdšinii le! Dromowo, ni ohā ake owiemo ke nikronkroni asumowo ke ye hetšemo ke anokwale mli. Bo tšui ni he tše ye womli, ni hā ni eke hemoke-yeli ke modenbō ayi obō. Nohewo le oke tšōloi ke nokwelo ni sa bodientše ohie ahā osafoi le; oke Omumo kronkron le aye wošiai ke wowekei le ano; dšōmo tšōloi ke kaseloi fē ye wonikasemohēi le; oke nā ke hewale awo Kristofoi anukupai ke noyeliloi le, ni amēnitšumoi ke saneyeli fē mli le amekatao nokonoko fē onumnyam, osafō le dale ke feremo ke tō, ke Kristo sane, dšēiba ke dšale hīeyā.

(Bię ne anyō ake faikpamo hā šikpoñ le noyeliloi le ni yo mlidša VI leñ le aho. mli.)

Bu wošikpoñ le fē he; sramo onoyelinii ni eše le ni amehie akagbo. Hā mei, ni ke šišiumo lo hewale ete ši ewo owebii le, anawō le afe yaka. Wadšemō mei fē ni awaā ameyi ye ogbei kronkron dšadšemō le hewo le ni ohie amemli. Hā ni osanekpakpa la le atšo ye mei fē ni hio šikpoñ le no le atšuiiāñ. Wontu mei fē ni yo amanehülūi lo haomoi srōtoi amli le wōnwo omobonale deñ, titri le susuma lo gbomotšo mli helatšemei (N. N. ni atao wofaikpamo ye amehewo le), ke helatšemei ke nyōdši ke mei ni efiamē le. Bamō šikpoñ nibanii le ayi ohāwo ni woye, ni oke onwei mlihile fále le akewo nofēno ni hīaāwo hā womišedšemo ke wohedšole ye neke wala be leñ, ke-yaši beyino ni wofō neke yāfō-dšo neñ wote onāno hedšomo leñ ye Iesu Kristo, wo-Nuntšo le, hewo! Amen.

5.

Nyoñmō Ofe, wō-Nuntšō Iesu Kristo tšē, ní dši mei fē ní atšéame akē bii yē ñwei kē šikpoñ lē nō lē atšē kroññ lē! Wōba ohīe kroñkroñ, koni wōkē wōtšuii amlī afōlei ní dši yidšiemō kē šidā lē ahāo. Bo obōwō yē bodientšē osubañ lē nō, ni odšōwō babao kē-dšē wōgbekēbīiaši kē-baši ñmenē kē mumō kē gbomotšō mli dšōmōi, tšē wō lē wōsaa nakai kwra; nohewō lē wōsumai mīdšōo, wōtšē ní yō ñwei! Ši titri lē wōndao šī ni wōndšie odromō ní bē nāgbē lē yi akē okē osuomōbi Iesu Kristo ehāwō yē omōbōnale ní odšie otšōwō, ešafelōi ohīafoi ní nii yō mōbō lē nā, ni akē osa okāa he otšūō Omumō kroñkroñ kē-baā owebii ní heōo yeō lē atšuii amlī, koni okē mīšēdšēmō kē nānō wala nōhīekāmō awoame obōbō. Ō Nuntšō, wō-Nyoñmō, yē neke omōbōnale fále hewō lē ñō wōyidšiemō afōle lē!

Ō Nuntšō, tšiemō mei fē ní lekoō kē ešafelōi ní yō fēfēfē lē ahīe kē owiemō ní yō hewalē ní okē-tšēō mei lē, ni ofōse Omumō kroñkroñ lē ofie osafoi lē fē nō ní amēhīe atšē. Na dšēñmādšī lē ní tra duñ kē gbēle hōñ lē mli lolo lē amōbō, ni otšū ola kē onōkwale bōfoi lē kē-ya amēñō. Sramō ni owa osanekpakpa šielōi lē yē šikpōdšī fē nō, ni okē nā, hewalē kē tšuišitō akeame bōni hīaāame lē!

Wōññō wōnyemimeī ní yō Kristo mli nitaomōnii kē nii ní hīaāame lē fē wōmfō otšui nō, bo ní dši wō-Nuntšō Iesu Kristo tšē! Wōntu Kristofoi anōyelōi kē onukpai lē fē wōñwo odeñ, ní odfēñ amēnō. Okē Omumō kpakpa lē awaame, koni amēye mei anō yē bodientšē otšui kē osuomō lē nā. Okē hīi anōkwafōi

ní le owiemo ni ametao amedientse amenowomo, ši moñ bo onō le, ni ameseo otōiku le ayiwalaheremo le, awo Kristo asafu sūomo le mli, ō Nuntšo! Dšōmo gblā-šihile ke dšōmo fē ní hīāā nāno wala ke dšēba kpa-kpa; ye obua folo le, ní ametsese amebii ye ogbeyēšemō nā; ni okē tšuii ní leo šidā ke toibō ahā amebii le. Okē afii kpakpai adšōwo ye gbomotšo hewale ke nibanii agbefāñ. Hā šikpoñ nibanii le afā ni efere; ni kpalemō helai ke tai ke haomoi krokomei ke-dše wōhe. Ye obua mei ní hao, ke helatšemei ke ohiafoi, okulafoi ke awusāi, ke mei fē ní awaā ameyi ni akwaame ni amebe bualo ke yiwalaherelo ko akē dša bo le, ni ošē-dše amemī; hāame tšuišitō ye amemanehūlūi le amlī, ni odšieame ye amefimoi le fē mli. Tšī yiwaloi ke mlilatšemei ní yo owebii ní akē obi Kristo le gbei ewoame le atēñ le anine le gbe. Dšōmo osafu le ni obu ehe. To osanekpakpa anokwale le ke ohedšole dšōmo le ye wōke wōbii le atēñ fefefe ye hedšole mañtše ní dši obi dšūrō Iesu Kristo, wō-Nuntšo le, mlidāmo le hewo! Amen.

B. Nāgbē-solemoi.

1.

Nyehāa wosolea:

Nuntšo, Nyonmo Ofe, Wōñwei-tše! Wōke wotšuiñ šidā ke yidšiemō mīhāo ye gbomotšo ke mumo gbefāñ edšudši fē ní ofeowo dāne hewo, titri le akē ohā ašie owiemō kroñkroñ le atšōwo ñmenē hū. Hā ní etšu nii

ye wosusumai le amlī ahā oyidšiemō le ke wōbe ne mli ke nānō yiwalaheremō le. Temō Osuomōbi, Iesu Kristo, henilē ní dši wala le ši ye womli, edšake eke esanekpakpa le etšō wōnilē, eke ekpātāmō-gbēle le etšō wōdšale, eke ešitē le etšō wōkūnimyeli, eke enweiya le etšō wōhienokāmō le. Hā ní wō-Nuntšō Iesu Kristo dientšē atšō hemō-ke-yeli nō ahī wōtšuii amlī, ni e-Mumō le awadše wōmli-gbomo le, beni afe ní wōhīe akā hāle ni wōsúmōle ye hetšemō ke dšale ní saā ehīe le mli. Towō fē tsem ye odromō le mli. Titri le sramowō koni ohedšomōgbī kronkron ne mli nmlētfai ní feō le wōkabule. Kāhā owiemō ní adū ye wōtšuii amlī nmenē ne mīladše, ši moñ ewo yibii eto nānō wala le. Amen.

2.

Nuntšō Nyoimō, Wōnwei-tšē, bo nihāmōnii kpakpai fē hālo, bo lai atšē, moni tšuō suomō ke nitšumō mli-wale le fē ye ohiesale le hewō! Wōmīkpao fai ke-dše wōtšui fē mli ake oñō nitšumō kpakpa ní bo obōi ye wōmli le omā ši šiññ, koni wōya wōhīe lolo ni wōteke nō fē tšutšu le, ye nilē ke seyomō fē gbefāñ, ni wōka nii ní hī titri le wōkwe, koni wōfe mei kronkroni ní nātšō ko akahī wōmli ke-yaši Kristo gbī le nō. Na, dše le ke wōdientšē wōhelo le ke wōsusuma mīwu. Oke odromō le amō wōse haañ, koni wōple ni wōkaya se, ši moñ wōye kāi le fē nō kūnim. Ke wōte le, nolē mō wōmli; ke wōmīšiu le, nolē nō onine ohāwō; ke wōgbe ši le, nolē tewō ši ekoñ. Wawō ye onōkwale mli ni otšōwō, ši bo dši wōyiwalaheremō Nyoimō le, bo gbē wōkweō dā dšētšeremō. Hā ní wōhe ešai fále

le adše ohie; mon omlihile nā bo nonn okaiwo ye, ye okpakpafemo hewo. Wöhe-ešai-fā he mišedšemō leñ ohā woyi anā wala ye, ni ohā no afi ši ye womli ake, amanehulū-fē-aminehulū mli le oke tše-suomō ní oke sumoowo le feo nii fiā dšogbān. Wowo hewale, koni ye bodientše onumnyam fále nā le ohā wofe kpiintiññ ye womli-gbomo le gbeñān. Dromowo mumo ní dši suomō ke hešibā ke tšuišitō ke solemo-mumo le, koni womō nāno wala le mli. Hā wotōro ye bie ke omlihile le, ni hā ní wotōro ye dšei ke nāno yiwalaheremo he mliflimo le ye Iesu Kristo, wo-Nuntšo ke woyiwalaherele le, hewo. Amen.

III. NIBIMO SOLEMO MLI FAIKPAMOI.

A. Šišidšē-solemōi.

(Neke solemo ne asole Hogbā fane. Asafo le adše šiši ke lala ko, keke ni osofo le akane mlibotemo wiemo kuku ko, ni no se le esole neke:)

1.

Ō Nuntšo Iesu, bo gbalō kpeteñkple ke tšolo hā mei ní leko noko ke abifabii le; moni bodientše ogbekēbii-aši, beni oye afii nyoñma ke enyo le, otá tšoloi ateu ye solemotšū leñ, ni oboame toi ni obiamē nii. Wobabua wöhe nā ekoñ ye owe ne, koni wonu noni dši hemo-ke-yeli šišitō ke Nyoñmo dšámō he tšōmō le, alo

Kristofoi ayiwalaheremō sane yitšo ke šišidšē lē; ni asaŋ abiwo nii ye he, beni afe ní aŋōwo amāmō ši šihŋ ye onilē lēŋ. Ene hewō lē nō Omumō kroŋkroŋ dromō lē ohāwo ye neke nitšumō ne mli; gblemo wōhīnmeii, koni wona omla lē mli nākpenii lē; gblemo wōfē wōtšuii; gblemo wōdfēnmo, koni wōdra ye wiemo lē nilē mli, beni afe ní aŋōwo amāmō ši šihŋ ye obofoi ke gbaloi lē ašišitō lē ní bo Nuntšo Iesu odši ekoŋte lē nō, ni adšiewō ke-dše Satan ke dše neŋ ke wōdientše wōhelo fitemō lē mli atowō fefefe, ni beni yi ayawula ši lē, wōnā wōhemō-ke-yeli nāgbē ní dši wōsusumai ayiwalaheremō lē! Amen.

2.

Mōbonalo ke iālo kome, Nyoŋmō ke tše! Gbiŋ abo ni afowo ye eša mli ni wōlee noko, wōlee wōdientše wōhe ni wosa wōlee bo ní dši aŋkwale Nyoŋmō kome, ke Le moni otšū dše lēŋ mo he nilē ní dši nāŋ wala lē: meni gbekē lo oblanyo lo gbomo-fē-gbomo ke-asa ehe eša lo atšū egbei lē ahe? Té eetšō ewala gbē tēŋ ní eenina Nānyoŋmō ke nāŋ yiwalaheremō ni kpa ko akahī ehe ni emā ši šihŋ po? No keke dši ake esoleo ehe ye owiemo lē nā, ši no dši kane hā wōnādši ke la hū hā wōgbei lē. Nohewō lē wōŋkpao fai, kāhā ašiu owiemo lē nō lo atē nō ye wōhīe, edšake gbōi ke gbēnyieloi keke dšiwō ye šikpoŋ lē nō. Okē oŋā Mumō lē akewō; hā ola atšo ye wōdfēnmo lē amlī, koni wōhere owiemo lē hīemē ye hetšemō ke kroŋfemō mli. Hā ní wōdfēn omōbonalēi lē fē he, ni obō wōtšuii ehē, bōni wōke-adšie oyi, dšee ke wōnābui keke, ši moŋ ye wōdšēnba

mli; beni afe ní wọkatō onyoṣmọnyam lẹ nọ yẹ noko mli, ši moṣ wọnyie yẹ ohie yẹ hetšemo ke dšale mli wọwala gbīi abọ fē, yẹ wọ-Nuntšọ Iesu Kristo, moni dši gbẹ lẹ ke anọkwale lẹ ke wala lẹ, hewọ; edšake lẹ ekome enọ mei atšō aba oñō, bo nānọ tšẹ: ni lẹ nonṣ egbei lẹ amli wọsa wọkpaṣo fai ne:

Wotšẹ ní yọ ñwei! k. n.

(Kẹkẹ ni tšomọ ke nibimọ lẹ anyie se, ni no se lẹ súolo lẹ akane faikpamọi ní baä ne eko, ni ala lala kuku ekoṣ, ni eke dšomọ lẹ ahā.)

B. Nāgbē-solemọi.

1.

“Iehowa, wọ-Nuntšọ! Ogbẹi lẹ dše agbo yẹ šikpoṣ lẹ fē nọ: bo ní oñō owō lẹ otoọ ñweii lẹ anọ! Abifabii ke fufobii adaṣ osā hewale ke-dše, yẹ ohenyelọi lẹ ahewọ!” Kwe dromọ ní okẹ-kẹowọ akẹ: “Mibi, mimla lẹ, ohie akakpa nọ, ši mikitai lẹ, hā otšui ato; edšake gbīiasedšekemo ke walasetšẹ, ke hedšole amẹ-anō-fata he amehāo. Mlihile ke anọkwale akaṣmẹo: ñṣame ofi okue he; ñmāame yẹ otšui mli tāo lẹ nọ: no koni ona anumnyam ke bū kpakpa yẹ Nyomọ ke gbomei ahie!” Kwe boni omlihile lẹ da hā; kwe boni obi Iesu Kristo, wọyiwalaherelọ lẹ, hū mlihile lẹ da hā, akẹ ewo kitā ní akewọ aba enō, ni ekẹ akẹ wonō dši ñwei mañtšeyeli lẹ, ni edšowọ! Wondšie womusūñ fē womdao ši, akẹ ogblawọ ke-ba oñō yẹ wogbekēbiiaši, ni omā nọ

mi ohāwō, akẹ onōwō akẹ obii yẹ baptisimō krońkroń leń, akẹ ohāa alewōwō kẹ owiemō fufō krońń le, ni atšosewōwō ahāa dšōmō-wala krońkroń le. Womikpao fai kẹ-dšẹ wotšui fẹ mli, akẹ ohā wōhīe aba nyam yẹ ohīe, ní wōdra ni wōhe awa yẹ mumō leń, yẹ nā kẹ dale mli yẹ bo kẹ gbomei fẹ ní šeo gbeyē ni amewoō le ahīenyam le mli, ō Nyońmō ní dši wōńokwa tšẹ le, beni afẹ ní gbīi abo fẹ ní hūlū kẹ nyontšere yō le mań ko ahī šikpoń le nō ní lego ni ohereō ameyiwala yẹ wō-Nuntšō kẹ yiwalaherele Iesu Kristo hewō! Amen.

2.

Dromō Nyońmō kẹ tšẹ! Wokẹ šidā mīhāo akẹ osa ohā atšōwō nibii ní hī hā woyiwalaheremō le. Dšōmō wiemō ní wōnu le, ni hā ní wofē, gbekēbii kẹ onukpai, wokẹ-to tšui kpakpa ní sa le mli. Hā ošiwō aba mli yẹ wōmli, akẹ owiemō kẹ Omumō le edšeiń wōhe lo wōbii ahe kẹ-ate yinō kẹ yinō le. Tšōmō wōbii yẹ amegbekēbiiāši, akẹ kẹdši amentao amegbei ahe amētšū le, dša akẹ amesole amehē yẹ owiemō le nā. Hā ní amefē amekaio, moni dši amebolo le, yẹ amegbekēbiiāši kẹ amēblahīań, ni take bōni gbekē krońkroń Iesu etoame okadi le, amefere yẹ dale kẹ nā yẹ bo kẹ gbomei ahīenyam leń, beni afẹ ní adšōame yẹ biẹ kẹ dšeiń kroko leń. Bowō toi, wōńwei tšẹ, yẹ obi Iesu Kristo hewō! Amen.

IV. FAIKPAMOJ NÍ ANŌ-TO GBIĪ DŠUDŠI ANŌ.

Advento nọ.**Šišidšē-solemọ.**

Nānọ Nyoñmọ Ofe! Wondšie womusūñ fē wondao ši ake, beni be fále le še le, otšū obi kōme, Iesu Kristo le, ke-dše ñwei ke-ba wōñō. Dromowọ ní dāne wọhe wọye ni wōmī aše ehelo-mlibā le he, ni wōná hewale ye nọ ake eba dše neñ koni ebahere wọ, ešafelọi ní nii yọ mọbọ le, ayiwala! Ō anọkwale Nyoñmọ, hā ní agbene hū eba wōñō ye ewiemọ ke sakramentoi kroñkroñi le amlí, ni Emumọ le asa wọtsuii bọni ehí wọmli dā! Tšiemọ wosusumai ahie, koni wofe enāgbē bā le, ní ke eeba ní ebakodšo dše neñ le, wọke nyámọ kele ayakpe ni wọkele abote enānọ anumnyam mañtše-yeli leñ. Agbene bo, nānọ mañtše, ke Bi ní keo yọ ni ekọ yeọ mañtše le, anō anumnyam ahā ye asafọ le mli ye yinọ-fē-yinọ ke-yaši nānọ! Amen.

Nāgbē-solemọ.

Nuntšo Nyoñmọ, anọkwafo ke odomfoọ! Wọke šidā ke yidšiemọ bahāo, bo ní kpāñmọ momo be le mli le owo ši ohā tšemei le, ni osa otšō gbalọi kroñkroñi le anā ogba, ake obi kōme le aba, ni beni be le še le, otšūle hū ke-ba dše neñ, beni afe ní edšie oñāwō ke osuomọnānii fē kpo etšōwọ, ni ekọ odšōmọ le aba dšēñ-mādši le fē nọ. Wọñkpao fai, oke odromọ aye abuwọ, ni wọke mīše asa wọtsuii amlí ní wọherele hiemē, koni

ebote mli, ni ehī wōmli ní eñōwọ efe ešihilehe, ni eke yiwalaheremọ nikēni ní eke-dšę ñwei eba le abahī wọten dā. Hā ní ekā he ekewọ awie ye ewiemọ le ke Emumọ leù, ní efite eša ní hiọ wōmli le hewale, ni esawọ koni wosa wohā dšalọi ni ehī ke-wula ši le ananyobọ! Hā ní wofī ši šinñ ke-yaši nāgbē ye onokwayeli le nā, koni anawọ ní kpa ko kpa ko akahī wọhe ye wọ-Nuntšọ Iesu Kristo gbī le nọ! Amen.

Iesu fomogbī le nọ.

Šišidšē-solemọ.

Nuntšọ Nyonmọ, wotšę ní yọ ñwei! Wọke wotšuin šidā ke yidšiemọ bahào, ake noni odšę nānọ oñò obi kōme le oto woyiwalaherelọ le, ni ohā afole gbomo ye be ní sa le mli. Oñòle ohā Adam bii aweku ní ni yọ mọbọ le ye dromọ fále le nā, beni afe ní wọ ní atšū wọhe ke-dšę wofomọ ke wohelo fitemọ le mli, ní adšiewọ ye mla lomọ le ke eša ke gbēle hewale le mli le, wotšómọ obii ke oñwei mantšeyeli le wofasci. Wọnkpaofai, musūntšōlei fē atšę, ní oke Omumọ kroñkroñ atowọ ni owadšewọ ye obi ní dši woyiwalaherelọ le he nilē mli, koni ehelotšómọ kroñkroñ le afe womīšedšemọ ke wonyámọ dāne. Ye obuawọ hū ye wofomọ hē ní dšę Mumọ mli le hewale nā, ní wohī ši wohào, ni wosúmọ take bii toibolọi, koni dšēñ ní baba le mli le wọke obọfoi ke ohalamobii le adšie oyi ni wọkafoö dāne ye obi Iesu Kristo, wọ-Nuntšọ le, he-wọ. Amen.

Nāgbē-sọlemọ.

Nānyoimọ Ofe ke wọ-Nuntšọ Iesu Kristo tšẹ! Anumnyam anō-hā ogbei kronkron le ke-dšẹ nānọ ke-yaši nānọ! Ofe nii wudši ohāwọ; nohewọ le wọmī ešẹ: wọ ni afọ yiwalaherelọ ñmene ahā, ni le dši Kristo, Nuntšọ le. Wọke wọtsuii fẹ mīdao ši ye osuomọ kpe-tenkple ní odšie otšōwọ ye noni otšū obi le ke-ba dšẹ neñ, koni wọkele aná wala le hewọ.

Wō ke hienyam ahāo hū, Nuntšọ Iesu, ake otšō Adam bi, koni wọtsōmọ Nyoimọ bii; otšō ohiafo ye wọhewọ, koni wọtsōmọ niatšemei ye ohia le hewọ. Oba ohe ši, ni oūō tšūlọ su ofō onọ, koni obowọ ehē ye Nyoimọ su le mli. Wofē wotra duñ ke gbēle hōñ le mli, ši bo ohā Nyoimọ musūñ tšōle ye wọhewọ. Odšẹ ñwei šoññ oba, koni oke mišẹ ke hedšole abahāwọ, ni onifále mli ni wofē wónáa dromọ ye dromọ nādšiañ. Nohewọ le wosusuma mīla nyámọ lala ake: "Anumnyam ahā Nyoimọ ye ñwei flōflo, ni hedšole aba šikpoñ le nọ, ni aná gbomei ahe tšuidšürō!"

Wonuntšọ ke yiwalaherelọ, wọnkpaofai, botemọ wọtsuiiañ, ši wọñfe; ni oke oñwei nifále níkēñi ke notekemọ le awowọ obōbō! Oke Omumọ kpakpa awawọ, ni oke odromọ atša wọhe eša hela le. Šedšemọ wọmī, anọkwa Nuntšọ ke yiwalaherelọ, ye wọmanehūlūi fẹ amlí; ye obuawọ ye wọhaomoi fẹ amlí; wadšemowọ ye dšēñ fōñ neñ kai ke tšōnei ateñ, ni oke nyámọ nọhiekāmọ awo wọtsuii amlí obōbō ye wónāgbē plemọ leñ! Nawọ mọbọ ni ohāwọ ohedšole, O Iesu! Amen.

Afi hē lē nọ.

Šisidšē-sọlemọ.

Wondao ši, Nuntšo Nyoñmọ, wọtšē ní yọ ñwei, ake otšū obi lē ke-ba dšē nēñ, ni oke Iesu gbei ní dšra wa lē wole, noni aňō-tšéle ye eketiafō gbī lē nọ, beni etšō Israel asafo leñ bii lē eko lē. Okai okpāñmọ kroñkroñ lē, oye ošiwō wiemọ lē nọ ake Abraham seši lē mli lē aadšō šikpoñ lē nọ mādšimādši fē ye lē. Nohewọ lē ošiwōi lē fē hū ní efe lē atšōmọ Hē ke Amen ye Kristo Iesu mli. Wọñkpao fai ke-ndšē wọtsui fē mli, ake oke Omumọ kroñkroñ lē atšu onii ye wọmli, beni afe ní wọke hemo-ke-yeli ní mā ši šinñ aňō wọhīe wọfō Iesu kpodšiemọ ye helo mli ke egbei lē nọ, ni wọke wogbomo momo lē gbē adše afi hē nē šiši, ni wọtšō mli hū ke-ya ye odromọ hebū lē šiši! Amen.

Nāgbē-sọlemọ.

“Nuntšo Nyoñmọ, bo-dši wọšihīlehe ye yinọi fē mli! Dāni afọ gōdši lē ni ošō šikpoñ ke dšēñ fē lē, ni ke-dšē nānọ ke-yaši nānọ lē bo dši Mawu!” Mlu ke lamlu dšiwọ, wọ lē ke-dšē nye keke wọhīe kāmọ ni wogbii ní woyeọ ye šikpoñ lē nọ lē tamọ hōñ ní hoọ, ši bo dši bo nouñ, ni ofi lē be nāgbē. Wọ lē ešafelọi dšiwọ, ni wọnqōmọi ye ohīe dā. Ši bo, ō Nuntšo, bo dši wọtšē ke wọyiwalaherele. Ke-dšē blema bēbe lē enē dši ogbei lē. Namo agba onākpe nitšumọi lē, lo eedšie ohewale nifemọni lē ayi? Namo atoö nādšian ye omlihīle fē ní odšie otšōwọ lē hewọ! “Te omlihīle dšra wa tēñ, Nyoñmọ, ní gbomeiabii baā ofidši ašiši

hôn leu abo le!” Bo dši woyeli ke buamo, womise-dsemo hu ke-yaä nano, nohewo le wosusuma mitaoö ye afi he ne šišidše leñ, ní woyi aná wala ye odromo ná! Wogbii ní baba le aima ye owolo leñ. Bo uonñ odeñ wotuwo wogbomotšo ke wowala, wosusuma ke womumo wowo. Hã ní Iesu Kristo, obi kome ní dši nano dšale hülü ní ke la ke wala ba dše neñ le ate ši ehē ye wotšuii amlí. Oke Omumo kroñkroñ abawo, koni ewawo ye wala gbē le no, ní wonyie fefefe ye wogbē le no, ni wonane akate. Ō, bo Israel kwelo anokwafo ní tšōō mli ewo, nōwo ke-ba ohewale hebū le šiši, tšō wola ke wohewale ye wowala gbēi le fē no. Nāno Nyonmo, kādšie onine ye wohe, kākwa-wo; wonkwe oyiwalaheremo gbē! Ye obuawo, Nuntšo! Ō Nuntšo, hã wonine ná nitšumo le afere! Amen.

Epifania no.

Šišidše-solemo.

La-fē-la tše! Wonkafoö ní wondšie omobonale yi, edšake oke “dšetšeremo ní dše nwei le ebasrawo, koni dšeñ atše ahā mei ní trá duñ ke gbēle hōñ mli le, ní atšōmo wonādši ke-ya hedšole gbē le no!” Odromo ná le woná Kristo ní dši wohedšole ní eabua asafoko ná ehā ehe ke-dše dšeñmādšimādši fē tsem ní ekehā ale onā ke omlihile nifále le. Wondao ši, mobonale tše, ye dšōmo ní anyēñ agba le hewo, ake atšewo owebii ke obii le. Wowo hewale, ní woke anokwa šidā ke dšámō afole abahāo, ye obi kome le, mo mli

ni omlihile ke suomọ le edšie ehe kpo etšowo ye le mli! Hā ni omaütseyeli hūsui le amlia ale dane, ni hā ni šikpon nāgbēhei adšeümädši fē ana ola le, ni amenyá onumnyam kpeṃọ le he. Oke Omumo krońkroń awawọ, mei ni wonine eše odromọ kleńkleńni le anọ le, koni wonyie ola leń, take boni sa labii le, ni wonye duń nitšumoi ni woo yibii le, ni wosa wodšo nā foi. Ni nāgbē le, hā ni wobote la ni yo onwei maütšesēi le hie leń, ni dšemei wokwe onumnyam ye wọ-Nuntšo Iesu Kristo hie ye, ni wodšie oyi dane ke-yaši nānọ! Amen.

Nāgbē-solemọ.

Nānọ Nyoũmọ, la-fē-la tše, mō ũō ni nōkēnō-kpakpa-fē-nōkēnō-kpakpa ke noni hī ke-wula ši le dše le, wọke šidā ke yidšiemọ bahāo, ake otšũ obi kōme ni dši wọ-Nuntšo Iesu Kristo, gbomei anokwa la le, keba dše neń, ni odšie ohe kpo ye emli otšō gbomei fē, ni osa otšewo ke-dše duń le mli ke-ba onakpe la le he ye osanekpakpa krońkroń le mli. Wombao ake ohā neke ũwei la ne-atšo dane ye womli ke woteń ye odromọ hewo, ni oke onokwale odasefoi anokwafoi asuomọ le ahā dše neń duń le mli atše, koni agble hińmęii fē, ni gbomei fē aleo ke le moni otšũle, Iesu Kristo, obi le. Fosemọ Omumo krońkroń ofie helo fē nọ. Dše gbe ohā owiemọ le, koni agble gbomei atsuiiań ahāle, ni hefēhe susumai atšomọ ehēi, ni amęhe atše, ni ašedse amęmī, ni adšomę ye mli.

Musũntšōlei atše! Tšũ nitšuloi ke-ya oniikpamọ kpe-tenple leń, tšũ bofoi ni amęyatsē dšeümädši le ke-dše

Handwritten notes:
 Vainda
 alle
 araf
 bi
 w
 ye
 m
 w
 G
 die
 G
 F
 H
 H
 m

dui mli ke-ba ola le hie; woame ekā ye plemoi ke haomoi fē mli, bu amēhe ye amane mli. Okēame adše kpo ke-ya ta leñ, ní wõndšamọ se afo, ni wõndšalọi le ke anumnyam ahāo; ni ñšokpoi ke šikpõdši ní yo šoññ le ašię onqwomọ! Ō Nuntšomei anuntšọ, hā ní be le ašę mrā, beni faikpamọ ake “omañtšeyeli le aba; afe noni osumọọ ye šikpon le nọ, take afeọ ye ùwei le” aná aba mli ahā ogbei le hienyam le! Amen.

Iesu gběle gbī le nọ.

Šišidšē-solemọ.

Nuntšọ Iesu Kristo, bo Nyoñmọ tōbi ní owo dše leñ ešai le ke-te! Wọke wõtšui mli šidā bahāo, ake otēre wọke dšēñ mū le fē he ešai le, ni oke omanehülū ke ogbēle ekpātā wọke Nyoñmọ teñ. Onō bodientšę ohe owo ešafelọi aden, ni alio, ayio kplebii, afio ñmei akekre ni aseño ye wgnādšiañ. Dromọwọ, wõnkpaofai, koni wọke omanehülū ke gběle kwemọ ke he dfēñmọ le aba wọhe ši ye wõtšuiiañ, ašedše womi ye wala ke gběle-kāi le fē mli, ni awadšewọ ni awowọ hewalę ye ta ní wọke eša ke dše neñ wuọ leñ! Ō Nuntšọ dšürō ke yiwalaherelọ ní wosumọọ le, bo ní otowọ okadi, koni wouyie onanemāhei le: hā ní wọkwę bo ní odši wohemọ-ke-yeli šišidšelọ ke nāgbelọ le nọ, ní wọke tšuišitō ada wofoi ní kā wohie le, ni wõnine ašę hemọ-ke-yeli nāgbē le ní dši wosusumai ayiwalaheremọ le nọ, beni afe ní osumọ kpeteñkple ní teke nọ le hewọ le wõdšie oyi ni wọkafoö dāņę ke-yaši nāņọ! Amen.

1.

Nāgbě-sọlẹmọ̀.

Nuntşo Iesu! Wodşę wotşuiñ fẹ̀ wọkẹ̀ şidā, yidşiemọ̀ kẹ̀ anunnyam ñhāo, akẹ̀ okẹ̀ ogbẹ̀le kpātā moni hie gbẹ̀le hewalẹ̀ ní dşi abonsam lẹ̀ hie, ni odşiewọ̀ ní gbẹ̀le gbeyẹşemọ̀ hewọ̀ lẹ̀ wọ̀ dşi enyōdşi yẹ̀ wowala gbii abọ̀ fẹ̀ mli lẹ̀. Womba wọhe şi ni wombao akẹ̀ odrowọ̀, koni noni wotşomọ̀ ogbẹ̀le hefatalọ̀i lẹ̀ wọ̀ hū wogboi wohā wodientşę wọhe kẹ̀ wọhe eşa lẹ̀, ni wonyie wala hē mli kẹ̀-dşę be ne nọ̀ kẹ̀-yaä lẹ̀. Hā ní wogbẹ̀le ñmletfā lẹ̀ mli lẹ̀ wonō wqhie wofō onitşumọ̀ ní sa lẹ̀ nọ̀ ni wonyá he, ni oto wosusumai lẹ̀, kedşi wogboi lẹ̀, yẹ̀ bodientşę oden; edşakẹ̀ bo okpōwọ̀, yiwalaherele aņkwafọ̀! Amen.

2.

Nāgbě-sọlẹmọ̀.

Nyonmọ̀ kẹ̀ wọ-Nuntşo Iesu Kristo tşę! Wọkẹ̀ şidā ní dşę wotşuii amlı bahāo, akẹ̀ oiō obi kōme lẹ̀ ohā ní egbo ehāwọ̀, koni mofēmo ní heọ enọ̀ yeọ̀ lẹ̀ akaladşę, şi enā nānọ̀ wala moñ. Bo lẹ̀, “opilalẹ̀ yẹ̀ wonifōdşianii lẹ̀ ahewọ̀; agbla etoi lẹ̀, ni woná hedşole; ni ehe fadşi lẹ̀ akẹ̀-tşawọ̀.” Kākwewọ̀ yẹ̀ wodientşę wqşihile boni eşa ebulewọ̀ lẹ̀ mli; şi kwemowọ̀ yẹ̀ Iesu Kristo, obi lẹ̀ ní dşi mokronkron ní osumoqlẹ̀ mli, ni okẹ̀ wotōmọ̀i kplei ní tşi tşō lẹ̀ afawọ̀ yẹ̀ afole ní fá ní teke nọ̀ ní lẹ̀ eke-bahāo yẹ̀ Getsemane kẹ̀ Golgata lẹ̀ hewọ̀.

Ō Nuntşo Iesu! Okẹ̀ osuomọ̀ ní mli kwọ̀ fẹ̀ susumọ̀ lẹ̀ ato wqhie ñmene, koni okẹ̀-te wotşuii ní he edşo ní

egboi lẹ aši, ní wọkẹ suomọ hedọlẹ asumọo fẹ nofẹno, edšakẹ bo lẹ osumọwọ kẹ-yaši gbẹle mli! Dromọwọ ní wọkẹ tšui ní efe bọdọbọdọ ní etšake, kẹ hemo-kẹ-yeli ní hie ká adfẹù omanehülü he! Hã ní oseñmọtšo atšó wọbobahe, beni mla lẹ kẹ wọdientšẹ wọhenilẹ floö wonā kẹ-buọwọ fọ yẹ wọhe ešai ahewọ lẹ. Ō nwei osofonukpa! Káfō wofẹ wọhe faikpamọ akẹ: “Atā, nō-faame!” Woyiwalaherelọ anọkwafo! Hã ní ogbẹle nitšumọ ní etšuo yẹ wọmli lẹ nā lẹ wọkẹ-nyẹ eša ni wọnyañe, wọseñ wọdientšẹ wọhelo, ni wogbe esedii kẹ akonọi lẹ, wọhiei akāmọ ahā okome kẹkẹ yẹ dše neñ. Ni kẹdši esa ohie akẹ ogblawọ kẹ-ba omanehülü nanyobō lẹ mli lẹ, hã ní wọkẹ mišẹ kẹ šifimọ kẹo ana nō, koni beni oba obadšie ohe kpo lẹ, wọ hū wọtšómọ onumnyam hefatalọi! Amen.

Iesu šitē gbī lẹ nọ.

Šišidšē-sọlemọ.

Woyiwalaherelọ ní adšōo, Nuntšọ Iesu Kristo, bo ní okẹ nyámọ te ši kẹ-dšẹ gbonyobu mli ní okẹ-šedše mei fẹ ní heọ onọ yeọ lẹ amī, ni okẹ-wo ogbei wulu lẹ hie nyam: té wofe tēñ ní wọdšie oyi boni sao ñmene gbī ne, beni wọkaiọ onyam šitē lẹ! Edšakẹ oye künim hewọ lẹ woná wọle mo nọ ni wọheọ wọyeọ, ni woná hewalẹ yẹ nọ, akẹ onyē nii ní wọtu wọwo odeñ lẹ oto kẹ-yaši ogbī wulu lẹ nọ. Bo lẹ adšieo kẹ-dšẹ amanehülü kẹ kodšomọ lẹ mli, nohewọ lẹ afo fọbu lomọ lẹ sẹ ahā mei fẹ ní kẹo ete ši yẹ wala hē leñ lẹ. Nuntšọ Iesu, bo dši šitē lẹ kẹ wala lẹ, nohewọ lẹ wọnkpaofai

ake okē owala ahī wō hū wōmli agbene, beni wōdšieo oyi ni wōwoō ohīe nyam yē osuomō ke omōbōnale ní anañ šiši lē hewō! Okē Omumō kroñkroñ hewalē lē atšie wōhīe ke-dšē eša wō lē mli, gbe sēdii fōdši fē ní hīō wōgbomotšei ní gboō lē amlī lolo lē, ni owowō hewalē ní wōkē anōkwa tšuitsakemō ke hemō-ke-yeli ní fiō šī šinñ anyie yē ohīe yē wala hē lē mli. Ye dšē lē nē kūnim yē wōmli, bo kūnimyelō hewalō, ni ošiwō nā lē ohī šī yē owebii anōkwafoi lē aňō ke-yaši dšēñ nāgbē lē, ni okē ohedšolē ní hī ke-wula šī lē akewō ke ūwei hewalē, mīšedšemō, kūnimyeli, nānō nyámō ke dšōmō nikēni lē.

Nuntšō Iesu, wōñwei asafoiatšē! Beni oodšie ohe kpo yē onumnyam lē mli lē, no lē aadšiewō hū kpo yē onyam lēñ; no lē “neke fitemonō nē awo noni fitee lē, ni neke gbēlenō nē awo noni gboō lē”, ni mei fē ní hīō plemō ke gbeyēšemō lēñ ni amēñō amēhīe amēfōō onō lē ahīe aba nyam kwra ni amēabo ošē ke nyámō ake: “Bo gbēle, nēgbē ogāi lē yō? bo gbohīa-dšē, nēgbē okūnim lē yō? Šī šidā ahā Nyoñmō, moni tšō wō-Nuntšō Iesu Kristo nō ni ehā wōye kūnim lē!” Amen.

Nāgbē-solemo.

Adšō ogbei, wōtšē Nyoñmō, ake ote Obi, Iesu Kristo, šī ke-dšē gbohīi atēñ, ni okēlē tá oninedšūrō nō yē ūweii anō ofilē anumnyam ke wō akekre lē, ni oñōlē ofe yitšo ní hie kā lē ohā osafo lē ke-yašio nānō! Wōkē wōtšuiian yidšiemō bahāo yē osuomō kpetēñkple ní okē-sumowō yē Iesu Kristo mli lē hewō, ake wō ní sá ní wōgboi yē tōmōi ke ešai amlī lē, okē lē tšie

wohie, ni oke le te wo hu si, ni oha wokele ta si ye nweiniian. Yidšiemọ ke anumnyam anō-hao, Nuntšo Iesu, bo ni ogbo, si kele ohie kaa ke-yaä nanọ! Oha wonu owiemọ ehē nmenę ake: "Mihie ka, ni nye hu nyehie aakā;" ni oke-tewo si ofata ohe oha anokwa nwei wala le, ni wotšomọ okunimiyeli kpetenkple le hefatalo ye hemọ-ke-yeli na ni wona ogbele ke ošite le anumnyam yibii le eko. Dromowo, koni ke-dše nmenę no ke-yaä le "wohie akaka nha wodientše wöhe donu, si wohie aka aha bo moni ogbo ni osa ote si ekon oha wo le!" Ha ni gbomei fe tsem anu odromọ gbē le ni ke oke: "Ohie atše, bo moni owoo le, ni ote si ke-dše gbohii ateu, ni Kristo aatšo aha" le!

Wonuntšo Iesu Kristo tše, ke wo hu wotše ye emli, "hedşole Nyomọ, bo moni dšie toi le akwele kpetenkple ni dši wo-Nuntšo Iesu ke-dše gbohii ateu ye nanọ kpānmọ le la le mli le, samowo oha nitšumọ-kpakpa-fē-nitšumọ-kpakpa, ni wofe osuomonanii, ni otšo Iesu Kristo no ofe noni sa bodientše ohie ye womli; bo anō anumnyam aha ke-yaši nanọi anāno le!" Amen.

Iesu nweiyā gbī le no.

1.

Šišidše-şolemọ.

Ō Nuntšo Iesu Kristo, moni dši gbomei fe yiwalaherele kome, moni, beni ogbe wokpomọ nitšumọ le na le, ote nwei oyata tše le ninedşūrō no, woke hemọ-ke-

yeli mīhole wòhīúmeii anọ wònkweo, ni wònyá yẹ onumnyam lẹ he! Dromowọ, koni wòtšómọ wòhīe kẹ wòtsui kẹ-dšẹ dšẹ nẹ ní fiteọ lẹ he, wókabu šikpoñ nẹ nọ nibii tūtu ko, ši moñ wọkẹ hīetsere afeọ kẹ nii ní yọ ñwei lẹ. Hā ní wọkẹ wòdfēnmọ kẹ wòtsuii fē aná ñwei dšēnba, ni wókado šikpoñ lẹ nọ nibii ahe, ši wodo ñwei nii ahe moñ. Ni kẹdši nẹkẹ wala ní yọ mọbo nẹ eho lẹ, hā wosusumai akwo kẹ-ya oñwei mañtšeyeli lẹ mli, ni wọkẹ ahī ši yẹ dšei dānẹ, bo ní dši womañtšẹ kẹ woyitšo lẹ, koni wókwe onumnyam lẹ kẹ-dšẹ nānọ kẹ-yaši nānọ! Amen.

2.

Šišidšē-sọlemọ.

Ó Nyoñmọ, anumnyam mañtšẹ, ní ñmenẹ oke nyámọ kpeteñkple wo obi kōme, Iesu Kristo, lẹ nọ kẹ-te oñwei mañtšeyeli lẹ mli lẹ: womīkpaọ fai, kášiwo ní wọbẹ mīšedšemọ; ši moñ tšū Omumọ kroñkroñ kẹ-ba wòñd, ní ešedšẹ wòmī, ni holemọ wọ hū wọnọ kẹ-yašẹ no gbẹhe lẹ noññ heni woyiwalaherelọ lẹ etšó wòhīe ete lẹ, koni amrōamrō nẹ wòtšó tšuiiñ sọlemọ, hemọkẹ-yeli ní hīe ká, dšēnba kroñkroñ kẹ hīetsere ní wọkẹ-feọ wòñwei šia lẹ nọ: ni beni yi ayawula ši hū, wọkẹ-tšó mišẹ gbẹle kẹ šitē yẹ Iesu Kristo gbẹi amlí lẹ nọ, ní wọkẹlẹ ahī ši wókwele moni hīe ká ni ekeọ kẹ Mumọ kroñkroñ lẹ yeọ mañtšẹ kẹ-yašio nānọ lẹ! Amen.

Nāgbē-sọlemọ.

Nuntšọ Iesu Kristo, ní ote ñwei ni otá ši yẹ oñwei tšẹ lẹ ninedšürō nọ: wọkẹ nyámọ kpeteñkple mīdao ši,

ake odšiewọ ke-dše eša ke gběle nyōnyeli leñ, ni oye woyiwalaheremọ henyelọi le fẹ nọ. Bo nonn anō hewale ke hegbe fẹ ní yọ nwei ke šikpoñ le nọ le ahā. Nohewọ le, o Nuntšo, bu wọhe ni otowọ ke osafọ mū le fẹ, lemọ ehūsūi amlí ke-yaše šikpoñ le nāgbēhei le, šedšemọ owebii anọkwafoi amī ni ofe amehē kroñkroñ, ni okewọ ahī ši dā ye ošiwō le nā, ye owiemọ ke Omumọ le mli, āhū ke-yaši beyinọ ní oodšie ohe kpo noni dši ši enyọ le ye onumnyam le mli, koni onōwo hū ke-ya onwei mañtšeyeli le mli! Amen.

Pentekoste gbī le nọ.

Šišidše-solemọ.

Wondao ši, dromọ Nyoñmọ ke wọ-Nuntšo Iesu Kristo tše, ake otšū hefatalọ ní owo ši le ke-ba dše neñ, ni okele hāwọ ake wonwei gbošini le ayibāfonō le. Fosemọ Omumọ le babao ofie osafọ le ní yọ Iesu Kristo mli le nọ; témọ omañtšeyeli ši omā ši ye wọ-tšui amlí; wawọ ke-dše duñ le mli ke-ya la leñ, ke-dše eša nyōnyeli le mli ke-ya obii anumnyam he-yeli leñ!

Ō Mumọ kroñkroñ, ba; kāhā wọteñ moko ní yọ biẹ le miñmē odase le; dšōmọ owebii anọkwafoi fẹ tfem ní amēnā onikēni afále babao ko, tšōmọ mei fẹ ní hie dfēñmọi nta lolo le gbẹ ní amēnā tšui ke yitšo kroññ, ni otšie mei ní wọđ eša wọ le ni amegboi ye tōmọi amlí le ahie, ní amēnā wala hē. Hā ní ohewale ayiwọ tọ ye wogbedemọ leñ; ye obuawọ ní wọši kpe ni

wosole, koni wokagbe nātšō mli; wadšemo wohemo-ke-yeli, wosuomo, wotoibō ke wotsuišitō ye hienokāmo leu. Wo Kristo hie nyam ye womli, ní oye odase ohā womumo le, ake egbomotšo le henii ke Nyoñmo bii dšiwọ.

Hā ní dšetšeremo ní dšẹ̀ ñwei le ate ši ahā mei ní tra duñ ke gběle hōñ le mli lolo le; ni ašię osanekpakpa le ye hei ní beñke ke hei ní yo šonñ le ahū ke-yaši beyino ní agba onākpe nitsumoi le ye wiemoi srotoi fē mli. Nō mei ní heọ Iesu Kristo gbei le ameyeo dāne ofata esafo le he. Tšō hedšole kpā ní fiọ esafoi le fē. Wawọ fē ní wonine ašę hemo-ke-yeli ekomefemo ke Nyoñmo bi le he nilē le nọ, gbīi abo ní otšewo ke-ba ní wofe gbomotšo kome le, ahū ke-yaši beyino ní šiwō wiemo le aba mli ake “aafe kwelo kome ke toiku kome”, “ni Nyoñmo afe nibii fē ayitšo!” Amen.

Nāgbē-sọlemo.

Nuntšo Nyoñmo, moni ñmene gbì ne nọ le otšō owebii anokwafoi le atšui ake-ni otšū Omumo kroñkroñ la le ke-ba amēñō le, ni oto osọlemotšū hē ní hie kā ní dši Kristo asafo le šiši le: oke no Mumọ le ahawọ, ní wokodšo nibii fē dšale nā, ní womi ašę ye emišedšemo kroñkroñ le he, ní wotšui amlati atše, ni abu wofe ye henyelo le ñai fōdši le ahe, koni owebii le akahā etuamo le mihā amēntšō afā, ši moñ Omumo kroñkroñ le awaame ke-ya anokwale fē mli, ye obi Iesu Kristo, woyiwalaherelo dšürō, šiwō le nā: mo noññ ní ke bo ke Mumọ kroñkroñ le efe ekome ni dši Nyoñmo kome ní yeọ mañtše ke-yašio nāno le! Amen.

Trinita lo Nyońmọ mei etē ekomefemọ gbīdšūrō le ńo.

Šišidšē-solemọ.

Nāńo Nyońmọ Ofe, mo mli ní nii fiā dšeo, ni mo mli nońń ní ametšōo ke-hīo ši, ni mo mli nońń ní ame-yaā! Womīdao ši ake omobonale le nā odšie ohe kpo otšō oman le, ni otšū obi ní dši onumnyam le kpemọ ke osu le henọ le ke-ba dše le mli. Otšō Iesu Kristo ńo ogbe onākpẹ nāwō ke kpōmọ le nā ni oto osafọ ní fitee le ye esanekpakpa le šišitō le ńo. Agbene oke odromọ le mībenke woteń mofēmo, ni oke Omumọ krońkroń le mītsū wotšuii amli oke-fe osolemotšū ke odāšihilebe le. Wokpao fai ke fē babao ake ohā ola le atšo heńń ye wotšuii amli, koni onumnyam he nilē le atšo ye Iesu Kristo hīe. Tšū Omumọ krońkroń le, koni gbī-fē-gbī le eto osafọ le ni ehe awa ye anokwa hemọ-ke-yeli le mli. Samowọ ní wofe asafọ ní ke sole-mọ-ke-hiedō ke toibō ní he tše le sůmọ, ni onumnyam Mumọ le dšoọ ehe ye enọ ni bo ofe nibii fē ye wofē wọmli. Amen.

Nāgbē-solemọ.

Nyońmọ krońkroń moni adšōle fē fē! Woke wotšuiiāń šidā bahāo ake odšie odšámọ tēmōsane kpeteń-kple otšōwọ, ni odro otšūdši ní amedšadše anokwa hemọ-ke-yeli le ametšō, ake ame le Nāńo-Nyońmọ kome ní mei etē yo emli le anumnyam le, ni amedšá mei etē ekomefemọ ye Onyońmọ dale ke ńowomọ leń. Womīkpao fai, hā ní wofī ši šinń ye neke hemọ-ke-yeli ne mli, ni ofā wofe dāne ke-dše ká ní mli wa he. Ni

gbīi abo ní bo, anokwa ke nāno Nyoñmo, obowo ni okpōwo ni ofe wohe kroñkroñ ye omobonale kpetenkple nā le, dšiemō osuomō, onumnyam ke onanyobō le kpo lolo otšōwo. Ni beni yi ayawula ši le, ñowo ke-ya onāno-anumnyam-mantšeyeli le mli, heni woke wōhīnmeii ana noni wohe woje ye biē ne, ni woke obofoi ke bii ní ohala le fē adšie oyi dāne, ni wokafoō, Nyoñmo mei etē ye mokome mli, Tše, Bi ke Mumō kroñkroñ le ke-ya nāno! Amen.

Ke aye Iesu bofoi le asidamohe ko šišitō afi le.

(Akaneq ye Hogbā ní nyieo gbī le se le no.)

Woke šidā ke yidšiemō bahāo, Nuntšō Nyoñmo, wōñwei-tšē, ake oke owiemō ke Omumō kroñkroñ le eto asafo ko ye woteñ nye se afi — ne, ni osa obu he ni okwe no, ni odrowo osanekpakpa le, ni neke solemō we ne oto ke-baši ñmene gbī ne no. Neke gbīi abo ne fē ne oteowo ni ohāwo wala nu le wonu; kēle woke hiegbēle ke dōle gba mli kpo ake woyibii le fáá. Nohewo le womba wohe ši ye ohie, ni wombao, ní oñō wōhedšō ke anokwa ní wojee le ofawo, ni otšie wōhemō-ke-yeli ke wosuomō ní woke-asumōo le hie, ye Iesu Kristo, obi dšūrō le, lá le hewo. Wōñkpao fai, ake okewo ke wōbii le ato ye hemō-ke-yeli šišitō ní mā ši šīññ le no ke mei kroñkroñi le fē ananyobō le mli. Tšū súloqi kpakpai dā ke-ba biē, ní ameļe osafoku le ye anokwale nā, ni amēdša wiemō le mli ye dšale nā amēhāame, ni take bōni esa semei anokwafoi le,

amekašiu Nyoimọ yintō mū lẹ fẹ eko dšadšemọ nọ. Ni asań okẹ odromọ atšō mei ní boq toi lẹ fẹ tšuii, koni amekatsšomọ owiemọ lẹ miše nā nulọi keke, ši enokwa-feloi ke nọyeloi hū. Hā ní omantšeyeli lẹ aya nọ ni efere ye hefēhe. Titri lẹ wọnkpaofai, ake odsō owiemọ dšadšemọ ke tšomọ lẹ nọ ye biẹ nẹ. Hā ní owiemọ lẹ afá ni ehī ši ye wọšiai lẹ. Ni beni yi ayawula ši lẹ, nōwo ke-ba ońwei hekronkron lẹ, koni wosúmọo ye dšei ye hetšemọ wulamọ lẹn, ni wọkwe ohienyam lẹ ye wọ-Nuntšọ Iesu Kristo hewọ! Amen.

V. FAIKPAMO-GBÌ SOLEMO.

Litania.

Ō Nuntšọ, "Iehowa Nyoimọ, mọbonalọ ke odomfoq, ní toq tšui ši, bo omọbonale ke onokwale fá pī, bo ohieq mọbonale mli ohāa mei akpei abọ, bo onōq tōmọ ke cfōn ke eša ofaā, ni mokomoko yee bem ye ohie". Womba ohie kronkron ní wọke nẹwomọ, yidšiemọ ke šidā abahāo moni ofose mumọ ke gbomotšo nọ dšōmọ babao ofie wọq ke-baši be nẹ, ní odsōwo ke-tšō amanehūlūi srọtoi tete amlí lẹ. Wosaa omọbonalei lẹ ekomeflo nẹke lo onokwale fẹ ní odsie otšōwo lẹ. Omọbonale mli edše ake ní wonáko wọplene; edšake omusuntšōle se efoo, efeq ehē dā lebi, ni onokwayeli lẹ da, Atā! Edšake tše wọdšenba samọ lẹ nādšiań lẹ wọwo omli la moń, ni wọke wọhe ešai lẹ ká he wọq omlila lolo, ni wọhe ešai fá ye wọdšen šihilei srọtoi amlí, bọni bo,

dšale Nyoñmọ, ole faññ ní wonyēñ wošiu nọ le, kēle obaä wọyi ke tšuišinnmē ní fè tšē nō le; ni tšē ake lema le eto wọ ní dši tsei ní woo yibii le šišifai ahe etšē, kēle obi Iesu Kristo faikpamọ kewọ hāmọ hewọ le ohāa womāa ši lolo okweowọ gbe, ake aleenō omlihile ke otšuišitō agblawọ ke-ya tšuitšakemọ he lo; koni wọwo tšuitšakemọ ke dšēñbatšakemọ yibii kpakpai. Nohewọ le, Atā ní yọ ñwei, dromowọ, koni wọke šidā ayose omlihile ní wosaa ne, ni wokagbe omobonale fále le he guo, ní womikpo omumọ-ke-gbomotšo-nọ-dšomọ ní kāa he ebaä wonọ lolo le, ši moñ wọke anokwa hemọ-ke-yeli le adamọ ši šinn yē odromọ le mli ke-yaši nāgbē, ke henilē ní kpa ko be he, ke hetšemọ yintō ní mā ši šinn le. Beni afe ní enę aba mli le, tšakemọ tšui ke dfēnmọ yē anokwale mli le yē womli, koni wọteñ mokomoko akakwa ke-mīnyie eša mli mīši osuomō-nānii le, ši moñ wošere nibii fē ní woo omli la le wofie! Ō Nyoñmọ kronkrou, ní enę wọke-ná hewale yē nọ yē wotšuii amlí, ake wọkeo teñ ekpātā ni woná hedšole! Nohewọ le, Nyoñmọ Ofe, dšiemọ nātšōnii fē ní šōo odromọ ke omumọ-ke-gbomotšo-nọ-dšomọ ní dšē omli le yē wodeñ le ofie. — Dšomọ womañtšē Edward, otšūlo; wolumọ, womañtšē, wonoyeliloí, onukpai ke asafoiatšemei; fāmọ súoloi anokwawoí ohā wosafoi ni otoame, koni amędadše onokwawiemọ le amętsōwọ, ni amękwe wonọ yē bodientšē otšui nā, amęšie ohedšole sanekpakpa le yē mumọ ke tšui hewale nā. Dšomọ wogbekēbii atšosemọ yē wekui amlí ke nikasemọhei le, ni oke nā, anokwayeli ke tšuišinnmē ahā mei ní tšuo neke nitšumọ ní he akontābū dšra ne. Okę Omumọ

kpakpa ato gbekēbii ke oblahīi asusumai le, koni amekagbe dse nen tšōnei ke fitemoi amlī. Ō Nuntšo, hāwo hedšole befēbe ke hefēhe ke bofēbo ní dši. Fā wohe ke-dše bēi ke blomo mli ye osafole, ni omale ni ohā emli ale ahū ke-yaši nāgbē le. Hā ní ehényeloi le akawoi ke kūtūmpōnii afe yaka. Kāšō osanekpakpa anokwale ní dšra wa ní atu awo wodeñ le ye wodeñ, tše esa šōmo ye wotrumufemo ke wotšui ní he edšo le hewo; ši kēle to owiemō ohāwo, koni wobii hū anine aše okpānmō ke ogbei šihilehe ye woteñ le no ke-yanāno. Omusūñ atšōo ye mei hū ní kewo fē ena nakai hemo-ke-yeli ní dšra wa noññ le, ni agbene awaā ameyi ni amēnā amane ye hewo le ahe; tšō amēnāwolō hefālō ke hefatalō! Okē odromō atšie wōhīe, koni dāne ye wosolemōi amlī le wōkaiame ake wōnanemei henii ye gbomotšo kome he, ni wo hū wōke mōdeñbō asa wohe woto kā-ñmlētšā le. Ši titri le hā wōhīe abanyam, koni woye wōkeo teñ kpānmō ní okewo fe ye baptisimō le mli le no ye anokwale mli, ni osrawo, koni wōkafe osato-eša wōbule onunnyam nikēnii le, owiemō ke osakramentoi le.

Fōsemō onwei dšōmō ofie wōšikpoñ le no, koni wōnā nofēno ní hīawo. Hā šikpoñ hūlo nitšumō le afere, koni eba enii le, ni odšo ūā ke dšrayeli. Hā ní mofēmo abo mōdeñ ye enitšumō ní otu owo edeñ le mli, koni enā nii ní eke-kumā mei ní ehīaame le hū. Fā wohe take bōni ofe sá ye omōbonale kpeteñkple le nā le, koni hōmo, ohīa ke nuhōmo, tawu, mansō ke atuatšemo, la ke nu he amane, gbomei ke koloi agbēle-lo-tšēnemō-hela akaninawo. Okē wohe-ešai ke tōmōi le afawo ye obi

Iesu Kristo hewo, tše wosa okodšomō ke nyomowo ní mli wa le, ni odrowo, koni toigblamoi ke nōnai fē ní oke-baä wono le atšewo ke-ba tsuitsakemō ke dšeñbasamō le he. Dromō wohenyeloi ke yiwaloī le fē ni oñō-faame; ni ofene duñ kpāi ní fimoō susumai ní nū yo mōbo babao lolo le. Hā meifōdši adfēnmō fōñ le se afo, ní dšaloi ayiñtōi le afere. Bamō, Nuntšo, mei kpa-kpai fē ayi! Kpalemō mei ní etšō ke-dše ogbe le no ke-te gbei kōdōdši anō le ke-ba oñō ekoñ, ni ohāame ke wofē ohedšole le. Oke odromō-hebū le aha mei ní yo šia ke mei ní yo hei krokomei le anō. Na mei fē ní be moko lo awaä ameyi le, okulafoi ke awusāi, ohīafoi, helatšemei, amanehülūfoi ke mei ní gboio, ke mei fē ní yo kā ke haomō mli le mōbo, ni hā ní atšōame ke wofē tsuitsakemō gbe, koni womā ši šinñ ye hemō-ke-yeli mli, wōhe adō ye suomō mli, wofī ši ye hienokāmō mli, wōhīe adō solemō he, wōhīe mli ye amanei ke kái amlī, wōhe awa ye wotai ní wōke eša wuō le mli, ni titri le wōfe wōñwei gbošiniī le ni wōple he ni wōfe anokwafoi ye hemō-ke-yeli mli ke-yaši nāgbē!

Na gbomei ádesāi fiā mōbo, ni gbīī abō ní ato hedšomō ko ahā Nyoñmō webii le, oke Omumō le eko ahāwō, koni wōbo mōdeñ ní wōbote neke hedšomō leñ, ní wōteñ mokomoko akakpe se; koni wōfe onii, wōhī ši akē onii, wōhīe tšēo dšio, wōwoō dšio, wōye bie dšio, wōbe dšio, wōhīe kāa dšio, wōgboio dšio, ye Iesu Kristo, wōyiwalaherelo, mlidamolo, hefālo ke hedšole mañtše kome le, hewo! Amen.

VI. FAIKPAMOJ KE ŠIDĀI YE NIBII KE
BEI SROTOI AHEWO.

Nyoŋmo maŋtšeyeli le gbe ke fāmo ye šikpoŋ le no
le hewo.

1.

Ō Mōbonale-Nyoŋmo, bo ní ofe gbomei fē, ni onyee nokonoko ní ofe le, lo ní otao ešafelo gbēle le, ši moŋ otao ake eekpale ni eyi aná wala: na Iudafoi, Mahomedanfoi, wōndšaloj ke mei fē ní hee yee lo amēdū gbe ke-dše bo ke owiemō le he le amōbo. Dšiemōame ye kwašiafemō, duŋ, tšuiŋwadšemō ke owiemō heguogbē le fē mli, ni okeame aba šia, ō Nuntšo ní adšōo, ke-ba osafoku le ñō, koni amēke anokwa Israel ní efe le ayi aná wala, ní afe asafoku kome ye kwelo kome, ní dši Iesu Kristo, wo-Nuntšo le, šiši; mo hū ní ekeo ke Mumō kroŋkroŋ le dši Nyoŋmo kome ní hie ká ni yeo maŋtše ke-yašio nāno! Amen.

2.

Wōnuntšo Iesu Kristo tše! Wōndao ši ake ohāwo hegbe ní wotšómō obii ye obi Iesu Kristo hewo, ni wōná wala ke nyámō fále le ye mli. Ō Nyoŋmo, omusūŋ atšōo ní ohā ohedšole ní fē nilē ke dfēŋmō fē le adše obi asafo leŋ aya dšeŋ mū le fē mli. Dšeŋmādsimādsi pī ye lolo ní nako odromō la le. Nohewo le hā ní

wohie adọ omañtšeyeli le hieyā ke feremo hewo, ni wosole ni wọke dei ni kpoō anō šidā-afolei ahāo ye nikēni ke nitšumo mli. Fi obofoi ni šieo oyiwalahere-mo sane le ase, koni amesúomọ le nā le omañtšeyeli hūsui le amlí ale ke-ya šonñ dāne. Femoame kroñkroñ kwrā, ni hā ní amętsómọ ohienyam nāni ní sa le. Samọ dšeñmādši ní leko ogbei le atšuii, koni ame- here obofoi le hiemē. Gblemo šinai ye hefēhe ní owie- mo le abote mli, ni hā ní egbe oyintō nōhewo ní otšule le nā. Hā hemo-ke-yeli ke suomọ afá ye hefēhe, ke nā ke hewale fē, koni awo ogbei le hie nyam ke-dše hülū šitē le nọ ke-yaši ešinyō le nọ, ni lilei fē adša- dše atšō ake Iesu Kristo dši Nuntšo le hā onumnyam agbene le dāne. Amen.

Mantšemei ke noyeliloi le ahewo.

Nāno Nyoñmo Ofe! Atšōwo ye owiemọ kroñkroñ le mli, ake mantšemei atšuii ye odeñ, ni otšakegame ni otšōmoame boni osumo ye onā ke hiesale nā. Wọke hešibā mīkpao fai, ake owa otšulo, womañtše Edward, womralo ke wolumo, womañtše ke onukpai ní yeo ši- kpoñ ne nọ le atšuii ni oye amętsuii anọ, koni amęke amesusumọi, wiemọi ke nitšumọi le fē atao bo onum- nyam ke nōwomọ dāne, ni amędfēñ nọ boni ameafe ní mañ ní atu awo amedeñ le afere ye nifále, hedšole ke dšale mli. Dromọ ene, o mọbonale tše, ye obi dšurō Iesu Kristo, wọ-Nuntšo le, hewo. Amen.

Šikpoñ nibanii le ahewo.

Nyoñmo Ofe, mōbonale fē tšē, bo ní oke Onyoñmo-nyēmō le bō nibii fē, ni ogleō odeñ oke hāa nofēno ní hie kā toō ke nii ní saā ehie le! Wōke hešibā mībao, ake oke oñwei dšōmo adšō wōšikpoñ ke ehūmō le nō, ni ohā nu anē ni hūlū atšo yē be ní sa le mli, koni wōná šikpoñ nibanii le ní wōke-kwe wōhe. Ši titri le dū owiemō le yē wōtšuii amlī, koni wōke-wo dšale yibii, ni wōná omlihile nikēni le ni wōsa wōtšu he nii ke šidā kaimō ní wōke-kaio moni dši bōlo ke hālo le, yē Iesu Kristo, wō-Nuntšō ke yiwalaherele le, hewo! Amen.

Haomō mli dšiemō le hewo.

Nuntšō, wō-Nyoñmo ke wōtšē! Bu kwōñkwōñ mli wōbloō wōtšēōo ke-dšēō: bo wōgbē le toi, femō toi ohā wōfaikpamō gbē le! Dšiemōwō ke-dšē haomōi ní eba wōno le amlī! Keđši bo, Nuntšō, okē ookadi wōnifō-dšianii le, namō adamō ši? Ši wōñō wōhie wōfō onō; edšake oñō mōbonale yō, ke kpōmō hū ní fá. Bēle nawō mōbō, ni ofo fīmō ní oke-basrawō nē se! Kpalemō amanehūlūi krokomei ní fē enē le ke-dšē wōhe yē omusūntšōle hewō. Šedšemō owebii ní tšui fāa le amī, wadšemōame, dšiemōame! Hā ní neke amanehūlū ke haomō nē agbla wōtšuii ke-ba oñō, koni mei ní dū nii ke yāfōnui le akpa nii ke nyámō yē no gbī le nō. Bowō toi, Nyoñmo, yē Iesu Kristo hewo! Amen.

Ta be le no.

Nyoimō Ofe, mañtšemei amañtše, ke nii fiā-kwa noyelo, mo hewale ni noko ní abo ko nyēn nā ekū, mo nō ni dši dšale kodšomō ní eke-woō ešafeloī anyomō, ni esa eke-naā mei ní tšake amētšuii leleñ le amōbo. Heremō woyi wala ni odšiewō, wōnkpao fai, ye hešiba mli. Dšiemōwo ye wohenyeloī le adeñ, ba amehewō ši, fo amēnitšumōi fōdši ase, fitemō amētšōnei, koni ohebū le afe wotawunii le, ni oba woyi ni odšiewō ye efōn fē mli, ni wowo ohie nyam ni wokafoō moni dši künimiyeli hālo kome le, ye obi kome Iesu Kristo, wō-Nuntšo le, hewō. Amen.

Gbēle hela ke haomō hewō.

Ō Nyoimō Ofe, bo ni oke omlila te gbēlehela ke fitemō ši ye bodientše omañ le teñ ye nā le no, beni amētše Mose ke Aaron hie atūa le; ni asañ ye mañtše David yino le oke gbēlehela le gbe mei akpei nyoñmai kpawō, ni kēle noni okai omōbonale hewō le ohere mei ní efe le ayi wala. Hā ní omusūn atšōo ye wō, ešafeloī ní nii yo mōbo le hewō, edšake wō hū oke gbēlehela ke hedšramō ebasrawō, koni take bōni ohe kpātāmonō ko ye no be leñ ni owo obōfo fitelo le kitā ní efō le, nakai nonñ kē onawō mōbo agbene ye Iesu Kristo, wōkpātālo le, hewō, ni ohā neke haomō ke gbēlehela ne se afo! Amen.

Helatšemei ahewo.

Mobonalei atše! Owowo kitā ye owiemō le mli ake wosole wōhā wōhe, hewo le agbene hū wōba ohie ni wōnkpao fai ye wosafomlinyo ko ní he yeo hewo. Wōnkpao fai, femo nēke toigblamo ní oke-gblaä etoi le he kronkron ohāle, koni ehemō-ke-yeli mli awa ye egbedemō le mli, ni etšake etšui ehāo ye anōkwale mli. Wadšemō ni otšie esusuma dientšē hie ye ošiwō-wiemō le nā, ake otšō tšē ní eyi obō ke mlihile ohā helatšemei ke mei ní yo hedšramō mli le. Hāle tšuišitō ye enōnā mli, ni hā ní ehaomō fē se afo ye odšōmō le nā. Ene wombao ye Iesu Kristo hewo! Amen.

Šidā ye dšiemō hewo.

Omlihile dšra wa, Nyoñmō, nohewo le gbomeiabii baä ofidšiaši hōn leñ abo! Oke haomō ke hedšramō kpeteñkple ba wōno; kēle ke dšee bo oyo wogbefān, beni amanehülūi le ha wōno le kūle wote kwrā momo. Bo noññ, Nuntšō, osa nōwomō ke yidšiemō ake otšēñ ní wa ebu wōhe, ni hewale-nine le hū edšiewo! Wō-yeli-ke-buamō ye Nuntšō le gbēi amlī; ši le efe ūwei ke šikpoñ! Adšō Iehowa Nyoñmō, mokome ní feo nākpenii le, ni adšō enumnyam gbēi le ke-dšē nāno ke-yaši nāno! Amen.

MLIDŠĀ NĪ DŠI ENYŲ LE.

SAKRAMENTOI KE NIBII KROŃKROŃI KROKOMEI
AGBEDŠIANOTŌ KE GBENĀ YE ASAFO LE MLI.

I. BAPTISIMO NŌ.

I. Gbekēbii bibii abaptisimo ye NyoŃmo we le.

a. Mokome nŏ.

(Ala baptisimo lala ko kukudši enyo, no se le osofo le, beni edamo baptisimo okplŏ le he le, akē:)

Wŏnuntšo Iesu Kristo dromŏ le ke NyoŃmo suomŏ le ke Mumŏ kroŃkroŃ nanyobŏ le ke nyefē ahī ši! Amen.

Nye mei dšudši ní asumoŃnye! Akę gbekē ne eba wŏhie, koni atšŏ wŏsolemo nŏ aŃŏle ahā NyoŃmo, ni abaptisile awo NyoŃmo, Tšę le ke Bi le ke Mumŏ kroŃkroŃ le gbei amlī ye wŏ-Nuntšo Iesu Kristo kitā ke gbedšianotŏ le nā. Nohewŏ le nyehāa wŏboa kitā ke šiwŏ wiemŏi ní wŏ-Nuntšo Iesu Kristo wie etšŏ ebŏfoi le ye baptisimo hewŏ le toi. Mateo sanekpakpa, yitšo nyoŃmai-enyo ke kpānyŏ, ke-dšę kuku nyoŃma ke kpnyŏ le nŏ le aŃmā akę: "AŃŏ hegbe fē ahāmi ye Ńwei ke ši kpoŃ nŏ. Nohewŏ le nyeyaā ní nyeyafea dšęmādši fē mikaselŏi, nyebaptisiaame nyewoa Tšę le ke Bi le ke Mumŏ kroŃkroŃ le gbei amlī, ni nyetšŏaame ní ameye nii fiā ní mikęnye le nŏ. Ni na, mi le mikęnye ye dā ke-yaši dšęn nągbē le! Amen."

Ni asaŋ Marko sanekpakpa leŋ, yitšo nyoŋma ke ekpa, kuku nyoŋma ke ekpa le, aŋmā ake: “Moni heo yeo ni abaptisile le, aahere eyiwala; ši moni hee yee le, aabule fo.”

Asaŋ koni atšowo ke-dše ŋmāle kroŋkroŋ leŋ, no hewo ní sa ake wotu neke gbekē ne wowo Nyoŋmo deŋ ni wobale ake eke baptisimo dromo nikēni le adrole le, nyehāa wōboa sanekpakpa le ní tšōowo boni Iesu Kristo sumo gbekēbii ke boni menemei anō dši Nyoŋmo maŋtšeyeli le toi, take boni aŋmā ye Marko sanekpakpa leŋ, yitšo nyoŋma, kuku nyoŋma ke etē ke nii le ake:

“Ni ameke gbekēbii bibii ba Iesu ŋō, koni etra amehe; ši ekaselei le nyāfi mei ní holeame ke-ba le. Ši beni Iesu na le, edole, ni ekēame ake: Nyehāa gbekēbii le abaa miŋō, ni nyekatsiame gbe; edšake menemei anō dši Nyoŋmo maŋtšeyeli le. Leleŋ, mikēnye ake, mofemo ní hee Nyoŋmo maŋtšeyeli le take gbekē bibio le, eboteŋ mli kwrā. Ni elōame atū, ni eŋō eni-dši efie ameno, ni edšōame.”

Neke wo-Nuntšo wiemo ne no wotšo woba ní woke neke gbekē abifao ne abahā Nyoŋmo, ni wokpale fai, ake eŋole ke-ba edromo kpānmō le mli ye Iesu Kristo hewo. Edšake Adam bi-fē-bi le, áfole ye eša ke amane mli, take boni Paulo ke: “Gbomo kome no eša tšo ke-ba dše leŋ, ni gbēle tšo eša no ke-ba, ni nō hā gbēle le tšeŋe gbomei fē, edšake amefē amefe eša le.” Ši Nyoŋmo dromo ní ke yiwalaheremo ba le edšie ehe kpo etšo gbomei fē hū. Kristo dšie wala ke nāŋoŋihile kpo etšowo. Ni eŋō baptisimo sakramento le eto wo-

yiwalaheremọ okadi ke awaba, koni mei fē ní ñōọ no ye ewiemọ ke ekitā le nā le, ake-ni atšū amēhe ni afeame krońkroń hewọ le, abuame bem ni afeame Nyońmọ bii ye egbei ke wọ-Nyońmọ Mumọ le hewọ. Nohewọ le nyehāa wosusumai awo Nuntšọ le no, ni womumọi anyá ye Nyońmọ, woyiwalaherelo le, mli. Ši efe nibii wudši ehāwọ: wogbekēbiiāši emusũntšōlei kewọ ekpe momo, ni agbene le ańmēwọ gbe, ní wọke wobii aba enō ke nyámọ, koni afóame ke-dšę ũwei ye nu ke mumọ le mli, ni amená dromọ fále ke nāno wala le.

Nohewọ le nyehāa wotua neke abifao ne wowoa ekewọ yiwalaherelo le deń, ní wọkpa fai ní baptisimọ dšomọi le fē anō-kele ye dšę neń ke dšęń ní baba leń, beni afe ní eke Mumọ krońkroń hewale le aple plemọ kpakpa ní eke abonsam, eša, dšę neń ke ledientšę ehelo le awu ta, ni eke hemọ-ke-yeli agbe efoidamọ le nā, ni ená dšale akekre le ye ũwei.

Nyehāa wosolea:

(Mei le fē ate ši.)

Nyońmọ Ofẹ, wọ-Nuntšọ Iesu Kristo tšę ní dši mei fē ní atšéame ake bii ye ũwei ke šikpoń le no le atšę krońń le: wontšéo wõhā neke abifao ne, koni eke obaptisimọ krońkroń le aná ehe-eša-fā ni afóle ke-dšę ũwei ye nu ke mumọ mli. Heremole atū, Nuntšọ, takę boni owo ši ye osuomobi le nā, ake: "Nyebia, ni aahānye; nyetaoa, ni nyeana; nyešia, ni aagble ahānye" le! Nakai nońń kē agbene hāwọ, mei ní wobiọ ne; hā wọ mei ní wotaoq ne ana; gblemọ šinā ohāwọ mei ní wošio ne: koni neke abifao ne aná ońwei hedšü

ni dsi nanō dšōmō ke maĩtšeyeli ni owo ši le ye Kristo,
wo-Nuntšō le, hewō! Amen.

Wōtšē ni yō ùwei! k. n.

Alo:

Nyoũmō Ofe, wōũwei tšē, moni okē osuomō ewo-
wō ši akē otšó Nyoũmō ke tšē ohāwō ke wōbii le;
wōkē hešibā mĩkpao fai akē ohā neke dromō-šiwō ne
aba mli hũ ahā neke gbekē ni yō bie ne. Nōle ke-ba
obi le asafo le mli ye baptisimo ni aabaptisile awo
egbēle mli le nā. Hā ni ená ekpātāmō yibii le eko, ni
okē Omumō kroũkroũ afe ehe kroũkroũ ye dšē neũ,
koni dšēni ni baba le mli le, akē-ni efe obi hewō le,
ená oũwei maĩtšeyeli le. Ō Nyoũmō, hā odromō aba
enō ni ehĩ enō dāne! Amen.

Wōtšē ni yō ùwei! k. n.

Alo:

Ŋwei tšē! Okē wala ke hienyam edro neke abifao
ne, ni okē osramō eba emumō le yi, ni agbene otšēle
ke-ba ni obaňōle ofe obi ye Iesu Kristo hewō. Nohewō
le wōkē mĩšē ntule ùwo oyibamō kroũkroũ leũ, koni
obu ehe, ni ofā ehe ye susuma ke gbomotšō amane-fē-
amane mli, ni ohā ohie akpe ye enō ye egbei le fē mli!

Nuntšō Iesu Kristo, wōyiwalaherelō! Osumō neke
gbekē ne hũ ni okē dšra ni wa ehele koni efe bodien-
tšē onō. Nohewō le agbene heremōle ke-ba onanyobō
le mli, ni okele noni wōbaāo wōhāle le; ni ená baptisi-
mō leũ dšōmō le fē agbene, ni dšēni ni baba le mli hũ
ená ùwei gbošini ni fitē le.

Ō bo Tšē ke Bi le Mumō! Kplekemō ši oba neke gbeke ne nō, ni osa šihilehe ye emli ohā ohe. Oke onikēnii le awole obō; femole kroñkroñ ni otole ye anokwa hemō-ke-yeli mli, ni beni ena nō fio ye dše leñ se le, hā ni ehī ke-wula ši, hā eye emū, wadšemole, hāle hedšole! — Heremō eyiwala, Nyomō Tšē, Bi ke Mumō kroñkroñ! Hē, heremō wofē woyiwala, koni wosúmoō ye anokwale nā ke-yaši gbēle mli, ni nāgbē le wonā wohemō-ke-yeli le se ni dši nāno wala le! Amen.

Wotšē ni yo ūwei! Ogbēi le he atše. Omañtšeyeli le aba. A'fe noni osumoō ye šikpoñ le nō, take afeq ye ūwei le. Hāwō ūmene wodā-ñmā. Ni oke wonotōmōi le afawō, tamo boni wōke-faā mei ni tōo wono le. Ni okewō akaya kā le mli. Ši dšiemōwo kedše efōñ le mli. Ši onō dši mañtšeyeli le ke hewale le ke anumnyam le, ke-yašio nano. Amen.

Iehowa ato okpodšē ke omlibā ke-dše be ne nō ke-yaši nāno! Amen.

(Agbene osofo le awie atšō foloi le ke odasefoi le neke:)

Nye mei ni asumoonye ye Kristo mli! Agbene nyehāa wodfēa no gbenā ni sawo fē ni abaptisiwo awo Iesu Kristo gbēi amli le ye gbekēbii ke abifabii agbefāñ. Le esumoqame ke-dše etsui mli, ni eke ledientše elá kpōame. Ni le nouñ ekē: “Kpóo, hā mei ni tōtōo neke abifabii atēñ moko nane!” Nofēno ni gbeke ko aladše ye eyiwalaheremō gbefāñ ye mei ni Nuntšo le etule ewo amēdeñ ni amēšosele amehāle le ahewo le, le nouñ ebabi amēhe akontā. Asañ hū sumo ke anokwayeli ni sa Kristofoi le fē ni wodšieq wotšōo neke

gbekēbii nẹ, eebu akẹ adšie atšō lẹdientšẹ. Nohewo lẹ nye ní nyedši nẹkẹ gbekē nẹ fọlọi, ní Nyońmọ Ofe lẹ mlihile hā nyetsui nyá efomọ lẹ he lẹ, esanye akẹ nyebo he modeń titri, koni nyelele ni nyetšosele ye Nyońmọ gbeyēšemọ kẹ wiemọ kẹ tšōmọ leu, koni akabule esusuma ni akatši Mumọ krońkroń nitšumọ lẹ nā ye emli. Ni nohewo lẹ wọńkpa nye hū fai, nye onukpai ní nyeyeo nẹkẹ gbekē nẹ baptisimo he odase ye asafo lẹ gbei amli, ni nyesane dši akẹ nyehereọ asafo lẹ gbekēbii lẹ hiemē ye Iesu gbei amli lẹ, akẹ nyebo modeń ni nyekai nẹkẹ gbekē nẹ ye Nyońmọ hie ni nyekpa fai nyehāle, ni nyekwe egbomotšo kẹ susuma feremọ, bọfẹbo ní nyeanyē. Ni agbene, koni ale fańń, nō hemọ-kẹ-yeli nọ ni aabaptisi nẹkẹ gbekē nẹ ye hewo lẹ, nyehāamí hetō ye Kristo asafo nẹ hie:

Bimọ: Nyeheọ Nyońmọ ní dši Tšẹ Ofe lẹ kẹ ńwei kẹ šikpoń felọ lẹ nọ nyeyeo?

Kẹ Iesu Kristo, ebinū kōme ní dši wọ-Nuntšo lẹ nọ, ni akẹ ańđle họ kẹ-dše Mumọ krońkroń leu, ni oblayō Maria lẹ fọle; ni ena amanehulū ye Pontio Pilato yinọ, ni aseńle, egbo ni afule; ekpleke ši kẹ-te gbohĩadše; gbĩ ní dši gbĩ ete lẹ ete ši ekoń kẹ-dše gbohĩ aten; ete ńwei, ni eyatá ši ye Nyońmọ ní dši etše Ofe lẹ ninedšürō nọ; dšei eedše eeba ni ebakodšo mei ní hie kāmọ kẹ mei ní egboi lẹ?

Ni nyeheọ Mumọ krońkroń lẹ nọ, kẹ Kristo asafo krońkroń kome ní yọ hefēhe lẹ, mei krońkrońi ananyobọ lẹ, kẹ ešai fā lẹ, kẹ gbomotšo šitē lẹ, kẹ nāno wala lẹ nyeyeo?

Kēdši nyeye hewale ye neke hemo-ke-yeli ne no le, nyetoa he nyehāami ake: "Hē, wōheo wōyeo".

Hetō: Hē wōheo wōyeo.

B. Nyeñkwa abonsam ke enitšumoi fē, dše neñ yakayakani ke anumnyam, ke emli akononii le fē, ke helo le sedii fōdši le hū, koni nyekanyie se lo nyebo amētoi? Kēdši enē dši nyetšui nli taomo le, nyetoa he nyehāami ake: "Hē, wōñkwa amēfē".

H. Hē, wōñkwa amēfē.

B. Nyeñbo Nyoñmo, Tše le ke Bi le ke Mumō kroñkroñ le suomōnāni kroñkroñ le toi ni nyeye no, ni nyenyie ekitai amlī nyewala gbii abo fē lo? Kēdši enē dši nyetšui ke yintō le, nyetoa he ake: "Hē, wōofe nakai: Nyoñmo aye abuwō!"

H. Hē, wōofe nakai: Nyoñmo aye abuwō!

(Keke le osofo le atšó ehie ehā foloi le ni ekē:)

B. Nyeñsumo ake abaptisi ^{gbekē} _{gbekēbii} ne ni ^{álele} _{áleame} ye neke hemo-ke-yeli ne no lo? Kēdši nyeñsumo nakai le, nyetoa he ake: "Hē, wōmīsumo."

H. Hē, wōmīsumo.

(Keke koni osofo le atšó ehie ehā onukpai odasefoi le ni ekē:)

B. Nye mei ní dši neke ^{gbekē} _{gbekēbii} ne ^{baptisimo} _{abaptisimo} le he odasefoi le, nyeñwo ši ye asafo le nādšian ake nyeaye nyebua ^{etšosemo} _{ametšosemo} boni sa Kristofoi anokwafōi le lo? Kēdši nyedfēn neke le, nyetoa he ake: "Wōñwo nakai ši."

H. Wōñwo nakai ši.

(Keke ni osofo le anõ nu afie gbekẽ le yiten ši etẽ ni ekẽ:)

N. Mibaptisio miwo Nyõnmõ Tšẽ le ke Bi le ke Mumõ krońkroń le gbei amlı. Amen.

(No ni osofo le anõ eninedšurõ anmẽ gbekẽ le yiten ni ekẽ:)

Nyõnmõ Ofe ní dši wõ-Nuntšõ Iesu Kristo tšẽ le, moni fõo, N., ke-dšẽ ñwei ye nu ke mumõ mli ni eñõ ohe ešai fẽ efao ye ebi Iesu Kristo hewõ le, le eke edromõ ke Emumõ le awadšeo ke-ya nãno wala mli. Amen.

Alo:

Mõbonale Nyõnmõ ke tšẽ le, moni ñõo, N., ye baptisimo krońkroń mli ke-ba ebi Iesu Kristo nanyobõ leń le, le etoõ ye edromõ nõyeli le mli ke-yaši nãgbẽ, ni eke Emumõ krońkroń afe ohe krońkroń ke-ya nãno wala leń! Amen.

Alo:

Nyõnmõ ní dši wõ-Nuntšõ Iesu Kristo tšẽ le ke Emumõ krońkroń anumnyam le akeo, N., koni ohie hemõ-ke-yeli mli, oye dšẽ le nõ künim, ni atoõ ye ehewale nã ke-ya nãno wala mli. Amen.

Wõşõle!

Nyõnmõ Ofe ke Mõbonale, wõtšẽ ye Iesu Kristo osuomõbi le mli! Wõke šidã ke yidšiemõ mĩhão, ake otoõ oşafõ le ye odromõ le nã, ni ohãa efereõ, ni odro neke ^{gbekẽ}gbekẽbii ne hũ, ní ake baptisimo krońkroń le efole ^{efõame}ehẽ awo obi Iesu Kristo, wõyiwalaherele kome

lẹ, asafo lẹ mli, ni ^{etsó obi} amétsómọ obii ke oúwei maútsẹyeli
 lẹ ^{niyelo} niyeloi : wónkpao fai ke-dṣe wótsuiú fẹ akẹ oto neke
 gbekē ní ^{etsó obi} amétsómọ obii agbene ne, ye edšurō ní
 ená ^{atšosele} améná lẹ mli, koni atšoseame ye ohiesale kpakpa lẹ fẹ
 nā ahā ogbei krońkroń dšómọ ke yidšiemọ lẹ, bọni sa
 anokwa Kristofoi lẹ, ni beni yi ayawula ši lẹ ^{ená} améná
 oúwei maútsẹyeli niyeli ní awo ši ^{ahāle efata} ahāame amefata omei
 krońkrońi lẹ fẹ he ye Iesu Kristo hewọ! Amen.

Alo:

Wọke wótsuiú šidā mihāo, moḃonale fẹ Tṣe, akẹ esa
 ohie akẹ ofo neke ^{gbekē} gbekēbii ne ehē ye Omumọ krońkroń
 lẹú, ni ^{onóle} onóame ofe bodientṣe ^{obi} obii ni ^{okele} okeame ewo osafọ
 krońkroń lẹ mli. Ni agbene wọke hešibā míkpaofai,
 hā ní ^{lẹ ní egbo ehā} ame ní amegboi amehā eša, ni ^{ehie ká ehā} amehie kámọ amehā
 dšale lẹ, ni ^{afule} afuame afata Kristo he ye egbẹle mli lẹ,
 esen ^{amesen} gbomo momo lẹ ye tšo nọ, ni ^{ekwa} amekwa eša
 gbomotšo lẹ kwrā, ni take bọni ^{efata} amefata obi lẹ he ye
 gbẹle mli lẹ, nakai ^{efata} amefata ehe hū ye ešitē mli; koni
 beni yi ayawula ši lẹ, ^{eke} ameke osafọ krońkroń fẹ ní eṣe

le aná onāno mañtšeyeli ye Iesu Kristo, wo-Nuntšo le, hewo. Amen.

Iehowa adšoö, ni etoö! Iehowa ahā ehie akpe ye onö, ní edroö! Iehowa awo ehie no ye onö, ni ehāo hedšo! Amen.

b. Mei pī anō.

Wodše šiši ye Nyoñmo, Tše le ke Bi le ke Mumö kroñkroñ le gbei amlī. Amen.

Misuloi ye Kristo mli! Ake-ni wonyemime Kristo-foi ke amebii ne ebapue ye wohie koni wosoleame wo-wo Iesu gbei lei hewo le, nyehāa wōboa emli toi dā, boni baptisimo, ši titri le boni abifabii asolemo le yo hāa.

Wonuntšo Iesu wo ekaseloī le akitā ye ešitē le se ake: “Nyeyai dše len fē kwa ní nyeyafea dšēnmādsi fē mikaseloī, nyebaptisiaame nyewoa Tše le ke Bi le ke Mumö kroñkroñ le gbei amlī, ni nyetsōaame ní ameye nii fiā ní mikēnye le no. Ni moni heo yeo ni abaptisile le, aahere eyi wala; ši moni hee yee le, aabule fo.” Ni asan ekē: “Kedši adšee nu ke Mumö mli afoö moko le, enyēñ Nyoñmo mañtšeyeli le mli ebote.”

Neke wiemoi ne tšōowo faññ ake, baptisimo le edšee gbomei akusum noko tamö wondšaloī akusum yo le. Ši mon edši noko ní Nyoñmo bi le dientše to, ni ewo he mla ake, afe enö ye gbomei fē ahe ke-tšō Nyoñmo-mei-etē le fē gbei anö. Edši dromö kple. Edšake baptisimo mli wotsōö wofeo Kristo kaseloī, wofeo Nyoñmo bii ke ñwei mañtšeyeliñbii. Nyoñmo Tše Ofe, ñwei ke šikpoñ bolo le, yeo mli odase ake eefe

Nyoŋmō drolo ke tše suolo ehāwo. Nyoŋmō Bi, moni tšō amanehūlūi babao mli ni egbo eke-kpōwo le ke baptisimo le woowo ši ake nofēno ní efe le, efe ehāwo, ni nofēno ní ená le, ená ehāwo. Ni Nyoŋmō Mumō kroŋkroŋ hū ke ehe towō awaba ake eetsōwo anokwale fē mli gbē ní efe wōhefatalo ye nāno wala gbē le no nyiemō le fē mli.

—Neke dšōmōi srōtoi ne agbefān Nyoŋmō ši etsiši ehāwo ye baptisimo kroŋkroŋ le mli. Ši wo hū wowo ši ake, wōke biiatoibō ke anokwayeli āsumole wōwalabe fē ye kroŋkroŋfemō ke dšale ní sa ehie le mli.

Agbene wole faññ moñ ake, abifabii ne enako neke dšōmōi ne anā, ni ši hū ní wowo Nyoŋmō ne, amēlee mli eko. Ši kēle amēniē ašē neke Nyoŋmō dromō ne no kē. Bēle wotamo meikomei ní hole amēbii abifabii ke-ba Iesu ūō, ní Iesu efieeamē le. Moñ ekē: “Nyahāa gbekēbii le abaa miñō, ni nyekatsīaame gbē; edšake menemei anō dši Nyoŋmō mañtšeyeli le.” Ni bōni elō nomei atū, ni eñō enidši efie amēno ni edšōame le, nakai noññ wole faññ, ni woye hie-ke-nofō petē ake, menemei ní yo wōhīe ne hū, eeseame nakai noññ. No-hewō le tamō bōni Iudafoi abifabii le tšōq ketiafō no feo Nyoŋmō mañbii, ni Paulomei hū soleg mo “ke ewe fē” le, wo hū wōheo neke abifabii ne ye amefōlōi ne adeñ wosoleame, koni amēnā Nyoŋmōbiyeli hegbe, ní amēbote Kristo asafobii ateñ.

Ši wonyēñ wōdše Nyoŋmō se wōfe enē, moñ le eyeli-ke-buamō ehāwo. Enehewō le nyekemi afea eko-me ke-kpaā Nyoŋmō fai koni wosole wōkē:

(Mei le fē ate ši.)

Nānọ Nyoñmọ Ofe! Bo moni ohereọ wọyiwala ye omọbonale nā ke-tšōọ fomohē-hedšū ke Mumọ kroñkroñ ehēfemọ le nọ le. Woñkpaọ fai ake, hā esa ohie ni odšie odromọ fále le ši otšō neke gbekēbii ne, koni amefe obii ye Kristo Iesu mli. Tšūmọ amehē ke-dše eša-fē-eša mli. Hā afoame ehē ahā wala hē ní yo Omumọ kroñkroñ le mli le. Hā ní amefi ši šinñ ye anọkwa hemọ-ke-yeli mli; amekẹ miše anō amehie amefō onọ, ni amekẹ suomọ ní mli tše asumọ; amekẹ heyelilo le fē asúmọ ogbei kroñkroñ le, ní amekẹ nomei noññ abote nānọ wala mli, ke-tšó obi Iesu Kristo, wọ-Nuntšọ le, nọ. Amen.

Wotše ní yo ñwei! Ogbei le he atše. Omañtseyeli le aba. A'fe noni osumọ ye šikpoñ le nọ, take afeọ ye ñwei le. Hāwọ ñmene woda-ñmā. Ni oke wonotomọ le afawọ, tamọ boni wọke-faā mei ní tō wọnọ le. Ni okewọ akaya kā le mli. Ši dšiemowọ ke-dše efōñ le mli. Ši onō dši mañtseyeli le ke hewale le ke anumnyam le ke-yašio nānọ! Amen.

Iehowa ato nyekpodšē ke nyemlibā ke-dše be ne nọ ke-yaši nānọ! Amen.

Agbene nye mei ní nyedši neke gbekēbii ne afołoi le, nyeboa toi!

Esá ake mawie matsōnye, koni nyele nō gbenā ní nyeyọ ye nyebii ní abasleame ne agbefāñ. — Nyoñmọ ke neke bii ne kenye, ni nyeye amehē miše pī. Ni miše noññ mli nyekeame ba bię, koni nyekū se nyekeame ahā Nyoñmọ ekoñ ye baptisimo kroñkroñ le mli. Bēle agbene amedšee nye keke nyebii doññ, ši amefeo

Nyoŋmō hū bii. Ši Nyoŋmō tu neke ebii ne alē ke tšosemō ewo nyeden, ni wōse le ekenye abu akontā. Ke nyetšoseeame nyehāāle, ke nyenmēame ešafemō gbē, alo nyedientšē nyekē eša he okadi to amehie, ni neke amesusumai le ladše le, kpóo, hā nye! Nye-kontabū le bafe gbeyē, ni nyekodšomō le bafē nine. Nakai noññ nyenyámō afá, ni nyemli aflinye ke-teke nō, ke nyemodenbō nā ní wōse nyeanyē nyeakē Nyoŋmō akē: “Nami ke mibii ní Iehowa ñō-hāmi le.”

Nakai noññ nye mei ní nyedamō gbekēbii ne ase ní nyeyeo amebaptisimō le he odase, ní nyewoo ší nyehāame le, nyesane yō. Nakai modenbō le noññ sanye; nakai gbenānifemō noññ kā nyenō, ni nakai akontabū le hū mimenye. Nyeboā moden, koni nyehie akafie ší, beni aleenō wōse ke aabi gbekēbii ne alá lo amesusumai le ke-adšē nyeden le.

Ši wofē le esawō henokwemō dšogbāñ koni wōkato gbekēbii okadi fōñ, ní wōke-ntšō amēnā ní amesusumai le nladše. Ši Kristo kē: Kpóo, hā moni tōtōg abifabii atēñ moko nāne! Fāñ noni akē tedši-wię ŋmō nakai gbomo le kuē ni añōlē awo ŋšōñ.

Nyoŋmō anawō mōbō, koni wōteñ mokomoko akage neke kodšomō ne mli.

Ni agbene, koni ale faññ, nō hemō-ke-yeli nō ni aabaptisi neke gbekēbii ne ye hewō le, nyehāami hetō ye Kristo asafo ne hie:

Bimō: Nyeheo Nyoŋmō k. n. k. n. kw. bāfā 56.

2. Mei ni edra momo le asolemo ye Nyoimō we le.

a. Mokome nō.

(Ala baptisimo lala ko kukudsi komei, no se le osofo le awie atšō moni eba ní abaptisile le ke asafo le ake:)

Wōnuntšō Iesu Kristo dromō le ke Nyoimō suomō le ke Mumō kroñkroñ nanyobō le ke nyefē ahī ši! Amen.

Nye mei ní asumoonye ye Kristo Iesu mli! — Wōnuntšō Iesu wo ekaselōi le akitā ye ešitē le se ekē: “Añō hegbe fē ahāmi ye ūwei ke šikpoñ nō. Nohewo le nyeyaä ní nyeyafea dšēnmādši fē mikaselōi, nyebaptisiaame nyewoa Tšē le ke Bi le ke Mumō kroñkroñ le gbei amli, ni nyetšōaame ní ameye nii fiā ní mikēnye le nō. Ni na, mi le mikenye ye dā ke-yaši dšēn nāgbē le.” Asañ ekē ake: “Moni heo yeo ní abaptisile le, aahere eyiwala; ši moni hee yee le, aabule fo.” Ši “keđši adšēe ūwei afoo moko ye nu ke Mumō mli, enyēñ Nyoimō mañtšeyeli le mli ebote.”

Neke wō-Nuntšō Iesu kitā ke ewiemōi ne anō wōnyemi ne nyie bapue ye nyehie ne, koni atšō baptisimo kroñkroñ le nō ahele ke-ba Kristo asafo le mli, ni efe Nyoimō bi ke Kristo senyielō.

Agbene beni afe ní wōnyemi ne anā etaomonii le, ní ehesolemo ne atšō dšōmō hū ahāle hewo le, nyehāa wofē wofea ekome wōkpaä Nyoimō fai wōhāle ake:

(Mei le fē ate ši.)

Nuntšo wọ-Nyoùmọ! Wọ̀ndao ši ake ona wọnyemi ne mọbo, ni otšele ke-dše wọ̀ndšaloì aten, koni ebabote obi Iesu asafo le mli ìmene gbì ne. Wọ̀ndao ši, wọ-Nuntšo, ake wọnyemi ne hū hewo ogbo, ni oke olá krońkroń le kpóle, ni le hū ehewo okē ake: mofemo ni baā onō le, ofienle le. Wọ̀ndao ši, Mumọ krońkroń, ake ofene wọnyemi ne ke-dše wọ̀ndšamọ kpāi le amlì, ni ogle ehie koni ena yiwalaheremo-sane le nā, ni nohewo le woye miše boni wọ̀nmēle baptisimọ hegbe le.

Wọ̀nkpaofai, Atā Nyoùmọ, kwemo wọ-Nuntšo Iesu amanehulū ke egbēle ní egbo le hewo ni ouo wọnyemi ne he ešai le fē ofale, ni ohele ake obi kwrā. Hā ní eke etsui mū ke edfēnmọ fē anō ehe ehāo ní osato akafutu mli.

Nuntšo Iesu, wotu otō ne wowo odeń, heremole atū! Kwemole, koni esusuma le akaladše wose, ni moko hū akašole ye odeń.

Bo, Mumọ krońkroń, femọ ebualo ye esolemọi ke faikpamọi amlì! Šedšemọ emi ye amanehulūi amlì! Wadšemole ye kai srotai amlì! Bo nonn odše hemoke-yeli nitšumọ šiši ye emli, gbe nā hū hā ledientše eyiwalaheremo ke Tše-Nyoùmọ anumnyamwō. Bowo toi, wọ̀nwei tše, ye osuomọ ke omlihile hewo! Amen.

Wotše ní yo ñwei! Ogbei le he atše. Omańtšeyeli le aba. A'fe noni osuomọ ye šikpoń le no, take afeọ ye ñwei le. Hāwo ñmene woda-ñmā. Ni oke wọ̀ntōmọi le afawo, tamọ boni wọke-faā mei ní tōo wọno le. Ni okewo akaya kā le mli. Ši dšiemowọ ke-dše efōń le mli. Ši onō dši mańtšeyeli le ke hewale le ke anumnyam le, ke-yašio nāno! Amen.

Anyemi dšūrō! — Agbene bo toi, koni ohāmi nii ní mibabio ne hetō. Bodientšę ole ake afo ye eša mli tamō gbomei fē, ni ke-baši be kuku ne nō le oke Nyoñmō be, ši oye nuntšō kroko ní dši abonsam, edšake otšu nišanii srotōi oke-tō Nyoñmō mla le, take wōndšamō ke nii. Ši Nyoñmō wiemō tšōqwo ake: “Moni feo eša le, edše abonsam mli; edšake ke-dše šišidšē bēbe abonsam feo eša.” — Bēle abonsam suomnānii ofe sá le. Asań osumō dše neń akononii srotōi, tamō: niyeli, dānumō, nyenyentfibō ke nii fē Nyoñmō. Enemei fē ašiši ohī sá le, ni otšō eša-nyōń.

Enghewo le, ní wōbahereo ke-ba Nyoñmō asafo le mli ne, tšutšu le wōntao ní bodientšę oke onābu adšadše bōni oke osá-nuntšōmei yo hāa agbene, ake oke-ame egbla mli ni okwaame lo? Enę hā mibiōo ye Nyoñmō ke Kristo asafo ne fē hie ake:

Bimō: Ōkwa abonsam ke enitšumōi le fē ke wōndšamō ke nii? Ōkwa dše neń akononii srotōi hū, ni odii eyakayaka anumnyam ke enii ke nōmō le se lo? Ke okwa enemei leleń le, bēle to he ohāmi ake: “Hē, mińkwa amefē.”

Hetō: Hē, mińkwa amefē.

Asań anyemi, nii ní oná ye otšutšu nuntšō le nō le, ole. Bōni obę hedšole, bōni Nyoñmō lōmō kā onō, ní otšō musumo ye Nyoñmō ke gbomei fē hie. Ole hū bōni oyi musu ne wōntšę ko wōntšę ko nyēē akpa. Enę hā odšo foi, ni obatao nuntšō kroko. Oke ohe ahā Nyoñmō moni bōo ke ebi Iesu moni gbo ke-here oyi-wala le. Sá le ofe abonsam suomnānii, ni oba odšeń

ye bodientšẹ odfěnmọ nā. Ši agbene esa ake obo o-Nuntšo mohẹ le toi, ní oba odšẹn ye le ekitai le anā.

Neke ekitai le atšōo, ni ole hū boni sa ake osumọ Nuntšo, o-Nyoñmọ le, ke ogbomotšo mū le fẹ ke odfěnmọ mū le fẹ ke ohewale fẹ, ni osumọ onanyo hū take boni osumọ bodientšẹ ohe. Wole moñ ake bodientšẹ obe hewale ní oke-aye neke kitai ne anọ; ši noni wole hū dši ake, kẹdši suomọ osumọ keke le, Nyoñmọ Mumọ kroñkroñ le ābuao ye amẹngyeli mli.

Ši enẹ hū, dāni woosoleo le, wọntao wole, ni bodientšẹ hū odsadše otšōwo boni odfěnmọ yo ye Nyoñmọ toibo, esuomọnānii-femo ke ekitai anọyeli gbefāñ. Bẹle mibio ake:

Bimọ: Ōbo Nyoñmọ Tšẹ ke Bi ke Mumọ kroñkroñ toi, ni ofe esuomọnānii lo? Ōba odšẹn ye ekitai le anā owalagbīi fẹ lo? Kẹdši enẹ dši otšui ke yiñtọ le, to he ohāmi ake: “Hẹ, mafe nakai; Nyoñmọ aye abuami.”

Hetō: Hẹ, mafe nakai; Nyoñmọ aye abuami.

B. Meni oheọ oyeọ ye Nyoñmọ Tšẹ, Bi ke Mumọ kroñkroñ le he?

H. Miheọ Nyoñmọ ní dši Tšẹ Ofe le ke ñwei ke šikpoñ felọ le nọ miyeọ.

Ke Iesu Kristo, ebinū kōme ní dši wo-Nuntšo le, moni anōle hẹ ke-dšẹ Mumọ kroñkroñ leñ, ni oblayō Maria le fọle; ni ena amanehūlū ye Pontio Pilato yinọ, ni aseñle, egbo ni afūle; ekpleke ši ke-te gbohūadše; gbī ní dši gbī etẹ le ete ši ekoñ ke-dšẹ gbohīi ateñ; ete ñwei, ni eyatá ši ye Nyoñmọ ní dši

etšę Ofe le ninedšürò nọ; dšęi eedšę eeba ni ebakodšo mei ní hie kāmọ ke mei ní egboi le.

Miheọ Mumọ krońkroń le nọ, ke Kristo asafo krońkroń kome ní yọ hefēhe le, mei krońkrońi ananyobọ le, ke ešai fā le, ke gbomotšo šitē le, ke nānọ wala le, miyeọ.

(Ke moni abasọle le lee Hemọ-ke-yeli le kēmọ le, osofo le dientšę akē fē ke-bile.)

B. Ōsumọ akę adamọ hemọ-ke-yeli ne nọ asọleo lo? Ke ōsumọ nakai le, bęle ta miden ni okę: “Hē, mīsumọ.”

H. Hē, mīsumọ.

(Agbene moni abasọle le akula ši ye okplō le afā, ni osofo le atšọ nu afie eyiten ši etē, ekę:)

N. Mibaptisio miwo Nyońmọ, Tšę le ke Bi le ke Mumọ krońkroń le gbej amlı.

(Keke ni osofo le ańō eninedšürō ańmē moni abaptisi le yiten ni ekę:)

N. Hedšọle Nyońmọ le atšū ohe kwrā tlem, ní eto omumọ ke osusuma ke ogbomotšo mū le fē ní kpá ko akahı ohe ke-yaši wọ-Nuntšọ Iesu bābe leń. Amen.

Wosọle:

Ofe ke Mọbonalọ, Atā Nyońmọ! Wọke šidā ke yidšiemọ mihāo akę ohieọ osafọ le mli, ni ohā eyi fáa ye odromọ le nā, ni akę agbene hū odro neke otšūlọ ne, ní efe obi dšürō Iesu Kristo, woyiwalaherele ke

Nuntšō kome gbomotšō ke asafo le henii le eko, ni etšō obi ke oúweimañtšeyeli le wofase le. Woñkpao fai ke-dšē wotšui mū le fē mli ake oto neke edšūrō ní ená ne ohāle, ni ohā ehie aba nyam ní efere ye anokwa hemo-ke-yeli ke dšēnba kroñkroñ mli, ni eda ni ehe awa ke-ya no ye Kristo, moni dši yitšo leñ, ni efe gbomo mū ye Kristo dale ke efále le nā, ye nā ke dšale ke anokwa hetšemō fē mli, ní tšōmōi srotoi kōyo le, lo dšē neñ ke helo šišiumō sedii le akalole lo akahosole, ahū ke-yaši beyinō ní eke mei kroñkroñi le fē aná noyelinō ní awo ši ahāwo le, ye osuomōbi Iesu Kristo, wo-Nuntšō le, hewō! Amen.

Iehowa adšōo, ni etoö! Iehowa ahā ehie akpe ye ono, ní edroö! Iehowa awo ehie no ye ono, ni ehāo hedšōle! Amen.

b. Mei pí anō.

Dromō ke hedšōle ahānye ke-dšē wotše Nyoñmō ke ebi Iesu Kristo le ñō. Amen.

Nye mei ní asumoonye! — Wonyemimei ní damo nyehie ne dši woñdšaloí sá, tamō boni nyefē nyele le. Fofoí woñdšaloí foame, ni woñdšamō mli noññ atšoseame ye. Eñhewō le amēke Kristo be sá, ni amēke Nyoñmō be mañyeli; kpāñmō ní Nyoñmō ke gbomei kpāñ le hū amēlee mli eko. Eñhewō le amēbe nāno wala nqhiekāmō ko kwra, ni amēbe hedšōle hū. Amēfe mei gbohī ye eša mli, amenyēñ Nyoñmō hie amēsa; ši amētōtō enō babao moñ ni mlifū ke foñbū kā amēno.

Amẹdientše amenu enẹ he ye amẹtšuii amlı, tše amena nā. Enẹ hā amẹke musukpamọi srotọi tao ake amẹadše neke lōmọ ke fobū ne šiši; ši amenyēē enẹ amefe ye amehelo su le nā, edšake eša efitele.

Ši šidā sa hā Nyońmọ, dsee ake eke tšuišitō hīe amemli, ni eba amewala yi ke-baši nmenẹ gbı ne keke, ši moń ake sekpē ne ehā amesane etšake. No dši ake, enaame mọbo, emusūń tšole ye amehhe hewo le ekpaleame ke-dše amegbedugbe le no. Ehā Emumọ krońkroń tšó sanekpakpa šiemo le no etšeamẹ, ni etšieame ke-dše eša-gbẹle le mli. Amẹtšuiiń dfēimọ mli ní ewo duń sá le, ewiemọ krońkroń le esu la ye dšei agbene, edšake ehā amenu yiwalaheremọ ke kpōmọ ko he.

Neke ameyiwalaheremọ ke kpōmọ ne se amenyie, amebi ši, ni ametao segbẹ. Enẹhewo le amẹke Kristofoi bōi bō. Amẹba osofo ke tšōlọi le ańō koni atšōame neke yiwalaheremọ gbẹ le ke boni Nyońmọ dšámọ yo hāa. Atšōame hū, ni boni amemumon hewale yo hāa le, amena nā hū, ni nmenẹ ameye he miše ake ametšó baptisimo krońkroń no amẹke amehhe ahā Nyońmọ ke wo-Nuntšo Iesu kwrā, koni ke-yaā ne amekafe abonsam bii dońń, ši moń amefe Nyońmọ bii. Hewo le amęntao ake afoame ke-dše nwei ye nu ke Mumọ mli, koni Kristo šiwō le nā le amẹbote nwei mantšeyeli le mli.

Ši enẹ le, wogbomei neke wonyēń wofe, dša Nyońmọ ke Emumọ krońkroń le fata wofe. Enẹhewo nyehāa wofe wonyemimeı ne fē afea ekome akpaā Nyońmọ fai wohāame, koni esa ehīe ake atšó amebaptisimo ne no aso hemọ-ke-yeli nitšumọ kpakpa nā ye amẹtšuii amlı.

Nyeḥāa wosolea:

Nyoũmo, tṣe odomfoḡ ke mḡbḡnalḡ! Omlihile fá, anyēñ ana onā šiši, ni onyēmoḡ be nāgbē. Wḡndṣie oyi, yeḡ bḡni obḡ gbomo yeḡ osubañ nḡ ohā, keḡ bḡni otṣḡ osuomḡbi Iesu Kriṣto nḡ ohere gbomei ayiwala ohā, keḡ bḡni owiemḡ leḡ nḡ atṣḡḡ atṣéḡḡ gbomei ádesāi fē ke-baā tṣuitsakemoḡ mli, koni amēba Iesu nḡ leḡ hewḡ. Ō Nuntṣḡ, bo moni okē akeḡ mofēmo ní baā onḡ leḡ ofieñleḡ kwrā leḡ, omli noññ edṣeḡ ni nekeḡ wḡnyemimeḡ neḡ damḡ biḡ neḡ, amēkeḡ amēheḡ hāao neḡ. Bo otṣéameḡ ní amēba; bo noññ oto baptisimḡ leḡ, ni bo noññ okē: "Moni heḡ yeḡ ni abaptisileḡ leḡ, aahere eyiwala"; bo noññ odeñ wḡtuameḡ wḡwo, ni wḡñkpao fai: heremoḡ obii gbedelḡi ní náko hewaleḡ pī ko tamḡ bḡni ameyḡ neḡ. Kāhā moko nṣḡameḡ yeḡ odeñ, ni kāhā ohe nyámḡ ntā yeḡ amēṣuiiañ gbikogbiko. Ō Nuntṣḡ, mḡbḡnaleḡ tṣe! Wadṣemoḡ amēhemḡ-ke-yeli; hā amēsuomḡ leḡ he adḡ; foṣemoḡ Omumḡ nikēñi ofie amēḡ babao, beni afe ní keḡ amēṣḡmḡ Kriṣto henii leḡ, amēhiē enḡ hemḡ-ke-yeli leḡ wā, amēkeḡ helo keḡ lá, abonsam keḡ dṣe neñ awu ta kpakpa ke-yaṣi nāgbē. Hā ní amēmḡ dromḡ-kpāñmḡ leḡ mli; ni ohedṣḡleḡ ní fē dḡñmḡi fē leḡ ato amēṣuii ke amēdḡñmḡñi leḡ yeḡ Kriṣto Iesu mli. Dromḡameḡ koni amēkaṣereḡ hemḡ-ke-yeli keḡ henilē kpakpa amēñfie, ni amēkeḡ amēhemḡ-ke-yeli mīṣa ši, takeḡ bḡni meikomeḡ efe leḡ. Okē ohewaleḡ atoameḡ yeḡ hemḡ-ke-yeli mli ke-ya yiwalahereḡ mli. Osuomḡbi leḡ gbēi hewḡ wḡbaā enḡ neḡ: kwemḡ ehewḡ ní ewo ši akeḡ: "Nyeḡbia, ni aahānye; nyetaoa, ni nyeana; nyeṣimḡa, ni aagblenye." Nohewḡ leḡ agbeneḡ mei ní biḡḡ leḡ, hāameḡ;

hā mei ní taoṣ le ana; gblemṣ mei ní šimoṣ le; koni neke gbomei ne aná oñwei-hedšū leñ nāṅ dšōmṣ, ni amebote onāṅ mañtšeyeli ní owo he ši oto ye Kristo, wo-Nuntšṣ le, hewṣ leñ! Amen.

Wotšṣ ní yo ñwei! Ogbei le he atše. Omañtšeyeli le aba. A'fe noni osumṣ ye šikpoñ le ṅṣ, take afeṣ ye ñwei le. Hāwo ñmenṣ wodā-ñmā. Ni oke wonotō-mṣ le afawṣ, tamṣ boni wṣke-faā mei ní tōṣ wonṣ le. Ni okewṣ akaya kā le mli. Ši dšiemṣwo ke-dšṣ efōñ le mli. Ši onō dši mañtšeyeli le, ke hewale le, ke anumnyam le, ke-yašio nāṅ! Amen.

Nye mei ní asumoṣnye ye Nuntšṣ le mli! Agbene nyeboā wo-Nuntšṣ le wiemṣ ní eke-wo ebofoi le kitā ye ešitē le se, ní eke-to baptisimo kroñkroñ le toi. Añmā ye Mateo sanekpakpa le mli, yitšo nyoñmai enyo ke kpānyṣ, ke-dšṣ kuku nyoñma ke kpānyṣ le ṅṣ le ake: "Añō hegbe fē ahāmi ye ñwei ke šikpoñ ṅṣ. Nohewṣ le nyeyaā ní nyeyafea dšēñmādši fē mikaselṣi, nyebaptisiaame nyewoa Tšṣ le ke Bi le ke Mumṣ kroñkroñ le gbei amlī, ni nyetšōaame ní ameye nii fiā ní mikēnye le ṅṣ. Ni na, mi le mikēnye ye dā ke-yaši dšēñ nāgbē le. Amen.

Ni agbene noni atšōnye Nyoñmṣ kome ní mei etē yo emli le gbe le, ni nyegba mli nyetšō ake nyentao ake nyetšōmṣ Iesu Kristo kaselṣi le hewṣ le mīkpanye fai ye Nyoñmṣ ke Kristo asafo ne hīe ake, nyeke nyenābu adšadše noni nyehṣ nyeyṣ ye nyetšuii amlī le, ni nakai nyeabote Nyoñmṣ dromṣ kpāñmṣ le mli:

(Kekṣ ni osofo le awie atšō mofēmo ní taoṣ ake abaptisile ni ebile ake:)

Bimọ: Oheo Nyońmọ ní dši Tšę Ofe ẹ ẹ ke ńwei ke šikpoń felọ ẹ nọ oyeo?

Ke Iesu Kristo, ebinū kōme ní dši wo-Nuntšọ ẹ, moni anōle ho ke-dšę Mumọ krońkroń ẹn, ni oblayō Maria ẹ fọle; ni ena amanehulū ye Pontio Pilato yino, ni aseńle, egbo ni afule; ekpleke ši ke-te gbohĩadše; gbĩ ní dši gbĩ ete ẹ ete ši ekoń ke-dšę gbohĩ aten; ete ńwei, ni eyatá ši ye Nyońmọ ní dši etšę Ofe le ninedšürō nọ; dšęi eedšę eeba ni ebakodšo mei ní hie kāmọ ke mei ní egboi ẹ?

Ni oheo Mumọ krońkroń ẹ nọ, ke Kristo asafo krońkroń kome ní yo hefẹhe ẹ, mei krońkrońi ananyobọ ẹ, ke ešai fa ẹ, ke gbomotšo šitẹ ẹ, ke nāno wala ẹ oyeo lo?

Keđši oná hewale ye neke hemo-ke-yeli ne nọ ẹ, bẹle to he ake: "Hẹ, miheo miyeo."

Hetō: Hẹ, miheo miyeo.

B. Ōkwa abonsam ke enitšumọi ẹ fẹ, dšę neń yakayakani ke anumnyam, ke emli akononii ẹ fẹ, ke helo ẹ sedii fōdši ẹ hū, koni okanyie se lo oboame toi? Keđši enẹ dši otšui mli taomọ ẹ, bẹle to he ake: "Hẹ, míkwa amefẹ."

H. Hẹ, míkwa amefẹ.

B. Ōbo Nyońmọ, Tšę ẹ ke Bi ẹ ke Mumọ krońkroń ẹ suomonanii krońkrońi ẹ toi ni oye nọ, ni onyie ekitai amli owala gbĩ abọ fẹ lo? Keđši enẹ dši otšui ke yińtō ẹ, bẹle to he ake: "Hẹ, mafe nakai; Nyońmọ aye abuami!"

H. Hẹ, mafe nakai; Nyońmọ aye abuami!

B. Ōsumọ akẹ ābaptisio yẹ neke hemọ-ke-yeli ne nọ lo? Bẹlẹ to he akẹ: “Hē, mīsumọ!”

H. Hē, mīsumọ!

(Keke ni osofo lẹ amọ mofẹmo ní ābaptisilẹ lẹ ninedšūrō mli, ni ehā ebeñke baptisimọ okplō lẹ boni sa, ni eke nu afie eyiteñ ši etē, ekē:)

N. mībaptisio mīwo Nyoñmọ, Tšẹ lẹ ke Bi lẹ ke Mumọ kroñkroñ lẹ gbei aml! Amen.

(Keke ni osofo lẹ anọ eninedšūrō anmē moni abaptisile yiteñ ni ekē:)

Nyoñmọ Ofe ke wọ-Nuntšọ Iesu Kristo tšẹ lẹ, moni ke fọmọ hē lẹ hedšū lẹ kego edromọ ní eye emū lẹ, awadšeo ke Emumọ lẹ ke-ya nānọ wala mli! Ya yẹ hedšọlẹ mli! Amen.

Wosole:

Ō Nuntšọ Iesu Kristo, bo Nyoñmọ bi ni okẹ: “Kedši nye ní nyedši meifōdši lẹ nyele boni nyefeo ní nyeke nikēni kpakpai keọ nyebii lẹ, enyie nonñ nyetšẹ ní yọ ñwei lẹ eñdñ Mumọ kroñkroñ ehāñ mei ní biọlẹ lẹ?” Ni osā okẹ: “Kedši nyeteñ mei enyo kpà gbē yẹ šikpoñ nẹ nọ yẹ sane-fē-sane ní amebiọ hewọ lẹ, mitšẹ ní yọ ñwei lẹ aafe ahāame.” Wọñkpao fai akẹ, owadše wonyemime i nẹ ní abaptisiamẹ awo omli lẹ, yẹ Omumọ kroñkroñ hewale nā, koni amẹbo osanekpakpa kroñkroñ lẹ toi, amẹke eša ke Satan awu ta ni amẹfe ekā, ni amẹkafe Omumọ kroñkroñ lẹ nidonii, amẹkatōtō amenyemime i hū anane; ši mon amewala mū lẹ fē oti lẹ afe onumnyam, osafọ lẹ mā ke amẹ-

dientšę amesusumai ayiwalaheremo. Ni enę wombao ye ogbei le hienyam hewo, bo ní oke Tše le ke Mumo krońkroń le dši Nyońmo kome ní yeo mańtše ke-yaā nāńoi anāńo le! Amen.

Iehowa adšōo, ni etoō! Iehowa ahā ehie akpe ye ono, ní edroō! Iehowa awo ehie no ye ono, ni ehāo hedšole! Amen.

3. Fimo nā baptisimo ni ake-baptisio abifabii ni heo agbo le.

(Ke osofo ko be le, asafo len onukpai lo súoloi lo osofoi asemei le eko, alo ke no hū be le, gbekē le tše le ye he-gebe ake esolele ye Nyońmo gbei aml.)

Ō Nuntšo Iesu Křisto, wontu neke gbekē ne wonwo odeń, koni onōle ofe bodientše onō, ye odromo wiemo le nā ake: "Nyhāa gbekēbii le abaā minō; ši amenō dši nwei mańtšeyeli le!" Amen.

N. mībaptisio mīwo Nyońmo, Tše le ke Bi le ke Mumo krońkroń le gbei aml! Amen.

Nyońmo Ofe ke wo-Nuntšo Iesu Křisto tše, moni fōo N. ehē ni efeo ebi agbenę le, ke Emumo krońkroń le awadšeo ke-ya nāńo wala mli! Amen.

Iehowa adšōo ni etoō! Iehowa ahā ehie akpe ye ono, ní edroō! Iehowa awo ehie no ye ono, ni ehāo hedšole! Amen.

II. KONFIRMATIO ALO WADŠEMO GBENĀ.

Wodše šiši ye Nuntšo le ní fe úwei ke šikpoñ le gbèi amlì. Amen.

Nye mei ní asumoonye ye Nuntšo le mli! Gbekèbii ní yo biè ne ní tšó bap̄tismo le no amená Nyoñmo dromo ye Iesu Kristo mli tamò wò noñ kè le, anā ebakpe ši ye biè ne koni amèke amèhe abatsšò amè-Nuntšo ke yiwalaherelo le, ni amèkpāñ amèbap̄tismo kpāñmo le ehè ye Kristo asafo ne hīe. Atšòame sane-kpakpa anòkwale le dšogbāñ, ni amèle walaheremo gbè le, ni agbene amèñsumo ni amèntao akè amená Nuntšo le dšòmò fè ní eñò-hā esafo le, ní amèke Nuntšo niyenii le hū ke ameyiwalaherelo le afe ekome ye anòkwale mli. Akè noni amèsa amèhe amèto, ní amèhā mofèmo ní biòame amèñhīekāmò ní yo amèmlì le šiši le hetò hewò le amèbadšadše wòsafo le hemò-ke-yeli ní yo amè hū amèmlì le amètsò faññ ye Nyoñmo ke Kristo asafo ne hīe, ni amèwo ši akè amèaye amè-bap̄tismo kpāñmo le no dšogbāñ. Nohewò le mikpa nye fè fai ye Nyoñmo gbèi amlì, koni nyekè Kristofoi asuomò abo gbekèbii dšudši ne ahemò-ke-yeli dšadšemo ke šiwò le toi, ni nyedšie nyemusūñ nyesole nyehāame, akè Nyoñmo ke Emumò kroñkroñ le awadše nitšumò kpakpa ní ebòì ye amèmlì le, ni egbe nā!

Wòsole:

Wòñwei tšè, otšò bap̄tismo le no ohe neke gbekèbii ne ye bodientšè ke obi Iesu Kristo ke Mumò kroñ-

kroñ le nanyobō le mli, ni odroame ni okweame ke-
baši be ne, ni ohā amēna nāno yiwalaheremo le ame.
Womīkpao fai, hā ešārā obi Iesu Kristo hewo ni oke
odromo akwe neke gbekēbii ne anō! Hā amēhie atšē
ke yiwalaheremo nilē, ni Omumo kroñkroñ le dromo
nikēnii le afā ye amemli, ke nā ke nālē mumo, nāwō
ke nyēmō mumo, nilē ke Nyomō gbeyēšemō mumo
fē, ni owaame ye owiemo nilē ke toibō mli, koni beni
yi ayawula ši le amená nāno wala ye wo-Nuntšo Iesu
Kristo hewo, mo noññ ni ke bo ke Mumo kroñkroñ le
dši anōkwa Nyomō kome ni hio ši yeo mañtše ke-
yašio nāno le! Amen.

“Nyomō hedšole ni fē dfēñmōi fē le aato nyetšuii
ke nyedfēñmōi le ye Kristo Iesu mli!” Amen.

Gbekēbii ni asumoonye! Agbene nyedšadšea nye-
hemo-ke-yeli sane le nyetšoa ye Nyomō ke Kristo
asafo ne hie!

(Agbene aňō bimōi ni yo “Wadšemo wolo le” mli le abi
gbekēbii ke-dše kleñkleñmo le no ke-yaši nāgbēmo le no
ekomekome, ni amēhā hetō nakai noññ, ni ke fe se le abi-
ame fē šikome hū:)

Gbekēbii le fē abimō: Gbekēbii ni asumoonye!
Agbene mibiuye ye Nuntšo le ke Kristo asafo ne ni
yeo nyedšadšemō le he odase le hie ake nyeke nye-
nabui ke nyetšuii fē mīdšadše sanekpakpa ni nyeheo
nyeyeo ne, ni nyemīwo ši ake nyeaye he anōkwa ye
nyewala gbii abo fē mli lo?

Hetō: Hē, edšē wotšui mū le fē mli.

B. Nyeñkwa abonsam ke enitšumoi fē, dše neñ hetšōmo ke yaka anumnyam ke emli sedīni le, ke helo sedīni ni nyekadi se ni nyekahā amemīdšidšenyelō?

H. Hē, wōmīkwa fē tfem!

B. Nyeñwo ši ake nyeaye Nyoñmo, Tše le ke Bi le ke Mumō kroñkroñ le anōkwa ke-wula ši, ni nyeabo ewiemō le toi, ni nyefe esuomōnāni, ni nyeke neke hemō-ke-yeli ke toibō ne ahī ši, nyena amane ke-gboi lo?

H. Hē, wōndšie wōmusūñ fē wōñwo ši, ni Nānyoñmo ke Emumō kroñkroñ le dromō ke hewale le aye abuwō! Amen.

(Agbene gbekēbii le atsi aba okplō le hie ekomekome, ni osofo le ke eninedšūrō afō ameyiteñ ekomekome ni ekē:)

N. Wōñwei tše le ahā Emumō kroñkroñ le nikēni le afe ehē ye omli ni ehā afá, ní ewo ohemō-ke-yeli le hewale, ní onyē obō Nyoñmo súomō he mōdeñ, ni oñmē otšui ši ye amanehūlū mli, ni ohie amē nāñ wala nōhiekāmō le he ye wō-Nuntšō Iesu Kristo hewō! Amen.

Alo:

Wōnuntšō Iesu Kristo tše le awoö hewale ye enumnyam fále le nā, ní ehā otšō Emumō le nō ohe awa kpintiññ ye omli gomo le gbefāñ, ní atšō hemō-ke-yeli nō ní Kristo ahī ši ye otšui mli, ní ošišifāi amō ši ní omā ši šiññ ye suomō mli, ní Nyoñmo obōyimō le ayio obō! Amen. Ef. 3, 16—19.

Alo:

Dromo fē Nyoimō ní tšéo ke-ba enāno anumnyam le mli ye Kristo Iesu mli le, le esao, ni ewadšeo, ni ewoö hewale, ni ehā ofi ši, ni eke ehewale atšó hemo-ke-yeli no atoö ke-ya yiwalaheremo lein! Amen.

1 Petr. 5, 10.

Alo:

Hedšole Nyoimō le dientše atšū ohe kwrā ke-mō ši, ni eto omumō ke osusuma ke ogbomotšo mū le fē ní famō ko akahī he ye wo-Nuntšo Iesu Kristo bābe lein! Amen.

1 Tes. 5, 23.

Alo:

Hedšole Nyoimō le asao pe ye nitsumō-kpakpa-fē-nitsumō-kpakpa mli, ní ofe esuomonānii le, ní efe noni sa ledientše ehie ye omli ye Iesu Kristo mli! Amen.

Wosole:

Nānyoimō hewalo, tše mōbōnalō, bo okome keke ni odšeo nibii ní hī ni esa ohie fē šiši ye womli, owoq hewale ke-gbeo nā! Wōnkpao fai wōnhā gbekēbii ne, mōmō amemli ní awa; hā ní amehi osanekpakpa kroñ-kroñ le hemo-ke-yeli ke toibō le mli, ní amefe Kristo henii ní hiei kāmō: ūō Omumō le owoame hewale, ni amekatsō amaletšōmō lo helo šedi ko no amendše onokwale ní amegba mli amekē imene ne he. Dromame ní amedra ye ni fē mli ye Kristo ní dši wofē woyitšo le he, ní amеше edale afii le anō ye anokwa nā ke dšale ke hetšemō mli, ke-yaši beyino ní wofē woše hemo-ke-yeli ke Nyoimō bi nilē ekomefemo le he ni wofē gbo-mo mū ye edale ke fále nā. Hā ní ameleo ke wo-Nuntšo Iesu Kristo, osuomōbi le, ke Mumō kroñkroñ le,

ní dši anokwa Nyoimō kome le dšogbān ke-gbe nā, ni amēke wiemo ke dšēnba aye ohe odase ye ekā mli ye dšēnbii atēn, ni amētšó wō-Nuntšo Iesu Kristo nine nō amēdšie odromō le yi babao ye asafo le mli! Amen.

Nyeke hedšole ayaā: nyedši mei ní Nuntšo le ní fe űwei ke šikpoñ le edšōame! Amen.

Alo:

Nuntšo Nyoimō wotše ní yo űwei! Bo ní otšó oñā ke odšale ní anyēē adšadše le nō okē omañtšeyeli leñ tēmqsane le tēo dšēn nālōi le, ni odšieo kpo otšōo fufobii le. Wofē-ťfem wondšie womusūñ fē ke-ndao ši ye edšūrō kple ne hewo, ake-ni ohā wobii ne ena onokwa nilē ní amēheo obi Iesu Kristo ke esanekpakpa le ameyeo ke-dše amētšuiiāñ, ni amēke amenābu hū dšadšeo. Woke hešibā mīkpao fai, okē Omumo kronkron le aya nō atšū amētšuii ke amēdfēnmō mli ní amēmli atše, ni owoame hewale, ni amēke hemō-ke-yeli ní hīe kā, Nyoimō súomō, tšuiñsale ke mumoñ nibii ahe yosemō adra dā ye noni dši yiwalaheremō he nibii fē mli, ni amēwo anokwa hemō-ke-yeli ke suomō yibii ke-dšie ogbei kronkron le yi, ni amēšiši amō ši dšogbān ke-yaši gbī nō ní ake dšale akekre ahā mei ní ewu ta kpakpa le fē. Ašārā obi Iesu Kristo, wō-Nuntšo le, ni keo ke Mumō kronkron le dši anokwa Nyoimō kome ní hīo ši yeo mañtše ke-yaā nānō le hewo ní ofe noni wōkpao he fai ne ohāwō! Amen.

Iehowa adšōo, ni etoö! Iehowa ahā ehie akpe ye onō, ní edroö! Iehowa awo ehie nō ye onō, ni ehāo hedšole! Amen.

III. NUNTŠO LE NIYENII LE GBENĀ.

(Hogbā ní tšóo Nuntšo niyenii le hie le no le súolo le atšó asafo le ake abaye, ni ekane wiemo ke tšómo ne:)

Nye mei ní asumoonye ye Nuntšo le mli! Hogbā ní baba le no, kedši Nyoñmo mĩsumo le, wobaye Nuntšo le niyenii ye bie ne, ni mikpe mei fē ní esa ametšuii ameto ye Nyoñmo hie le ke-ba he ye Nuntšo Iesu Kristo gbei amlí. Ši ake noni wo-Nuntšo le niyenii le Nyoñmo mĩšedšemonō dši hā mei fē ní yeo boni sa le, ni asañ eye gbeyē hū hā mei ní kaā yeo boni esaa le hewo le, migbenā dši ake mawie matšōnye ni mabonye kōkō ye benē be, koni nyedfēñ neke tēmosane kroñkroñ ne nyam ke dale ke he gbeyē he, ke amane ní yo he hāa mei ní yeo ní amesaa le hū; ni nyetao nyedientše nyetšuii ke nyehenilē mli dšogbāñ ni nyeka nyekwe, koni nyeke tšuiñtsakemo ke hetšemo ke dšale yōkpemo atade ní Nyoñmo kroñkroñ le taoq ni esa ehāa hū aba, ní aũonye ke-ba ekplō kroñkroñ le he ake mei ní esa le. Noni sanye femo dši ake: tšutšu le nyekaā nyewala ke dšēñba ye Nyoñmo kitāi le anā nyekwea, ni beni nyenaā ake nyetō ye suomo, susumo, wiemo ke nifemonii amlí le, nyeyea he űkomo, nyehē ešai adqanye ni nyedšadšea nyetšōa Nyoñmo Ofe le, ni nyeke yiñtō ní mā ši šiññ ake nyeasa nyedšēñba le akpale fai ní eñō-fanye.

Ni kedši nyena ake dšee Nyoñmo no keke ni nyetō, ši nyetō nyenanyo hū no le, nyeke no hā akpātā dā

ni nyesa nyehe ake dsee fai keke nyeakpale, ši nyea-
tole nādšiañ hū bōni yō nyehewale fē mli ye nōfōñ-fē-
nōfōñ ní nyefele ę hewo; ni asañ hū nyesaā nyehe
nyetoq ake nye hū nyeañō-fa mei ní tōq nyeno ę, take
bōni nyetaoq ake Nyoñmo añō nyehe ešai afanye ę;
ši ke-dsee nakai ę, Nuntšo nyenii ę ehī hāanye, ši
moñ eehā nyefobū ę afá.

Nuntšo ę atšie nyefē nyehīe, koni nyekwa ni
nyeši nofēno ní tšionye gbe ke-dšeq ekplō ę he, ni
nyeba ke tšui ní etsake ke eša he dole ke hemo-ke-
yeli ke hōmo ę kumai. Woyiwalaherelo ę ananye
moq bofēbo ní ehiaā nyesusumai ę, ní mei fē ayimo
obōbō ke edromq ę ni mokomoko akakpe se, ši adšie
mei fē ke-dše mofōñ ę deñ ní amekę Nuntšo ę abo
nanyo ye dše neñ ke dšeñ ní baba leñ, heni aadšō
ewebii ę ke-ate nāno! Amen.

(Ke aye Nuntšo nyenii ę, asole samo solemo ko ye gbi
ní tšō hie gbeke ę no, ni adšadše Nyoñmo wiemo, ni mei
fē ní aye ę adšadše amehē ešai ę ye solemo ę nāgbē, ni
osofo ę akē:)

1. Eša dšadšemq.

Nye mei ní asumoqnye ye Nuntšo ę mli! Nye mei
ní nyetaoq ake nyebaye wo-Nuntšo Iesu Kristo, woyi-
walaherelo ę, nyenii ní dši ehelo ke elá kroñkroñ ę,
nyekaia bōni bofo Paulo wieq tšōq mei fē, ní ameka
amehe amekwe, dāni ameye nakai abolo ę ni amenu
nakai wein ę. Ši mofēmo ní yeq ni enuq bōni esaa

le, kodšomō mon eyeō ni enuō ehāa ehe, edšakē ebuu Nuntšō le gbomotšo le. Nohewō le nyehāa wokaä wō-dientšē wōhe wōkwea, koni akakodšowō. “Kēdši wōkē akē eša ko bē wōhe le, wōdientšē wōhe wōšišiuō, ni anōkwale le bē wōmli;” “edšakē gbomo tšuiñ dšēñmō le efōñ dši kē-dšē egbekēbiiāši.” “Noni adšē helo mli afō le, helo ni.” “Srotō ko bē: edšakē mei fē efe eša, ni Nyoñmō anumnyam le eboame.” Ši Nuntšō le dši moni taoō tšuiñ kē sabai amlī, ni nibii fē nā kā ni agble nā ye ehīe. Edšee nyoñmō ní nāa nifōdšianii le ahe tšui, ni nōfōñ ko keļe ehīñ šī. Kēdši wōsūmō eša, wōtšakee wōtšuii, šī mon “wōwadšē wōtšui le, wōtiaä mlifū wōhāa wōhe wōtoō mlifū kē Nyoñmō dšalekōdšomō kpodšiemō gbī le; le ebawo mofēmo nyomō boni sa enitšumōi le, ni ekpaa gbomei amlī.” “Nohewō le nyetsakea nyetšuiian, ní akpātā ahānye, koni agbe nyehe ešai le. Hā ní mofōñ afō egbē le nō nyiemō, ni kūtūmpōfō afō edfēñmō. Yošemō onifōdšianii, ní otōmō le adqō! Nyesōlea nyehe ní ahī, Anyemimeī, akē aleenō tšui fōñ ko ní hee yee le ahī nyeten! Ńmenē, kē nyenu Nuntšō le gbē le, nyekawadšea nyetšuii! Nyedfēa nii ní hī hā nyehedšōle le anō, ni nyehe afea oyá nyeherea nyesusumai ayiwala!”

Neke kōkō Nyoñmō wiemō le boōwō, ni etšōwō akē wōsaa Nyoñmō hīe, ni etšēowō kē-ba tšuitsakemō le he; šī nakai noññ ní eyeō odase etšōwō Nyoñmō mōbonale fále ní anyēñ šiši anā le. “Gbīi abō ní mihīe kā ne, Iehowa kē, minaa mofōñ gbēle le he tšui, šī mon akē ekpale kē-dšē egbē le nō, ni eyi anā wala!” “Bonī tšē musūñ tšōōle ye ebii ahe le, Iehowa

musũn tšõƀe ye mei ní šeƀe ƀe ahe.” “Mĩše aaba ñwei ye ešafelo kome ní tšakeƀ etšui ƀe hewo.” “Neke Nyoñmo sumo dše ƀe, ake enõ ebi kõme ƀe ehã, koni mofemo ní heo eno yeo ƀe hie akakpãtã, ši mon enã nãno wala.” “Nyhãa akpãtãa nyeke Nyoñmo ten; edsake mo nonn ní lee eša ƀe, wõhewo ƀe ehã etšõ eša, koni wo ƀe wõtšõmo Nyoñmo dšale ye emli.”

Agbene noni wonu neke wiemoi ke tšõmo ke šiwoi ke-dše anokwa wiemo ƀe mli ƀe, nyehãa wõbaã wõhe ši ye Nyoñmo hie, ni wõdšadše wõhe ešai ƀe ni wõtao Nyoñmo dromo ƀe wõkẽ:

Wo, ešafeloĩ ohiafoi ní nii yo mõbo, wõmĩdšadše ye Nyoñmo, wõnwei tše ƀe, hie ake wõfe ešai ke nifõdšianii sroti kpitiokpitio wõši ekitãĩ kroñkroñi ye susumoi, wiemoi ke nifemõniĩ amlĩ, ake noni wõhee wõyee, wõfe trũmũĩ, wõye kũtũmpo, wõbe nyemimeĩ asuomõ boni sa, ni wõke-fite wõdšẽnba fẽ wõtfa Nyoñmo mpoa ní emli ewo la ni emli efũwo ye dšale nã ye dše neñ ke dšẽn ní baba ƀe mli. Ši wõntšake wõtšui ke mõdenbõ, ni neke notõmoĩ ne midowo ye wõtšuiian, amekaimõ doƀwo ni amedšatšu hũ fẽwo. Wõbe nišedšemo lo nõhiekamõ komeflo, ake dša Nyoñmo dromo ní teke wõfo ní wõye ƀe no ƀe, ke wo-Nuntšo Iesu Kristo nitšumõ ní he dšra ƀe. Neke dromo ne wõnfe wõnkẽ: “Atã, wõfe ošiši eša, ni wõsaa ake atšẽowo obii doñn”; ši wõba ye odromo be ne mli ni wõnkpaõ fai, ní onõ-fawo ni ohãwo hedšõle, koni wõsa wõnõ wõhie wõfõ onõ ehẽ, ni owowo hewale, koni wõba wõdšẽn ye dšale na ye Omumõ kroñkroñ hewale mli! Amen.

Ešai-fā.

Nye mei fē ní nyedšadše nyehe ešai ye aņkwale mli, ni nyeyo se, ni nyeke hemo-ke-yeli tšé Nyoņmọ nyekpale fai ke-dše nyetšui mū le fē mli, ní eņō-fanye ni edronye le, esa ake nyemī aše ni nyehe nyeye dšogbāñ ake Nyoņmọ Ofe ní dši wo-Nuntšo Iesu Kristo tše le edronye ni enanye mọbọ, ni eņō nyehe ešai fē efanye ye esuomọbi Iesu Kristo ní na amanehūlū ní egbo ehānye le hewọ. Edšake wo-Nuntšo Iesu Kristo gbei amlí ni ewiemọ ní ewie ake: “Mei ahe ešai ní nyeaņō-faame le, aņō-faame; ni mei ahe ešai ní nyeke-ato le, aņō-to” le hewale ke hegbe ní aņō-hāmi ní dši esafo le súolọ ní ato le nā le mīke mei fē ní etšake ametšui ní ameheọ ameyeo le ahe ešai le fē mīfaame, ni mīdšadše mītšōame, ake amehe ešai-fā le damọ ši šiññ ni efá ni eše kwrá tamọ Iesu Kristo amanehūlū ke gbēle sale le ke sanekpakpa ní ewo he kitā ake ašie ye dšeñ mū le fē le odaseyeli le. Nyehea neke nomimā ní ñō ní aņō-hānye ye Iesu Kristo gbei amlí ne nyeyea ní ake-šedše nyemī, ni nyehenilē amā nọ, ni nyená hewale ye nọ, ake aņō nyehe ešai le afanye leleñ ye Tše le ke Bi le ke Mumọ kronkron le gbei amlí! Amen.

Ši nyeteñ mei ní tšakee ametšui ni amehee ameyee le aná ale ake, ato amehe ešai ahāame, ni Nyoņmọ awoame nyomọ ní dša gbē leleñ ye dše neñ ke dše ni baba leñ, ake dša amekpale ni ametšake ametšui dā. Ni ene mīhā ame hū ame le ye wo-Nuntšo ke yiwalaherelo Iesu Kristo gbei amlí ke ekitā le nā, ni nohewọ ní mīkpaame fai ye Kristo nādšiañ, ake ametšake ametšui ni amehe sanekpakpa le ameye, ni ameke Nyoņmọ teñ akpātā!

Alo:

Ešai-dšadšem o,

(ní esa ehā mokome ní eyo šia, ní dši helatše k. n. hū:)

Mi ešafelo ohiafo mīdšadše ye miñwei tše Nyoñmo le hie, ake mife ešai srōtoi babao, ni dšee nišanii ní anaā faññ keke, ši moñ tšui mli nii hū, ke susuma filamo ní dše mifomo mli bēbe, hemō-ke-yeli ní mibe, ūwanedšē, tšui fā, mlifū, hewō, sedii fōdši, hiewā, hiekō, awuñā-yeli, duñ mli nyiemō ke nifōdšianii krokomei pī hū, take boni mi-Nuntšo Nyoñmo yoseo enē ye mihe ni mi le miyosee pepepe tamole le: nakai edomi ni mīsa mihe, ni mike hešibā tšui feo Nyoñmo mōbonale ní eñō-fami ye esuomōbi Iesu Kristo hewo!

Kedši enē dši nyedšēñmo ye anōkwale mli le, nye-māa no mi ke tšui kome ni nyetōa he ake: "Hē!"

Agbenē nye mei fē ní nyehe ešai mīdonye ni nyefaā nyehe ye hewo, ni nyeheo Kristo, wohe-ešai kpātalo le no nyeyeo, ni nyetaoq ake nyetšake nyetšui ni nyesa nyedšēñba ye anōkwale mli le, nyeboa ešai-fā mīšedšemō ní dše sanekpakpa le mli le toi:

Nyoñmo Ofe le enanye mōbo, ni étšō esuomōbi Iesu Kristo ní gbo ye wohe-ešai le ahewo ni esa ete ši ekoñ ye wobembū le hewo le no eñō nyehe-ešai le fē efanye. Ni mi ní dši Iesu Kristo tšulo ní ato le miye Iesu Kristo, wo-Nuntšo le, kitā le no mīdšadše neke nyehe-ešai le fē fā ne mīšōnye ye Nyoñmo, Tše le ke Bi le ke Mumō kroñkroñ le gbei amlī! Amen.

Nyeyaā ye hedšole mli: áfe ahānye ye nyehemo-ke-yeli le nā! Amen.

Mokome heumemo ke nidšianofiemō ye šia:

Nuntšo Iesu Kristo moni ba dše neñ, dšee ake ekodšo dše le, ši moni ake ehere dše le yiwala, le moni tšéō mei fē ní etoame ni amedšatšu fēame le ke-ba enō, ní ehāame hedšomō le, le nonñ ēkēō ake: “Bi, hā otšui anyō omli, anō ohe ešai le afao! Ya ye hedšole mli!” Amen.

Wosole:

Nyoñmō Ofe, wotšē ní yo ūwei, bo ni otšō omōbonale ke omusūntšōle nō onō obi kome, Iesu Kristo, ohā ní ena amanehūlū ni egbo ye señmotšo le nō koni ekpōwō, ni nakai ni enō ledientšē ehe-šikome efe afole ní eye emū ni efá hū ke-wula ši ehāo ye dšēñ mū le fē he ešai le ahewō, ni eke-kpātā wōkeo teñ, ni esa ehā ašię ešai-fā atšōwō ye kpātāmō súomō le nā: wōñkpao fai, mōbonale tšē, hā ní wōkai nakai egbēle ní he dšra le ke-yaši ebābe leñ. Dšee wōdientšē wōdšale nō wōhīe kāa wōkaä okplō ne beñkemō; ši moni wōhīe kā omusūntšōle ke omōbonale babao nō. Ō mōbonale Nyoñmō, wosaa ake wōkōlō okplō le šiši fufudši tete; ši bo dši nakai Nuntšo le nonñ mo nō ni dši mōbonale; nohewō le dromōwō, Nuntšo drolo, koni wōye obi dšūrō Iesu Kristo helo le ni wōnu elá le, bōni wōhe-ešai gbomotšei le ke egbomotšo kroñkroñ le he atše, ni ake elá ní dšra wa fē fē le adšu wōsusumai ahe, ni wōhī emli ni le hū ehī wōmli dāne! Amen.

Alo:

Mōbonale tšē ke Nyoñmō! Wōndšie oyi ni wōñkafoō, ake oke omōbonale eherewō hiēmē ekoñ ni onō

wöhe-ešai le fē ofawo ye osuomobi Iesu Kristo hewo. Ō anokwale Nyoimō, towo ye odromō leñ, ni owowo hewale, koni ke-dše bene be ne no ke-yaä le wōke wotšui mū le fē anye eša, ni wōkwale, wōfe ekā ni wōke hemō-ke-yeli aye Satan kai le fē no künim, ni wōke Mumō kroñkroñ asúmōo ye anokwa dšale ke he-tšemō mli. Tšōmōwo ní wōfe nii ní sa ohie, ni Omumō kpakpa awawo ye dšale gbē le no! Amen.

Nyoimō hedšole ní fē dfēñmōi fē le aato nyetsuii ke nyedfēñmōi le ye Kristo Iesu mli! Amen.

2. Nuntšo niyenii le ahe súomō le.

(Osofo le adamō okplō le se, ni okplō le no ato abolo ke wein boni aše ye nii ní sa le mli gbēdšiano: adša abolo mli kükūdši boni anyē akū kükūdši bibii beni anō-hāa le. Asafo le atra okplō le hie ni osofo le adamō ši ni ekē:)

A.

Nye mei ni asumoonye ye Nuntšo Iesu Kristo mli! Ake noni woba agbene ni wobaye woyiwalaherelo dšūrō niyenii, no mli ní eūō ledientše egbomotšo ehāwo ní woye, ke ledientše elá hū ní wonu leleñ, koni eke-wo wōhemō-ke-yeli hewale hewo le, nyehāa wōtaoa womli dšogbāñ ye Nyoimō hie dā, boni bofo Paulo wieo tšōo-wo le, ši Nuntšo niyenii le anō-hā mei titri ní amehenilē doḡame, ni amenuo amehē ešai le ahe ye ametsui mli ni ameyoo se, amēdšadšeo, ni amēšeo Nyoimō mlifū ke gbēle gbeyē, ni dšale hōmō ke kumai yeḡame le.

Ši kęđši wōka wōdientšę wōhe wōkwę, ni mo-fēmo abote etšui kę henilē mli le, wōfē wōna leleñ, no nihīnii ní wōhe ešai le đši, kę enyomōwo ní đši nānō gbēle, bōni Paulo kę: “Eša deñ nyomōwo le gbēle ni” le: ni kēle wōdientšę wōbę hewale ni wōke-adšie wōhe ye mli.

Nohewō ni wō-Nuntšo Iesu Kristo nawō mōbō, ni etšō gbomo ye wōhe ešai le ahewō, koni eye mla kę Nyomō suomōnānii le fē nō ehāwō, ni eñō gbēle kę wōhe-ešai nyomōwo le fē efō enō ye wōnādšiañ, ni ewo nyomō ehāwō, koni ehewō wōyiwala le.

Ni beni afe ní wōhe enę wōye đšogbāñ, ni wōke tšuidšūrō ahī esuomō le mli hewō le, ekō abolo ye eniyenii amlī, ni eda ši, ni ekūmō mli ni ekę: Nyehca nyeyea: enę đši migbomotšo ní añō-hā ye nyehewō le! No đši akę migbomotšōmō kę niifemō, mimanehulū kę migbēle le fē đši nyenō, afe ye nyenādšiañ; ni enę he anōkwa okadi kę odase, ní nyehī mimli, ni mi hū mahī nyemli dāne hewō le miñō migbomotšo mihāanye ní nyeye.

Nakai nonñ ewo kpulu le hū ni ekę: Nyewoa ni nyefē nyenua eko: enę đši milá ní đši kpāumō hē le nō le, ní afōse afie ši ye nyekę mei pī ahewō hā ešai-fā le; šiiabō ní nyeafe enę le, nyenō-kaimi! No đši akę, noni miñōnye, ni midšie nyehē ešai mifō minō hewō le, mikę midientšę mihe ewo gbēle mli akę afōle ye nyehē-ešai le ahewō, ni mifōse milá mifie ši, ní miná dromō kę ešai-fā mihānye, ni enę mikę-te kpāumō hē ši, no mli ní añō ešai afaä ni akaiñ donñ kę-ate nānō le. Ni enę he anōkwa okadi kę odase, ni

miwala ƚe awa ni efere ye nyemli hewo ƚe miñoƚo milá mihãanye ní nyenu.

Nohewo ƚe mofẽmo ní yeo neke abolo ne eko ni enuo neke kpulu ne eko, ni esa eheo neke wiemoi ne ní enuo ke-dše Kristo dau ƚe eyeo dšogbañ, ni eyeo neke nyenii kroñkroñ ne eke-kaiƚe ni eke-woƚo ehemo-ke-yeli hewale ƚe, ƚe ƚe ehio Nuntšo Kristo mli, ni Kristo hio ƚe hu emli, ni eená nãno wala.

Bẽle agbene woƚe nyenii kroñkroñ ne akaile, ni wođšadše egbẽle ƚe wotšo, ake egbo ye wohe-ešai ƚe ahewo, ni esa ete ši ekoñ ye wobembũ ƚe hewo, ni woďale ši ye hewo ke-ya nãno. Asañ mofẽmo awo esefimotšo ƚe, afõ eno ke-nyie ese, ni wosumowu wohe ye ekitã ƚe nã, take boni ƚe esumowo tšutšu ƚe; edšake wofẽ ƚe abolo kome ke gbomotšo kome dšiwu, akeši woyeo abolo kome ni wonuo kpulu kome ƚe eko. Ši take boni añoƚo weinyibii pi añãa afeƚo wein kome ní efutu, ni añoƚo able kulibii pi agbleƚo afeƚo mã kome ni ake-šãa abolo kome ƚe: nakai esa ake wofẽ ní akewo etšo hemo-ke-yeli mli ewo Kristo gbomotšo ƚe mli ƚe hu wofe ye nyemimei asuomwo ƚe mli, ye Kristo, woyi-walaherelo dšurõ ní sumowo babao tšutšu ƚe hewo, ni wotamwo gbomotšo kome ke dã kome ke abolo kome, ni dšee wiemo fodši anã keke, ši nitšumwo ke anokwale nã, take boni bofo Iohane wieƚo tšoƚo ƚe wonõ ene wotšõtšo wohe, ni apasa akafutu mli. Ene agbene Nyoimwo Ofe ke Mõbonalo ke wo-Nuntšo Iesu Kristo tše ƚe ke Emumwo kroñkroñ ƚe aye abuwwo ye! Amen.

(Biẽ ne anyẽ ake eša-dšadšemwo ke heñmẽmwo kukuo ní yo samo solemwo ƚe mli ƚe aho mli.)

Wosole:

Nyommo Ofe, wonwei tşe! Ake noni wonyeh ohie wosa, ake dsa ye osuomobi Iesu Kristo, wo-Nuntşo le, mli keke hewo le wonkpao fai: tşumo wogbomotşo ke wosusuma he, ni ohā wonā ehedşole nanyobō ye eniyenii krońkrońi le amli ke hemo-ke-yeli taomo ke şidā le. Onāno suomo ke mlihile aşedşe womi, Omumo krońkroń awo wowala hē le hewale, koni wobō modeń wosumoo ye gbeyeshemo mli woke-dşie ogbei le yi ni woke-sa owebii le dane. Bowo toi ye wo-Nuntşo Iesu Kristo hewo! Amen.

Wotşe ni yo nwei! k. n.

B.

Nye mei ni asumoonye ye Nuntşo Iesu Kristo mli! Gbii abo ni wokpe mli woba ni wobaye woyiwalaherelo Iesu Kristo niyenii, no mli ni eno ledientşe egbomotşo ehawo ni woye, ke ledientşe elā ni wonu ake nāno wala ūmā ke dā ni woke-wo wohemo-ke-yeli hewale, hewo le esa ake wodfeh he ni woka wöhe wokwe ake wona ni wokase Nuntşo okplo le he temosane le, koni wokatō Kristo, woyiwalaherelo le, gbomotşo ke elā le no ni wonye fo. Agbene temosane ne şiştşomo dşi eno: Iesu Kristo, Nyommo bi le, ba helo le mli ye wohewo, eke egbele wo wöhe-eşa fe nyomo ni ekpata woke wonwei-tşe le ten, ni nakai etşo wonāno wala ūmā ke dā. Eno wokaio ye niyenii krońkrońi le amli, ni eno he woyeo odase beni wodaā şi ni woyeo Nuntşo okplo le no abolo le ni wonuo eno wein le eko le.

Tšutšu le mofemo ní aye wo-Nuntšo niyenii le aná ale leleñ, ake añō ehe-ešai le afale ye wo-Nuntšo Iesu Kristo gbomotšo ní añō-hā, ke elá ní afose afie ši ye señmotšo le nō le hewo, ni ake nakai ni Kristo ená nāñ wala le ehā mei fē ní heo yeo le. Neke anokwale ní dšōmo yon ne he esa ake woke wotšui mū le fē ke anokwa hemo-ke-yeli adfēñ, ni woke-wo wotšuiñ, ni woke šida ní tšakee le ayose Nyoñmo suomō ní anyēñ tā atši le, noni eke-hāwo ebi kōme le, ni eke nāñ-kpōmo dšiewo ye eša, Satan, gbēle ke gbohīadše le hewale mli. Nohewo le nyedfēa he, ake tōkwelo kpa-kpa le nō ewala eñmē ši ye tōi le ahewo: ake le ní nōfōñ ko be ehe le egbo ye ešafeloi anādšian, yitšo le ye gbomotšo henii le anādšian, ayemforowu le ye eyemforo ní dši asafo le nādšian; ni ake le, osofonukpa le, eñō ehe efe afole mū ye wo gbomei ádesai ní gboio ni amenii yo mōbo le nādšian ye enāñ-suomō ke etše-suomō toibō le nā, ni nakai ni ete Nyoñmo dromo kpāñmo le ši emā ši šiññ ni emā nō mi ehāwo.

Ni gbīi abo ní wo-Nuntšo Iesu Kristo ewo ši ake, nofēno ní woba ñweitše le ye egbei amlī le wōñá hewo le, esa ake wōkpale fai ní edrowo, koni wōñá wole ni wōsa woyose esuomō kpeteñkple ní eke-sumowō, ní awadše wōhemō-ke-yeli ni wōkadše he ñwane ko ake wo-Nuntšo ke yiwalaherelo le eñō egbomotšo ke elá le ehā ye wōhe-ešai le ahewo peñ, ni eke-ná nāñ-kpōmo ehāwo. Wōsa wōkpa fai ake, atšōwo ni wōhī ši wōba wōdšēñ ye anokwa suomō ke hedō ní woke-sumō wōhe ke gbomei fē, wōhenyeloi tete le, mli ni awowō hewale, ní wōseñ wōhelo ke ekononii ke sedinii le, koni wōba

wodšeu ehē ní sa Nyoúmö hie, ni nāgbē le, ake aňō šifimö ke tsuisiňmē akewö, koni wöke-hie wokāi ke haomöi ke amanehülüi amlí, edšake woye hewale ye nō ake, kedši wöke wö-Nuntšo ke asafoiatše le ná amane le, wökele aná anumnyam hū, ni wökele aná eňwei mantšeyeli le. Neke hemo-ke-yeli, nöhiekāmo, suomö, tsuisitö, toibö ke dšeuňa hetšemö le Nyoúmö aňö-hāwö fē ní afá, beni afe ní wotšömö nweitše le bii anokwaföi, mei ní dšaaäle ye Mumö ke anokwale mli le!

Ni nāgbē le, edšake bofo Paulo wieö tšögwö ke modeňbö ake: "Mofemo ní yeö neke abolo ne ni enuo Nuntšo le kpulu le boni esaa le, etö Nuntšo le gbomotšo ke elá le nō," hewö le nyehāa wöteň mofemo aka ledientše ehe ekwe, ake eke Kristo gbēle ní hereö ešafelö yiwala le eto etšui mli boni ehe eye, ni esa eye hewale ye nō ake aňö ehe-ešai fē afale ye Kristo gbēle le mli, ni ekpe mli hū ye Nuntšo le hewö, ake esumö gbomei fē ni efe ehāame bofēbö ní etaoö ake amefeo amehāale, ni esa etao ake ke-dše benę be le nō le eegbo ehā eša ye Nyoúmö dromö ke Mumö kroňkroň le hewale nā, ni eenyie ye wala hē le mli, boni sa Nyoúmö hie, ni edšie nitšumöi kpakpai ní wö-Nuntšo Iesu Kristo ke-towö okadi ye edšeuňa ke gbēle kroňkroň le mli le akpo etšö le.

Asaň hū mei ní ke neke wiemöi ne etoo amętsuiiaü, ni amęboo toi, ši moň amękpe mli ake amęakā he amęahī eša ke nifödšianii amlí faňň, ni amęšee Nyoúmö lo gbomo ko gbeyē le, amę le amękabeňke Nuntšo le okplö ní aňmē ye bię ne ahā Nyoúmö asafo le ní dši wö-Nuntšo le gbomotšo le he!

Wosole:

Nuntšo Nyoñmo, wotše ní yo ñwei! Wòndšadše ye ohie, ake wofe eša babao wošio ni wotō okitāi kroñkroñi ƚe ano ke-baši be ne ye susumoi, wiemoi ke nifemonii amlí ke dšeñba sroto ní suomo be mli ƚeñ. Bo ƚe ole fitšofitšo fèwo, bo moni okaä tšuii ke sabai ƚe, bo onaä wotēmō mli tōmōi ni ole wošihile ní efite ƚe. Wombao ye osuomōbi Iesu Kristo moni dši wohe-ešai ƚe akpātāmōnō, ni dšee wōnō keke ši dšeñ mū ƚe fē nō hū ƚe hewo, ake onō-fawo ni onawo mōbo! Hē, woke šidā ñhāo, ake eke eláfosemō ƚe egbe wohe ešai ƚe, ni etšéwo agbene ke-ba neke edšōmō niyenii ne he. Oke Omumō kroñkroñ akewo, koni woke-tšu neke dromōnii ne ahe nii boni dša gbe, ni woke anokwa hemō-ke-yeli ahe egbomotšo kroñkroñ ní akūmō ahāwo, ke alá kroñkroñ ní afose afie ši ye wohe ešai ƚe ahewo, Iesu Kristo dientše ní dši nāno wala abolo ke nu ahāwo ƚe, ni noni wōdši egbomotšo ní dši esafo ƚe hēnii ƚe, ni ake eñwei ñmā šedšeo womi ni awadšewo ƚe, wowo hemō-ke-yeli yibii ye Nyoñmo suomō ƚe mli, ke anokwa šidā ke toibō ye Nyoñmo hie, ke suomō hedole ní woke-sumō wōnanyo ƚe. Dromowo ene, o Nyoñmo, ye Iesu Kristo hewo!. Amen.

Wotše ní yo ñwei! k. n.

(Agbene atoo abolo ke wein ƚe gbēdšiano.)

Agbene nyeke hemō-ke-yeli aboa wiemoi ní Nuntšo Iesu Kristo ke-to eniyenii ƚe toi:

“Nuntšo Iesu ƚe, nakai nyō ƚeñ noññ ní atšō ese-gbe ƚe, eko abolo, ni eda ši, ni ekūmō mli, ni eke:

Nyehea, nyeyea: enę dši migbomotšo ní akũmọ ye nyehewọ; nyefea enę ní nyenõ-kaimi."

"Nakai noññ ewó kpulu le hũ ye niyenii le ase, ni ekę: Neke kpulu ne dši kpāñmọ hē le ye milá le mli; nyefea enę, šiiabọ ní nyeanu le, ní nyenõ-kaimi."

(Beni osofo le ñkane wiemọi "eko abolo" ke "ewo kpulu" le ewo patina ke kpulu le no.)

(Keke ni osofo alo osofoi ní nō-hāa le aye Nuntšo niyenii le tsutšu, ni no se le asafo le abenke okplō le he enyo enyo lo no, ni enõ-hāaame ni ekę mokomekome lo mei enyo-enyo le akę:)

"Hemọ ni oye: enę dši wọ-Nuntšo Iesu Kristo gbomotšo ní añõ-hā gbële ye ohe-ešai fā hewọ."

"Hemọ ni onu: enę dši wọ-Nuntšo Iesu Kristo lá ní aföse ahāo ye ohe-ešai fā hewọ."

Alo:

"Nyehea nyeyea: enę dši wọ-Nuntšo Iesu Kristo gbomotšo ní añõ-hā gbële ye nyehewọ; nyefea enę ní nyenõ-kaimi."

"Nyehea nyenua: enę dši wọ-Nuntšo Iesu Kristo lá ní aföse ahānye ye nyehewọ; nyefea enę ní nyenõ-kaimi."

Alo:

"Nyehea nyeyea: enę dši migbomotšo ní añõ-hā ye nyehewọ; nyefea enę ní nyenõ-kaimi."

"Nyefē nyenua eko: edsake enę dši milá le ní dši kpāñmọ hē le nō le ní aföse afie ši ye nyekę mei pi ahewọ ke-yahā ešai fā le; nyefea enę, šiiabọ ní nyeanu le, ní nyenõ-kaimi."

Agbenę nyehāa wodaä wosuomọ dšielọ le ši ke-dşe wõtšuiian fē ye edromọ niyenii le ahewọ ni

wosole:

Womīdao ši, wɔ-Nuntšo Iesu Kristo, akɛ ohāwɔ ogbomotšo ní wɔye kɛ olá ní wɔnu ní okɛ-wowɔ hewalɛ: ní wɔnkpaɔ fai yɛ omɔɔɔnalɛ hewɔ akɛ, odšɔ nɔ ohāwɔ, ní akɛ-wadše wɔhemɔ-kɛ-yeli ɛ, ní wɔsuomɔ ní wɔkɛ-sumoɔo kɛ gbomei fɛ tsem ɛ mli adɔ, ní wɔhī omli, bo ní okɛ Tšɛ ɛ kɛ Mumɔ krońkroń ɛ dši Nyomɔ kome ní yeɔ mańtšɛ kɛ-yašio nānɔ ɛ! Amen.

Alo:

“Dšomɔ Iehowa, misusuma! Ni mimlinii fɛ ɛ, nyedšɔa egbei krońkroń ɛ! Dšomɔ Iehowa, misusuma! Ni ohīe akakpa enidšudšifemɔi ɛ fiā nɔ! Moni kɛ onɔtɔmɔi ɛ fɛ faä: Moni tšaä ohelai fiā kwa: Moni kpɔɔ owala kɛ-dšɛɔ bu ɛ mli: Moni buɔo mɔɔɔnalɛ kɛ musũntšɔ fai ɛ!” Womīdšɔo, ɔ Nuntšo Iesu Kristo, akɛ odrowɔ ni omusũn tšɔo yɛ wɔhe, ni okpɔwɔ kɛ-dšɛ eša kɛ gbɛle mli, ni otšɛwɔ kɛ-ba koni wɔbatšomɔ onwei tšɛ ɛ bii ni etšɔ wɔ hũ wɔtšɛ ɛ. Wɔkɛ šidā mīhāo kɛ-dšɛ wɔtšui fɛ mli akɛ onɔ oniyenii krońkrońi ɛ oto osuomɔ kaimɔ, ni okɛ nɛkɛ dromɔ nikenii nɛ ewo wɔhemɔ-kɛ-yeli kɛ nɔhīekāmɔ ɛ hewalɛ ekoń. Hā ní wɔhī ohīenyam ɛ mli dānɛ, ni wɔdšadše ogbei dšee kɛ wɔnābu kɛkɛ, ši kɛ wɔdšɛnba fɛ hũ, ni wɔnyie yɛ ohīe yɛ hetšemɔ kɛ dšalɛ mli kɛ-yaši beyino ní, wɔkɛ dšalɔi asafo ɛ fɛ ahī kɛ-wula ši, ni wɔɔna ohīe yɛ ŋwei anumnyam ɛ mli! Amen.

“Nyomɔ hedšɔlɛ ní fɛ dšɛnɔmɔi fɛ ɛ aato nyetsuii kɛ nyedfɛnɔmɔi ɛ yɛ Kristo Iesu mli!” Amen.

IV. YŌKPEMO HE SOLEMO LE.

(Mei fē ní taoḡ gblāšihile mli abote ye Kristo asafo le mli le yōkpemo le, adšadše šii etē ye Hogbāi srotōi etē mli ye asafo le hie ye lebi solemo be leñ (alo gbeke nō leñ) ni súolo le akē:)

“Midšadše mītsōnye akē, N. N. ní dšē N., ke N. N. ní dšē N. le mītao akē amēabote Kristofoi agblāšihile kroñkroñ le mli. Nyoñmḡ adroame, koni amēbote neke šihile kroñkroñ neñ bōni sa ni amēhī mli akē Kristofoi anokwafoi, ni beni yi ayawula ši le amēná nāḡ yiwalaheremḡ! — Ene dši kleñkleñ bimḡ (lo bimḡ ní dši enyo lo etē) le. Kēdši nyeteñ moko le sane lo nātši ní dša ko, no hewḡ ni neke gbomei enyo ne nyēñ amēfe eko-me ye gblāšihile kroñkroñ leñ le, edša akē etši tā ekē nyoñlo, ke-dšee nakai le, bēle ké fe se le efō gblāšihile le wiemo ke šimḡ. Ši Nyoñmḡ ní ledientšē eto gblāšihile le adro neke gbomei enyo ní kpe mli akē amēabote mli le, ni edšōame ye ameyiñtō gbefāñ ye Iesu Kristo hewḡ! Amen.

(Gbi nḡ ní ato ahā yōkpemo solemo le, ayemforowu le ke ayemforo le ke amēnanemei aba solemotšū leñ, ni amēba okplō le hie, nū le adamḡ ninedšūrō nḡ, ni yō le adamḡ abeku nḡ, ni osofo le akē:)

Minanemei dšudši! Neke gbomei ne ní bafe omanyeianii ní damḡ biē ne ebakpe ye wōhīe ye Nyoñmḡ gbei anḡ, koni amēhā Kristo asafo le awo amēgblā-kpāñmḡ le hewale, ni amēná Nyoñmḡ wiemo mli dšōmḡ le

ye nọ. — Agbene le, beni afe ní amédše gblā krońkroń ne šiši ke nitsōmọ ke dšomọ ní dšę Nyońmọ wiemọ le mli, take boni sa Kristofoi le hewọ le, kleńkleń le nyehāa wọboa toi ke-dšęa ñmāle krońkroń le mli boni Nyońmọ fe eto gblāšihile le:

Iehowa Nyońmọ kē (1 Mos. 2, 18. 21—24) ake: “Ehī ake gbomo le kome hīọ ši: mafe hefatalọ ko ní sale mahāle. Ni Iehowa Nyońmọ hā wọ ní tši nyō Adam nọ, ni ewọ. Ni edšie eńmāwui le eko, ni eńō lō etšimo nādšiań. Ni Iehowa Nyońmọ ñō ñmāwu ní edšie ye Adam mli le emā yō, ni ekele ba Adam ñō. Ní Adam kē: Agbene enę dši wu ní dšę miwui le amlí ke lō ní dšę mihelo le mli; atšę mone yō, edšake nū mli adšiele ke-dšę. Nohewọ le nū aaši etšę ke enye, ni eekpete eńā he, ni amęatšó helo kome.”

Noni dši enyo le nyehāa wọboa mla ní dšę sane-kpakpa le mli ní kā ši hā nū ke eńā kpāńmọ le toi: Akē ye Mat. 19, 3—9 le mli ake: “Farisifoi le ba Iesu ñō ni amęatsšōle amękē ake: Ani edša ake nū fieọ eńā ye sane-fē-sane hewọ? Ní ehere nọ ekęame ake: Ani nyekaneko ake, moni bọ gbomo ye šišidšē leń le, “nū ke yō ebọame?” Ni ekē: “Eńehewọ le nū aaši etšę ke enye ni eekpete eńā he, ní ameyi enyo le fē amęatšó helo kome.” Beni afe ní amędšee enyo dońń, ši moń helo kome le; nohewọ le, noni Nyońmọ eńō-tšá le, akahā gbomo mīgbla mli. Amękēle ake: Mēhewọ ni Mose wo kitā ake ahā yō fiemowolo ní afiele le mọ? Ekęame ake: Nyetšuiwale hewọ ni Mose hānye hegbe ake nyefie nyeńamei le; ši šišidšē leń le ebe nakai. Ši mīkēnye ake, mofemo ní dšee adfamańbō hewọ dšę

ní eefie eñā ni eyaŵe yō kroko le, efite gblā; ni mo-fēmo ní wēo yō ní afiele le, le hū efite gblā.

Noni dši etē le nyehāa wōboa Nyoŋmō kitā ní ewo nū ke eñā ye gblāšihile mli dšēnba he le toi: Bōfo Paulo ūmā ehā Efeso Kristofoi, yitšo 5, 25—29, akē: “Nye wumei le, nyesumōa nyedientšē nyenāmei, take bōni Kristo hū sumō asafō le ni eñō leđientšē ehe ehā ye ehewo, koni ekē nu hedšū le atsū ehe ye wiemo mli ni ehā efe kroŋkroŋ, koni eñōle edamō ši ehā leđientšē ehe akē anumnyam asafō ní he be kpa ko alo hiekūamo ko alo nakai noko, ši moŋ efe kroŋkroŋ ní fāmō ko akahī ehe. Nakai sa akē wumei hū asumō amēđientšē amē-ñāmei, tamō amēđientšē amēgbomotšei. Moni sumō eñā le, leđientšē ehe esumō. Edšakē moko enyeko leđientšē ehelo dā, ši moŋ elēole ni ehieole dōdōdo, take bōni Nuntšo le hieo asafō le.” Ni k. 22—24 ekē: “Nye yeigbāyei le, nyebaā nyehe ši nyehāa nyedientšē nyewumei le, tamō bōni nyefeo nyehāa Nuntšo le, edšakē wu le dši nā le yitšo, take bōni Kristo hū dši asafō le yitšo, ni le noŋŋ dši gbomotšo le yiwalaherelo le. Ši take bōni asafō le baā ehe ši ehāa Kristo le, nakai noŋŋ yei le hū afe ahā amēđientšē amēwumei le ye nofēno mli.”

Noni dši edfe le nyehāa wōboa dšōmō ní wō-Nuntšo ke wō-Nyoŋmō le eñō-dšō gblāšihile le nō le toi: 1 Mos. 1, 27. 28 aŋmā akē: “Nyoŋmō bō gbomo le ye esubaŋ le nō: Nyoŋmō subaŋ le nō ebōle ye: nū ke yō ebōame. Ni Nyoŋmō dšōame, ni Nyoŋmō kēame akē: Nyefōa ni nyeyi afāa ni nyeyia šikpoŋ le nō obō, ni nyenanaā nō!” Ni Salomo hū kē, Abei 18, 22 akē:

‘Moni náa n̄a lẹ, enáa n̄okpakpa, ni egblaā hienyam ke-dṣẹọ Iehowa n̄o.’

Noni d̄si enumọ lẹ nyesa nyehāa wọboá sẹnmọtṣo ní Nyoúmọ en̄o-f̄o gblāshilẹ lẹ nọ lẹ toi: 1 Mose 3, 16—19 aímā akẹ: “Yō lẹ, Nyoúmọ kẹlẹ akẹ: Fá mahā ohe-dṣramọ kẹ ohon̄o afá; dṣramọ mli oofọ bii ye, ni owu lẹ sẹgbẹ ootao, ni lẹ eeye onọ! Ni Adam lẹ, ekẹlẹ akẹ: Edṣakẹ obo onā lẹ toi ni oye tṣo lẹ ní miwoō he kitā akẹ okaye eyibii lẹ eko hewọ lẹ, alomọ ṣikpoṣū ye ohewọ, dṣramọ mli ooye enọ nii ye, owala gbī abọ fē. N̄mei kẹ anlẹnlẹ eewo ehāo, ni n̄anọ bai ooye. Ohie latsā mli ooye n̄mā ye kẹ-yaṣi beyinọ ní ookū osẹ kẹ-ate ṣikpoṣū mli, ṣi emli adṣieo kẹ-dṣẹ; edṣakẹ sū d̄sio, ni sū mli ookū osẹ kẹ-ate.”

Ni noni d̄si ekpa lẹ nyehāa wọkaia miṣedṣemọ hū ní akẹ-hieọ wọmli ye sẹnmọtṣo lẹ ṣiṣi lẹ; ṣi wọ-Nuntṣo Kristo ewo wọhe-eṣa ní hā an̄o sẹnmọtṣo atẹrewọ lẹ ef̄o lẹdientṣẹ enọ ni ekpātā, ni esa ekẹ lẹdientṣẹ esẹnmọtṣo lẹ edṣo mei fē ní heọ enọ yeọ lẹ aseṣnmọtṣo lẹ ni etsū he. Nohewọ lẹ akẹ ye Dawid lala 128, 1. 2 lẹ mli ye nū hewọ akẹ: “Adṣo nū-fē-nū ní ṣeọ Iehowa, ni enyieọ egbei lẹ anọ lẹ! Odeṣ-nitṣumọ lẹ, edṣa akẹ ooye: Adṣo ni ahī ahāo hū!” — Ni bofo Paulo kẹ ye yō hewọ ye 1 Tim. 2, 14. 15 lẹ mli akẹ: “Yō lẹ, alakale, ni ebote n̄ot̄mọ mli. Ṣi aahere eyiwala kẹ-atṣo biiafomọ nọ, kẹdṣi amehī ṣi ye hemọ-kẹ-yeli kẹ suomọ kẹ hetṣemọ kẹ d̄f̄enmọ hū ní sa mli lẹ.”

Agbenẹ nye mei ní asumonye ní nyewowo nyehe ṣi, akẹ nyeafe ekome ye gblāshilẹ lẹn lẹ, nyenu noni Nyoúmọ wiemọ lẹ tṣoṣwọ ye hewọ, bẹlẹ kẹdṣi nyentao

ake nyegblā-kpānmò lẹ adamò ši šin̄n yẹ neke wiemò
nẹ anò lẹ, nyetšia nyebeñkeà ní amā nyekpānmò lẹ nọ
mī yẹ Nyoñmò gbẹi amlì!

Bimò: N. N. Mibio ake, òsumò ake oñò neke yò
N. N. ní damò biẹ nẹ ofe oñā ní okpe lẹ, ke mīšẹ mli
dšio, aẁerēhō mli dšio, hewalẹ mli dšio, hela mli dšio,
ni ošinlẹ ke-ate gbīi abọ ní oohī dšēñ, ni oši meikroko-
mei fē ni okpetẹ ekometō ehe ke-yaši beyinò ní gběle
agbla nyemli lo? Kẹdši enẹ dši osuomò ke yintò lẹlẹñ
lẹ, bẹlẹ yẹ he odase yẹ Nyoñmò ke neke odasefoi nẹ
ahie ni okẹ: "Hě, mīsumò!"

Hetō: Hě, mīsumò.

Bimò: N. N. bẹlẹ mibi bo hū ake, òsumò ake oñò
neke nū N. N. ní damò biẹ nẹ ofe owu ní ogbāalẹ, ke
mīšẹ mli dšio, aẁerēhō mli dšio, hewalẹ mli dšio, hela
mli dšio, ni ošinlẹ ke-ate gbīi abọ ní oohī dšēñ, ni oši
meikrokomei fē ni okpetẹ ekometō ehe ke-yaši beyinò
ni gběle agbla nyemli lo? Kẹdši enẹ dši osuomò ke
oyintò lẹlẹñ lẹ, bẹlẹ yẹ he odase yẹ Nyoñmò ke neke
odasefoi nẹ ahie ni okẹ: "Hě, mīsumò!"

Hetō: Hě, mīsumò.

(Agbene kẹdši ameyi enyọ lẹ fē amekplē neke lẹ, osofo
lẹ anò amenidši dšudši enyọ etša ni eke enine dšūrō lẹ afò
nọ ni ekẹ:)

Nyeyi enyọ nẹ fē nyegblā-kpānmò lẹ ní nyekpān̄
yẹ biẹ yẹ Nyoñmò ke neke asafò nẹ hie nẹ, mi ní dšī
Kristo asafò mli súolọ ní atole, mīwolẹ hewalẹ ní anyēñ
agbla mli, yẹ Nyoñmò wiemò lẹ nā, yẹ Tšẹ lẹ ke Bi
lẹ ke Mumò kroùkroù lẹ gbẹi amlì. "Noni Nyoñmò
eùò-tšá lẹ, akahā gbomo mīgbla mli!" Amen.

(Agbene ameyi enyo ẹ amekula ši, ni osofo ẹ akē:)

Nuntšọ Nyoñmọ krońkroń, wọñwei-tšẹ, moni bo gbomo, nū ẹ yō, ni oto gblāšihīle ẹ, ni odšọ nọ ni ofe he krońkroń, koni atši helo sedii ẹ anā, ni osa owo dšomọ ši yẹ musūñ bii ẹ amlī, ni onō gblāšihīle ẹ oto okadi ohā kpāñmọ krońkroń ní osuomọbi Iesu Kristo ẹ esafọ krońkroń ẹ ẹ-fe ekome ẹ: wọñkpaofai yẹ omọbonale ní bẹ nāgbē ẹ hewọ: hā ní Omumọ krońkroń ẹ awa mei fē ní yọ gblāšihīle ẹ mli, titri ẹ owebii nẹ ní ebote mli bianẹ nẹ, koni ogbedšianotō nẹ afe krońkroń, ni akatši nā. Hā ní amesusumai afe ekome yẹ Iesu Kristo mli, ni oke Nyoñmọ anokwa suomọ ẹ awoame obō tọ. Woame nā, koni amẹke dfēñmọ kpa-kpa ahie amesuomọ ẹ mli, ni ameyeye amedientšẹ amehenọ ẹ mei ní ootu owo amedeñ ẹ anọ yẹ Kristo suomọ ẹ nā. Oke odromọ fále afie ameno, ní amehī amēšihīle nẹ mli amesúmọo ẹ gbeyēšemọ, ni amẹke okadi kpakpa ato amehēgbomei ẹ, koni amẹke dfēñmọ, wiemọ ẹ nitšumọ adšie oyi ahū ẹ-yaši beyinọ ní oonō-amẹ ẹ-ya onwei šia ẹ yẹ osuomọbi Iesu Kristo, wọ-Nuntšọ ẹ, hewọ! Amen.

Wọtšẹ ní yọ ñwei! k. n.

Alo:

Nuntšọ wọ-Nyoñmọ, wọbuafọ ẹ mišedšelo yẹ yinọi fē mli! Oke musūntšọle akwe nẹke otšūdši ní efe ekome yẹ gblāšihīle ẹñ, ni amewowo amehē ši, ake amesumọ ni ameadodo amehē yẹ ogbedšianotō krońkroń ẹ nā nẹ. Dšomọ amekpodšẹ ẹ amemlibā, ni oke Omumọ krońkroń awaame koni amẹfe osuomọnāñi kpa-

kpai lẹ yẹ nibii fẹ mli. T̄saame yẹ bodient̄ṣe osuomọ ní d̄ṣi h̄ilẹ kẹ ṣiwulamọ kpā leñ yẹ Kristo Iesu mli. Oke Omumọ at̄ṣie ameh̄ie, ní ameh̄ā owiemọ ah̄i amemli babao, ni ameh̄i solemọ mli ni amesra, ni amẹke ṣidā kẹ faikpamọ kẹ amẹnibimọ aba oh̄ie dāne. T̄ṣi henyelọ f̄oñ lẹ nā ní ekagbeame ṣi kẹ mligblamọ, kūtūmpoyeli, gblāfitemọ, adfamañbō, mlila, hed̄ṣō yẹ solemọ lo nitsumọ mli kẹ nii. Woame ñā ní d̄ṣe ñwei, kẹ bleoh̄iemọ ní amẹnana amegbedemọi ameh̄ā ameh̄e. D̄ṣomọ amedeñ-nitsumọ kẹ amegbenānii fẹ, ní amena nii ní h̄iaāame yẹ omlih̄ilẹ nā; hā ní amemyie Iesu sẹ yẹ anokwale mli, ni od̄ṣọ ameseñmot̄ṣo hū ní oon̄ō-fō amẹnọ, ní eke t̄ṣuit̄ṣakemọ, hemo-ke-yeli kẹ t̄ṣuiṣitō afe kroñkroñ. N̄ō amewe kẹ amēt̄ṣui ofe oṣih̄ilẹhe, ni odroame, koni ameteñ mofemo adl̄eñ he ni ebọ modeñ ní eke enanyo fẹ aṣe ñwei. Ni kẹ wond̄ṣe d̄ṣe leñ kẹ-miya lẹ, wofẹ wọke hemo-ke-yeli agbe wod̄ṣeñba lẹ nā ni wod̄ṣe neke gbogat̄ohe ne wobote ouwei Ierusalem ni wọke nyámọ afata Nyoñmọ t̄obi lẹ yōkpemọ lẹ he yẹ lẹ noññ osuomọbi Iesu Kristo hewọ! Amen.

Wot̄ṣe ní yọ ñwei! Ogbei lẹ he at̄ṣe. Oman̄t̄ṣeyeli lẹ aba. Afe noni osumọ yẹ ṣikpoñ lẹ nọ, take afeọ yẹ ñwei lẹ. Hāwọ ñmene wod̄ā-ñmā. Ni oke wot̄ṣe-ot̄omọi, lẹ afawọ, tamọ boni wọke-faā mei ní t̄o wọnọ lẹ. Ni okewọ akaya kā lẹ mli. Ṣi d̄ṣiemowọ kẹ-d̄ṣe ef̄oñ lẹ mli. Ṣi on̄ō d̄ṣi man̄t̄ṣeyeli lẹ kẹ hewale lẹ kẹ anumnyam lẹ kẹ-yaṣiọ nānọ! Amen.

Iehowa ad̄ṣo ni et̄o! Iehowa ah̄ā eh̄ie akpe yẹ onọ, ní edro! Iehowa awo eh̄ie nọ yẹ onọ, ni eh̄āo hed̄ṣolẹ! Amen.

V. GBOHĪ ATŌ GBEDŠIANO LE.

(Kedši ake gbonyo le eto gbonyobu le masei le súolo le akē:)

Wonyoñmọ, mokometō ní yọ nāno šihile ke wala le, aňo anumnyam fē ahā, ye Iesu Kristo mli ke-yaši nāno! Amen.

Alo:

Anumnyam aňo-hā wọ-Nuntšọ Iesu Kristo moni hīe kāa, tšę egbo, ni na, ehīe kāa ke-yašio nāno! Amen.

(Agbene akane Dawid lalai amlī lala nyoñmai-nehū le:)

- 1 "Nuntšọ, bo otšō wọšihilehe ye yinoi fē mli!
- 2 Dāni afe gōdši le, ni ošō šikpoñ ke dšęn fē le,
ni ke-dšę nāno ke-yaši nāno le bo dši Mawu!
- 3 Ohāa ádesā tšóo sū, ni okēọ ake:
Nyekūa nyese, nyegbomei abii!
- 4 Edšake afi akpe ye ohīe le tamọ nyegbī, edšakeši eho,
ke nyōñ sramọbe po!
- 5 Oloọame ke-yaä: wọ dšiamę:
lebi le, tamọ dšei, efrokeọ:
- 6 lebi le egbaä afofro, ni efrokeọ,
gbękenāši le aflọfloö ni enälāa.
- 7 Edšake womitā ye omlifū le nā,
ni omlila le nā le ahūwọ ke-mīya.
- 8 Onō wotōmọi le oto ohīe,
wotēmōnii le hū ye ohīe la le mli.
- 9 Ši wogbī le fē hoọ ye ogrimo le nā;
woyeọ wofii le tāa tamọ adesā.
- 10 Wofii amlī gbīi le, afi nyoñmai-kpawo yọ mli,
ni ke hewale nā le, bēle afi nyoñmai-kpanyo;
ni amemlifānii le, nāgbamọ ke yakani ni.

Ši afoḡ nḡ kpeñ, ni woflikiḡ ke-yaä.

- 11 Namḡ le omlifū le mliwalē,
ke ogbeyēšemḡ le nā grimo le?
- 12 Hā wole wogbūi le akanemḡ,
koni wqhā wotšui ale nā!
- 13 Kū ose, Iehowa, mē beyinḡ nonñ?
Ni hā otšūdši le anii adḡo!
- 14 Hā wotōrḡ lebi ke omlihīle le,
ní wola ni wonyá ye wogbūi le fē mli!
- 15 Hā wonyá ye gbūi abḡ ní obawḡ ši le anā,
afii abḡ ní wona nōfōñ le anā!
- 16 Hā otšūdši le ana onitšumḡi le,
ni ohe feḡ le hū, amebii le ana!
- 17 Ni Iehowa, wḡ-Nyoñmḡ le, nibii ke nōmḡ le ahī wḡḡ.
Ni wḡnidši anā nitšumḡ le oñḡ-mā ši šinñ ye wḡḡ;
ni wḡnidši anā nitšumḡ le oñḡ-mā ši šinñ!"

(Ene se le akane Paulo klenkleñ wolo ní enmā emādše Korintobii, yitšo nyoñma ke enumḡ, kuku nyoñmai-enyo ke-yaši kuku nyoñmai-enumḡ ke kpānyḡ le:)

- 20 "Ši agbene ate Kristo ši ke-dše gböhīi atēñ, efe
21 kleñkleñmo ye mei ní ewḡ le atēñ. | Edšake bḡni
gbēle tšō gbomo nḡ ke-ba le, nakai nonñ šitē hū tšō
22 gborḡo nḡ ke-ba. | Edšake take bḡni Adam mli ni
mei fē gboiḡ ye le, nakai nonñ kē Kristo mli ni
23 amēfē amēyi aaná wala ye. | Ši mofēmo ye leđientše
egbedšianḡ: kleñkleñmo dši Kristo, no se le mei ní
24 dši Kristo ni le, ye eba le mli; | no se dāni nāgbē
le baba, beni eenḡ mantšeyeli le ehā Nyoñmḡ ke
tše le, ní eefo noyeli fē ke hegbe fē ke hewale fē

- 25 se le. | Ši dša eye mañtše ke-yaši beyino ní eenō
 26 henyeloi le fē eto enādšiaši. | Nāgbē henyelō ní afo
 27 ese dši gbēle. | Edšake enō nibii fē-kwa eto enādšia-
 aši. Ši ke ekē akē anō nibii fē ato ešiši le, bēle
 eye faññ akē moni nō nibii fē to ešiši le be mli. |
 28 Ši beni anō nii fē ato bi le šiši le, nolē ledientše
 hū eenō ehe eto moni nō nii fē eto ešiši le šiši,
 koni Nyoñmō afe nibii fē ayitšo.
- 29 Edšake, mei ní hāa abaptisiōame ye gbohī anā-
 dšiañ le, té amēbafē tēñ? Ké gbohī eteñ ši kwra
 le, mēba mō ni amēhāa abaptisiōame ye gbohī anā-
 30 dšiañ le? | Mēba wō hū wōnaā amane ñmletfā-fē-
 31 ñmletfā le? | Mina nyehēfā ní miyō ye wō-Nuntšo
 32 Kristo Iesu mli le, akē migboō dāñe. | Ké gbomo
 gbefañ ni mikē koloi awuyeloi wu ye, ye Efeso le,
 kūle mē senámō miyō? Ké gbohī etee ši le: “Nye-
 hāa woyea nii ni wōnuā dāi, edšake wó le, wōba-
 33 gboi!” | Nyekahāa ašišiuanye! Nanyobō fōñ fiteō
 34 dšēñba kpakpa. | Nyehāa nyehīe atšēreā dšogbāñ, ni
 nyekafea eša; edšake nyeteñ meikomei lee noko-
 noko ye Nyoñmō hewō. Mīkē ene mikē-wonye hīe-
 35 gbēle. | Ši ekolē moko aabi akē: Té gbohī aafē tēñ
 36 ate šiñ? ni asañ mē gbomotšo amēke-aba? | Kwašia!
 Noni bodientše odūō le, dša egbo fēdā ni eyi nāa
 37 wala, | ni asañ noni odūō le, dšee tšo ní baba le
 odūō le, ši moñ dūmowu kuli ko kēkē, ke ñmā ni
 38 dšio, nii ní efē le eko ni dšio; | ši Nyoñmō hāale
 tšo boni esumoo, ni wu-fē-wu le, ehāale ledientše
 39 etšo. | Dšee helo fē dši helo kome, ši moñ esoro
 gbomei ahelo, ni esoro koloi ahelo, esoro nuñloi anō,

40 ni esoro lofōdši anō hū. | Ni ūwei gbomotšei ye, ni
 šikpoñ nọ gbomotšei hū ye; ši kēle esoro ūwei nii
 41 anumnyam, ni esoro šikpoñ nọ nii le hū anō. | Esoro
 hūlū anumnyam, ni esoro nyoñtšere hū anumnyam,
 ni esoro ñulami anumnyam; edšake ñulami kome
 42 fē ñulami kroko anumnyam. | Nakai nonñ hū dši
 gbohñāšitē le. Adūo le ye fitemo mli, ateo le ši ye
 43 noni fitee mli; | adūo le ye noni be nyam mli, ateo
 le ši ye anumnyam mli; adūo le ye gbedemo mli,
 44 ateo le ši ye hewale mli; | adūo susuma gbomotšo,
 ateo mumo gbomotšo ši. Ke susuma gbomotšo ye
 45 le, mumo gbomotšo hū ye. | Nakai añmā hū ake:
 "Adam ní dši kleñkleñ gbomo le tšó susuma ní hie
 kà," nāgbē Adam le tšó mumo ní hāa mo yi náa
 46 wala. | Ši dsee mumonō le dši kleñkleñnō, ši mon
 47 susumanō le, no se le mumonō le. | Kleñkleñ gbomo
 le ní dšē šikpoñ nọ le, šikpoñnyo ni; gbomo ní
 48 dši enyo le, dši Nuntšo ní dšē ūwei le. | Bōni ši-
 kpoñnyo le yo le, nakai šikpoññobii le hū yo; ni
 bōni ūweinyo le yo le, nakai ūweibii le hū yo; |
 49 ni tamō bōni wōhie šikpoñnyo le subañ le, nakai
 50 nonñ wōbahie ūweinyo le hū subañ. | Anyemime,
 noni mikēo dši ake, helo ke lá nine šēñ Nyoñmo
 mañtšeyeli le nọ, ni asañ fitemo hū nine šēñ noni
 51 fitee le nọ. | Na, tēmosane miñō-kēonye ne: Dsee
 52 wofē wōbawo le, ši abatsake wofē, | trukā, hiñmei-
 tfa mli, beni aakpā nāgbē tētrēmantrē le; edšake
 abakpā tētrēmantrē, ni aate gbohñ aši ní amēfiteñ
 53 donñ, ni wō le, abatsakewo. | Edšake dša neke fite-
 monō ne wo noni fitee le, ni neke gbēlenō ne wo

54 noni gboo lẹ. | Ši beni neke fitemonō ne ewo noni
 fitee lẹ, ni neke gbēlenō ne ewo noni gboo lẹ, nole
 wiemo ní aṣmā lẹ aaba mli akẹ: “Amī gbēle ye
 55 kūnim mli. | Bo gbēle, nēgbẹ ogāi lẹ yọ? bo gbo-
 56 hīadše, nēgbẹ okūnim lẹ yọ?” | Ši gbēle gāi dši
 57 eša; ni eša hewalẹ dši mla lẹ. | Ši šidā ahā Nyoṁmọ,
 moni tšó wọ-Nuntšọ Iesu Kristo nọ ni ehā woye
 58 kūnim lẹ. | Nohewọ lẹ, minyemimei ní misumoọ,
 nyefia ši ní akagbugbāa, ni nyetekea nọ ye Nuntšọ
 lẹ nitsumọ lẹ mli dāne, edšakẹ nyele akẹ nyemo-
 deṁbō lẹ efee yaka ye Nuntšọ lẹ mli.

(Alo súolọ lẹ akane wiemo-ke-tšomọ ne:)

Akẹ noni esa Nyoṁmọ Ofe ke Nālọ kome lẹ hie,
 ní enō wonyemi ní edše mli ne ke-dše dše neṁ hewọ
 lẹ, wọṁṁo egbomotšo wotoọ šikpoṁ mli, sū ye sū nọ.
 Ši nakai Nyoṁmọ kẹ ye ewiemo leṁ akẹ: “Sū dšio, ni
 sū mli noṁṁ ookū ose ke-ate!” “Gbomo kome nọ eša
 tšó ke-ba dše leṁ, ni gbēle tšó eša nọ ke-ba, ni no hā
 gbēle lẹ tšeṁ gbomei fē, edšakẹ amefē amefe eša lẹ.”
 Nohewọ lẹ helo fē fiteọ, ni gbomei ahieiaṅkwemọ ko be.
 Bẹlẹ nye mei ní nyeyọ biẹ ne, nyehāa wọdšadšea wọhe
 ešai lẹ wọtšoa, ni wọbaā wọhe ši ye Nyoṁmọ nine ní
 wa lẹ šiši, mo hie hū ni wọdši sū, ni wọke mọdeṁbō
 adfēna wogbedēmọ lẹ ke wogbū lẹ oyáhō lẹ he. “Gbomo
 ní yō ko fọlẹ lẹ, fio keke dši egbū ke emli haomọ
 obō. Epueọ tamọ fọfọ ní afoọ afōọ ši; asaṁ edšoọ foi
 tamọ hōṁ ni edamọṁ ši!” Na, Nuntšọ, ohāa wogbū
 ašẹ tšeo tamọ dēlemọ keke, wofii lẹ ladšeọ ye ohie; ni
 asanṅkwa, mofemo ní hie kā lẹ dši yaka noko kwrā!

Ši kēle adšō wō-Nuntšō Iesu Kristo ke Nyoñmō, wotšē le, moni sumowō ni ešedše womī ke nāno-mišē-dšemo ke nōhiekāmo ní yō nyam ye edromō le nā le. Nyoñmō efowō ke-dšē ñwei ye emobonale ní fá le nā, ke-hā wala nōhiekāmo ye Iesu Kristo ši ní ete ke-dšē gbohī atēn le hewō. Edšake take bōni Adam mli ni wofē wogboiō ye le, nakai noññ kē Kristo mli ni wofē woyi aaná wala ye; edšake le eke egbēle kpātā wōhe ešai le, ni eke ešitē dšie wala ke nānošihile le kpo. Le dši gbohī atēn kromōbi ní te ši le, ni le noññ ekē: "Mi le midši šitē le ke wala le; moni heō minō eyeō le, kedši egbo tete le, ehie aakā; ni mofēmo ní hie kā ni ehē minō eyeō le, egboñ gbikogbiko ke-ate nāno!" Nohewō le wala ke gbēle fē mli le wōñō wōhīe wōfō enō. Edšakeši le noññ ehewō ni amī gbēle ye kūnim mli; ni enō hemō-ke-yeli nā le ni Nyoñmō webii le ná nyam šiwō le akē, neke fitemonō le awo noni fitee le, ni neke gbēlenō ne awo noni gboo le. Adūō le ye noni be nyam mli, atē le šī ye anumnyam mli; adūō le ye gbedēmō mli, atē le ši ye hewale mli. Ni tamō bōni wōhīe šikpoññoño le subañ le, nakai noññ wōbahie ñweinyo le hū subañ, no dši wō-Nuntšō Iesu Kristo subañ le; edšake le ebatsake wōgbomotšo ní hie be nyam le) koni etamō enumnyam-gbomotšo le su, ye ehewale-nitšumō ní eke-nyēō enō nibii fē etō ešiši hū le nā le.

(Ene alo Nyoñmō wiemo kanemo le se le súolo le akē:)

Wodamo ši ye biē woyeō ñkomō ye neke gbonyobu ne nā; kēle woyee ñkomō tamō mei ní be nōhiekāmo

ko, ši moñ wòholeo woyitsei anọ ke-yaä ñwei, wole ake wòkpòlo le hie kà ni mei ní ete eyawo ye Nuntšo le mli le ye Nyoñmo deñ, ni nōnā ko etañ amēhe. Edšake “adšo gbohii le ní gboio ye Nuntšo le mli le ke-dše ñmene no ke-yaä ne. Hē, Mumo le kē, koni amēdšo amēhe ke-dše amēhaomoi le amlī; ši amēnitšumoi le nyieo amese!” “Ni mofēmo ní yọ neke nohiēkāmọ ne ye eno le, etšūo ledientše ehe, take boni le ehe tše le;” beni afe ní ená gbefāñ ko ye dšaloi ašitē leñ. “Edšake dša wofē wopue faññ ye Kristo kodšomosēi le hie, koni mofēmo aná nii ní efe ye gbomotšo mli le, bobo ní efe le, ekpakpa dšio, efōñ dšio.” Nohewo le, anyemimei dšudši, nyehāa wòdšoa neke dše neñ ní ēfite ne sedii le anā foi, ni wotaoa nōkome ní hiaä le, noni dši gbefāñ nō kpakpa le noni ašōñ ye wodeñ. Nyehāa woplea hemọ-ke-yeli plemo kpakpa, ní wómómōa nāno wala le mli boni atšéwo ke-ba le. Hā ní wofe tšūdši kpakpai ke anokwafoi ní kweo amē-Nuntšo le gbę, ni wotšū wosusumai ahe ye anokwale toibō mli. Nyehāa wōñōa wọ-Nuntšo wiemo le wowa wotšuiñ, ake: “Femo anokwafo ke-yaši gbēle mli, ni mahāo wala akekře le!”

(Alo neke wiemo-ke-tšōmo ne nādšian le súolo le awie Nyoñmo wiemoi ní etši tā le eko he.)

Wosole:

Nuntšo Iesu Kristo! Wondšie oyi ake oye gbēle no künim, ni oke sanekpakpa le dšie la ke wala ke nāno-šihile kpo. Wōññō wòhie wōñfō onọ; wondšáo, moni dši šitē le ke wala le! Bo onanyobō le mli keke ni

wotao wala ke hedşole ye. Nohewo le wadşemo suom-
 kpā ní fiowo kpeteo ohe le, boni gbéle lo hewale kroko
 nyēn agbla woko teñ. Dromowo koni wōhī omli kwā,
 beni afe ní kedşi wōbe le aşe le wogboi ye omli hū;
 ni beni wōkā ši ye heni ehī le, wōná ogbéle yibii ní
 dşi mīşedşemo ke hedşole ní fē dfeūmōi fē le. Ye obua-
 wo, bo kūnimyelō kpeteūkple, ye wōnāgbē plemō leñ,
 koni wōke ohewale aye henyelōi le fē nō kūnim, ni
 wōná hegbe ní wōbote oñwei nānō mañşeyeli leñ. Ni
 kedşi wōnyēn wōlileii anō tete wōwo ye solemō mli le,
 hā Omumō le adamō mli ahāwō ke ntşoidomō ní anyēn
 akē le. Hā oñwei la ke Onyoñmō hewale awawo fefēfe
 ke-tşō gbéle duñ dşō leñ ke-ya no hedşomō ní efe ehā
 owebii le mli! Hē, femō nakai, ō Nuntşō, ni ke duñ
 mīwo ye wōhe, ni wōtşui mfe yeyēye le, no le oke
 oseñmōtşo hedşole aşedşe wōmī, ohā owala la le atşo
 heññ ahāwō, oke Omumō hewale le awadşewo, ní wō-
 damō ši şinñ ye omañşeyeli gboşinii ní efitee le nōhie-
 kāmō leñ! Amen.

Alo:

Nānyoñmō Ofe, wōñwei-tşe, ofi le hiō ši yinōi ke
 yinōi; ši wō le wōhoō wōyaā! Edşake "helo le fē dşi
 dfeī, ni ehienyam le fē tamō nānōfofoi. Dfeī le egbi;
 fofoi le hū enālā!"

Ō Nuntşō, hā ní wōle wōnāgbē ke wōgbīi le asu-
 sumō boni eyō, koni wōle wōgbedēmō ke gbōdşomō,
 ni wōsa wōhe wōto gbéle ye dşeñba ke tşuitşakemō
 ní sa ohie leñ, ní wōkahēle ši ye gbéle beñkemō le
 he, ši moñ wōke hedşole ke hemō-ke-yeli akwē wō-
 dşeñdşe le gbē.

Nuntšo Iesu Kristo! Ke wonāgbē gbī ke ñmletfā le ešē le, dromowo ye omobonale nā, koni wodše dše neñ wobote ohedšomō leñ. Ni neke be ne mli ne towo ye anokwa hemoke-yeli ke dšēnba kroñkroñ ní sa ohīe leñ ke-yaši beyino ní aadšiewo ke-dše dše neñ amanehūlū leñ! Bo dši šitē ke wala le; moni heo ono yeo le, tše egbo mon, kēle ehīe akā; ni mofēmo ní hīe kāa ni eheo ono eyeo le, egboñ ke-ate nāno. Hā ní kedši wogbe wošikpoñ ne no wala le nā ni woyawo le, woke nyámō ate ši ahā wala, ni wobote onano ñwei miše leñ ye osuomō le hewo! Amen.

Alo:

Nyoñmō Ofe ní hīo ši dā, moni oke obi dšūrō gbēle le efo gbēle ke oša fē se, ni oke ešitē le ete dšale ke nāno wala ši omā ši ekoñ, koni wo le, noni adšiewo ke-dše abonsam hewale le mli le, ate wo hū wogbotšei ní gboio le aši ke-dše gbohīi atēñ ye le noññ ešitē hewale le nā. Oke omobonale adrowo ni ohā wofī ši šīññ ní wöhe eno woye ke-dše wotšui mū le fē mli, ni beni yi yawula ši le woke mei kroñkroñi le fē nine aše nyámō šitē le no ye obi kōme Iesu Kristo, woyi-walaherelo ke Nuntšō le, hewo! Amen.

Alo:

Nuntšō Nyoñmō, moni hīe kā dāne, ohāa ádesā tšōo sū, ni osa okēo ake: Nyekūa nyese, nye gbomei abii! Asanokwa, gbomo ke ehī tete le, etamō nāno-fofoi keke. Eladšeo tamō hōñ beni egba ehe nā ye haomō ke amanehūlūi srotōi amlī se le. Ši eno dši

anokwa wala, ake bo Nyoimọ, moni d̄ši nōkpakpa ní fè fè ke nānọ wala dientše le, ohio ši ye mei ní heo yeo le atšuiian, ye osuomobi Iesu Kristo le mli, ke Omumọ krońkroń dromọ la ke fomọ hē le nā, koni noni afowo ehē ekoń, ni akewo wo mumọ wala tšo ní d̄ši Iesu Kristo le mli le, wōdra ni wotamole, ni ake ehewale alewo, ni wowo Mumọ le kleńkleń yibii ní d̄ši emantšeyeli leń nitsumoi le, ke-yaši beyino ní noni hī ke-wula ši le apue ye gbī nọ ní eeba ye ehienyam le mli le.

Wonyomọ ke Bolọ anokwafo! Wōńkpao fai ake, otšowo koni wokane wogbī le, ni wōdšie womušū fè wōdfēń he ake ekā ši ehā gbomo ake šikome keke egbo, ši no se le akodšole. Mōbonale Nyoimọ, hā ní wōńō wōtsuii woto ūā he, ni wōšere bene be leń yakanii le adšatsui wofie, ke eša hū ní kpeteo wōhe ke-kpe le, wōkwę ayemforowu le bā le gbę tamọ oblayei nileloi, ni wōke Mumọ krońkroń mū le awo wōtsuii hē le amlī obōbō, ní ameyimọ ke ūwei la, ke mumọ wala, ke Nyoimọ mantšeyeli leń dfetrii le, ní suomọ ke hemọ-ke-yeli ke mlihile la fefeo le atšo ye mli, ní egbe eša ke gbēle ke gbohīadšen duń ke gbeyēšemọ le efā, ni etšowo wōdfetri ní dšra wa fè fè ke wala ke gbēle mli senámọ, ní d̄ši Iesu Kristo, ūwei ayemforowu ke wōkpātāno, wōšitē ke wala le, ní ašedše womī ye wō hū wōgbēle mli! Amen.

(Beni asole neke solemoi ne eko se le, ato gbonyo le ye bu leń, ni súolọ le ańō sū efie nọ ši etē ni ekē:)

Sū d̄šio, ni sū mli nońū ookū ose ke-ate: Ogbomotšo le Nuntšo Iesu Kristo atele ši ye egbī wulu le nọ

ni omumọ ọ ẹ wọtu wọwo Nyoimọ dromọ ke mọbonale deń yẹ esuomọbi Iesu Kristo, ní dṣi wọyiwalaherele ke mlidamọle kome gbeí ahewọ! Amen.

Wotṣe ní yọ ñwei. Ogbeí ọ he atṣe. Omańtṣeyeli ọ aba. Afe noni osumọ yẹ ṣikpoń ọ nọ, take afeọ yẹ ñwei ọ. Hāwọ ñmenẹ woda-ńmā. Ni oke wọno-tōmọ ọ afawọ, tamọ boni wọke-faā mei ní tōọ wọno ọ. Ni okewọ akaya kā ọ mli. Ši dṣiemowo ke-dṣe efōń ọ mli. Ši onō dṣi mańtṣeyeli ọ, ke hewale ọ, ke anumnyam ọ, ke-yaṣiọ nāno! Amen.

Hedṣole Nyoimọ ọ dientṣe atṣū nyehe kwra ke-mō ši, ní eto nyemumọ ke nyesusuma ke nyegbomotṣo mū ọ fē ní famọ ko akahí he yẹ wọ-Nuntṣo Iesu Kristo bābe leń! Amen.

Solemo ni asole yẹ nii ni etṣō hie ọ anāḍṣian ke afū gbekē bibio ọ.

Wọńwei-tṣe dṣūrō! Omlihile ke mọbonale mli ọ esa ohie ní onō neke gbekē ne ke-dṣe neke ṣihile neń amanehulūi ke dṣeń fōń neń nāṣḍi ne fiā mli ke-te dṣei, heni Iesu Kristo, osuomọbi ọ yọ ọ oyá mli. Hā ní neke gbekē ne dṣeńḍṣe ọ atṣō yiwalaheremo sane ahā efọle ọ, koni amẹke amẹṣui mū ọ fē atao nii ní yọ ñwei ọ. Dromọ fọle ọ fē ní amẹḍfēń he, boni amẹbii dṣi odromọ nikēńi hāame, ní amẹbabu he akontā ní dṣra wa amẹhāo. Osuomọbi Iesu Kristo ọ mli ọ otṣe wọbii bibii ọ hū ke-ba onwei mańtṣeyeli ọ mli; oke baptisimọ krońkroń ọ nōgamẹ owoọ odromọ kpāń-

mō leñ, ni ofeḡame obii ke oñwei nii le fē yeloj. No-
 hewo le wōnkpao fai, ní odrowo ní wōkafiteame ye
 nokonoko mli; ši moñ wōsra amegbomotšei ke mumoi
 le aferemo ke mōdeñbō ní gbōdšōo le, ni wōtšoseame
 ye ogbeyēšemo ke suomo le mli, boni befēbe ní oobiame
 ekoñ ke-dšē wōdeñ le, wōtšuii akabuwo fō. Ō Nuntšo,
 tšōmo fōloj fē ye Omumo le nā, koni amēdfēñ nii ní
 hī hāame ke amēbii le anāno-hedšole le he oyá mli.
 Šedšemo neke gbekē ní onō ne fōloj le amī ke bodient-
 tše omišedšemo le; ni kähā wōteñ moko mīkpe se, ši
 moñ oke wofē aya no anokwa-ke-ñwei-šia le, ni ohā
 wōke wōbii le abote no mā le ní yo šišidšē ní efelo
 ke tfaļo dši bodientše leñ, koni wōdšie oyi ye dšei ni
 wōkafoō ke-yaši nāno! Amen.

Iehowa adšōo, ni etoō! Iehowa ahā ehie akpe ye
 ono, ní edroō! Iehowa awo ehie no ye ono, ni ehāo
 hedšole! Amen.

VI. KATEKISTIFOI KE OSOFOI ADSŌMO KE WŌ.

1. Katekistifoi adšōmo ke wō.

(Kedšij gbi ní ato le eše ni asole le, osofo ko adšadše
 Nyoñmo wiemo ní sa le etšō mei ní batšōmo Nyoñmo wiemo
 he súoloi le anitšumo gbenānii le. No se le osofo le adamo
 okplō le hie, ni moni abañole awo Katekistifonyo nitšumo
 le mli le adamo ehie, ni osofo le akē:)

Nuntšo le kenye ahī ši! — Nyehāa wōsolea: Nyo-
 ñmo Ofe ke Odomfo, wō-Nuntšo Iesu Kristo tše! Obi

le wowō kitā, ake wōkpao fai ní otšū nitsulōi ke-ba oblekūomō le mli, hewō le, na, wōmīkpao fai, ni otšū owiemō tšōlōi ke he súolōi anōkwafoi ke-ba wōnō ye omōbōnale nā, ni oke oyiwalaheremō wiemō kroñkroñ le awo amētšui ke amēdañ, koni amēwie amētšōwō, ni amēye okitā le nō ye anōkwale nā, ni amēšię owiemō ni amēsa amēye nō hū ye amēdšēnba leñ, ní atšōwō, ni alēwō, ni ašēdše wōmī, ni awadšewō ye odšōmō wiemō ní dšę ūwei le mli, ní wōfe noni sa ohie ni ahī ahā wōsusumai ayiwalaheremō, ye obi dšūrō Iesu Kristo, wō-Nuntšō le, hewō, mo hū ní eke bo ke Mumō kroñkroñ le dši Nyoñmō kome ní hīō ši ke-yeō mañtše dāne ke-yašię nānō! Amen.

Agbene nyeboa noni Mumō kroñkroñ le kēō ye asafoi le anikēnii ke nitsūmōi ahewō le toi: “Ši dromō-kēnii srōtoi ye, ši Mumō kome le noññ ni; ni súomō-nitsūmōi srōtoi hū ye, ni Nuntšō kome le noññ ni; ni nitsūmōi srōtoi hū ye, ši Nyoñmō kome le noññ dši moni tšuō fē ye mei fē mli. Ši mofēmo le, ake Mumō le kpodšiemō le hāale, koni ahī ahā mei.” (1 Kor. 12, 4-7.)

“Ni Kristo hā meikomei tšōmō bōfoi, ni meikomei gbalōi, meikomei hū sanekpakpadšadšelōi, ni meikomei hū nōkwelōi ke tšōlōi, koni aūō-sā hetšelōi le ahā súomō nitsūmō le ke Kristo gbomotšo le tfā.” (Ef. 4, 11. 12.)

Wōsa wōkaneō, ake Nuntšō Iesu Kristo hala kase-lōi nyoñma ke enyō, no se le mei nyoñmai-kpawo, ni etšūame ni amēšię sanekpakpa le ake: Nyoñmō mañtšeyeli le ebeñke! No gbūi le amlī le wō-Nuntšō le hala gbedelōi ke mei ní ekaseko nūi, ke humii ke

mei ní agbe amēhe guo ye dšēnbii ahīe, ní etšūame ke-te enikpamo leñ. Ni neke wogbīi le amlī le adšō egbei kroñkroñ le, ake efe nakai noññ ni edrowo, koni wofāmo nitšuloi komei woto esanekpakpa kroñkroñ súomo le he.

Nohewo le agbene nyehāa wōboa kitā ní Nyoñmo wiemo le wo asafoi le asúloī le atoi: Akē ye Timoteo kleñkleñ wolo, yitšo etē, kuku kpānyo ke nii amlī akē: Asafo mli súloī le amēfe gbomei ní hīe tšī, dšee lileinta-tšemei, dšee dātoloī, dšee hiedšoloī, ši mei ní hīe hemō-ke-yeli le tēmōsane le ye henilē ní he tše mli. Ni akaame akwe fēdā; ni no se le, ke sane ko be amēhe le, amesúmo. — Yei le hū nakai noññ; amēfe mei ní hīe tšī, dšee meiahewielōi, ši amēhīe akā ši, amēye anokwa ye nii fiā mli. — Asafo mli súloī le amēfe nā kome-kome tšemei, mei ní yeo amēbii ke amedientšē amēwei anō dšogbāñ. Edšakē mei ní súmo dšogbāñ le, amenāa setšo kpakpa amēhāa amēhe, ke ekā babao ye hemō-ke-yeli ní yo Kristo Iesu mli leñ.

(Keke ni osofo le awie atšō mei ní ato le akē:)

Nye mei ní asumoonye ye Nuntšo le mli! Atšēnye, koni nyebafe asafoku nokweloī le abualoī ke sanekpakpa šieloī ní ašie yiwalaheremo sane le atšō wōndšaloī hū. Esa akē nyeke nyetšui fē adfēñ neke nitšumo ne dale ke hetšemo ke súomo ní nyeabote mli le hedšramo ke enyam nyomowo le hū he dšogbāñ. Nyeasúmo asafo le ní Nyoñmo ke ledientšē elá ekpō ehā ehe, ni nyeašie sanekpakpa le nyetšō nii ní abo le fē. Bōfo Paulo kē ye nyenitšumo le hewo akē: “Kē

gbēle súomō ní anō ñmāle-okadii akadi ye tei anō le hīe ba nyam bōni Israelbii le nyēē Mose hīe amēkwe ye ehīe nyam ní sē foō le hewō po le: ani mumō súomō le hīe bañ nyam āhū fē no? Edšake, ke fōbu súomō le hīe ba nyam le, ani dšale súomō le hīe bañ nyam ke-tekeñ nō? Edšake anumnyam le ní fá babao tšō le hewō le, noni awo ehīe nyam tete le, hīe be nyam ye enē gbefāñ. Edšake ke noni sē foō le tšō anumnyam mli le, bēle noni hīō šī le moñ anumnyam le fá āhū.” 2 Kor. 3, 7—11. Šī aīmā ye nyehewō hū akē: “Mei ní toō okadii amēhāa asafoku le, beni tō-kwelonukpa le aadšie ehe kpo le, nyenine aašē anumnyam aekre ní ñālāā le nō.” 1 Petr. 5, 3. 4.

Ni agbene nye mei ní asumō ye Nuntšō le mli, nyetoa neke bimōi ne ahe:

Bimō: Ani nyeto nyeyiñ akē nyeamīa nyehīe ye amane mli take Kristo tabiloī kpakpai ye súomō ní atšénye ahā le mli lo?

Hetō: Hē, woto woyiñ nakai!

Bimō: Ani nyeahīe tšamō wiemoī ní nyenu le su le mli ye hemō-ke-yeli ke suomō ní yō Kristo Iesu mli leñ, ni nyetšō Kristofoi atšōmō le tamō bōni nyekase ke-dšē ñmāle kroñkroñ leñ ye wō-Kristo sanēkpakpa-asafō tšōmō le nā lo?

Hetō: Hē, wofe nakai.

Bimō: Ani nyeabo mei ní anō-to nyenō ye Nuntšō le mli le atoi, ni nyeaba nyehe šī, kēdšī ehīa nakai le, nyehā hīekāmō ke toigblamō tete, ni nyesa nyekase

ñmāle kroñkroñ le, ni nyetao mli kē, koni nyeya nō ni nyewo yibii ye Kristo asafo le sūomō le mli lo?

Hetō: Hē, wōofe nakai; Nyonmō ke edromō aye abuwō!

(Keke ni osofo le akē:) Bēle nyenōa nyeninedšūrō nyehāami nyeke-māa nyeshwōi ne anō mī!

(Agbene mei ní ato ní abadšōame le abenke osofo le ekomekome, anō ameninedšūrō amehāle, ní amekula ši; ni osofo le anō eninedšūrō enmē ameten mofemo yiten ni edšōame ni ekē:)

Miūdo miwo wō-Kristo-sanekpakpa-asafo le súolo ke buafo ye Nyonmō, Tšē le ke Bi le ke Mumō kroñkroñ le gbei amlī! Wōnuntšō ní adšōle adroō ye ehienyam fále le nā, koni osúmō wōsafo le ye anokwale nā, ke mōdeñbō ke anokwayeli fē, ní okatšō moko nā, take bō nonñ ní oobu akontā ye wō-Nuntšō Iesu Kristo dšale kodšomōsēi le hie ye egbi wulu le nō! — Nuntšō le adšōo, koni owo yibii pi! Amen.

Wōsōle:

Mōbonale Nyonmō, wōnwei-tšē! Wōmdao ši ake oboō wōfaikpamō ní obi dšūrō Iesu Kristo tšōwō le toi ni otšūo nitšulōi ke-ba oblekūomō leñ. Hā ní esa ohie ní onō Omumō kroñkroñ odro otšūdši ní anō-wo osúomō le mli le kewō ke owiemō kroñkroñ le súoloi le fē, koni wōke osanekpakpa-šielōi asafoi le fē afe anokwafōi, ni wōdamō ši šinñ wōke abonsam, dše neñ, ke wōdientšē wōhelo le awu, koni ogbei le he atše,

omañtšeyeli le aya hiegbē, ni osuomōnānii le afe! Wōñkpao fai, akē okūmō wōñdšamō ke Mahomed ke Roma Papa nihīnii ke ohenyelōi le fē atōmōi krokomei hū, nii ní buleō ogbei ni amētšio osuomō le gbē le. Bo wōfaikpamōi ne atoi ye obi Iesu Kristo, wō-Nuntšō le, hewō! Amen.

Wōtšē ní yō ñwei! k. n.

(Agbene ala lala ko ni adšōame ke asafo le fē.)

2. Osófoi adšōmō ke wō.

(Osófo ní aňō neke solemō ne awo eden le adšadše Nyoñmō wiemō ní sa neke sane ne tšutšu atšō mei ní abadšō ni awoame osófoi le ke amegbenā nitšumōi. No se le edamō okplō le hie, ni amēdamō ehie, ni osófoi ní ahalaame ní ameye dšōmō ke wō le he odase le adamō emasei ni ekē:)

Wōnuntšō Iesu Kristo dromō le ke Nyoñmō suomō le ke Mumō kroñkroñ nanyobō le ke wōfē ahī ši! Amen.

(Agbene aanyē akē mlibotemō ke wiemō ke tšōmō ní akē-bōi Katekistifoi le adšōmō ke wō le abōi ene hū, alo osófo le akē:)

Nye mei ní asumoñnye! Nuntšō le etšō enumnyam dromō le nō esa wōnyemi ne eto, ni esa etšéle ní ebatšō esafo mli súolō ke osófo; ni wōbabua wōhe nā ye biē ne, koni wōfāle wōto hā neke nitšumō le ye Kristo asafo le gbenā, ke nidši anōfiemō ke solemō. Nohewō le nyehāa wōkpaū Nyoñmō fai ní edšō neke wōnitšumō kroñkroñ ne nō, ní wōke tšui kome asole wōkē:

Mọ̀bọ̀nale Nyònmọ, wọ̀nwei-tšẹ! Wọke wọtsuiian šidā bahāo, ake ofā osafo krońkroń le ní oto ešiši ye šikpoń le nọ ye obi kome Iesu Kristo, woyiwalaherelo le, nine nā le he, ni osa otole ye odromọ le mli. Omumọ krońkroń le kwakole; oteọ nọkwelọi ke tšọlọi ní hieọ onọkwale wiemọ le mli, ni amẹke hedšọle sanekpakpa samọ ke tō tokotai le efimọ amenādšiaši le aši lolo. Kā he oto osafo ní okpō ohā ohe ke bodientšẹ olá le ye onumnyam dromọ le mli; oke onọkwale ahie emli, ofā ehe ke-dšẹ ehenyelọi le fē adeń, ni oke súolọi ke tšọlọi anọkwafọi asúomọ le awo emli obọ ke wiemọ ní anyē susumai ahere le nilē. Titri le wọńkpao fai wọnhā wọnyemi dšūrō ne, moni taoọ ake esúmoọ ni eme súomọ ke osófoyeli krońkroń le dšómọ ke wō le. Oke Omumọ krońkroń nikėnii kpetėnkple le adrole; wole ńwei hewale ní enyē ehie wọ-Nuntšọ Iesu Kristo tšamọ nitšómọ wiemọ le mli ní esa ohie. Titri le dromọle, koni eba edšen mū le fē bọni sa sanekpakpa le, no súolo ní edšile. Ō Nuntšọ! Oke osuomọ atšu nii ye wọmli ke wọnidši anā, ni titri le ye wọnyemi ne nā, koni awa mei pī ke-ya wala gbẹ le nọ ye ekewọ fē odaseyeli le nā, ni amemāmọ ši šinń ye Iesu Kristo nyam dromọ ke nilē leń, ni asaame ato meikrońkrońi agbošiniyeli le ye la le mli! Amen.

Anyemi ní asumoọ ye Nuntšọ le mli! Ole ke-dšẹ Nyònmọ wiemọ leń, ake moni diọ nọkwemọ lo onukpa nitšumọ se le, etaoọ nitšumọ ní yo feo ko segbe. Edšake esa ake efe Nyònmọ tēmósādši anọ semo ke bofo ye Kristo nādšiań, moni atšüle ní ebakpa gbomei afai ní amehā akpātā amẹke Nyònmọ teń. Asafo le ní Nyònmọ

bi le ekpō ke ledientše elá le, atule awo odeñ, koni olele ni owale ni omále šiññ ye Mumọ kroñkroñ yeli-ke-bua-
mọ le nā ye Nyoñmọ, Tše le ke Bi le, he nilē ní nāno
wala yo mli leñ. Nohewọ le esa ake odfēñ otšemo ke
nitšumọ le gbenānii kroñkroñi le ahe dšogbāñ, ni oke
modenbō aka dšatšu ní neke nitšumọ ne ñō-fōo onọ le.

Klenkleñ le, dša ake okatsō tšōmọi krokomei, ake
dša noni mā ši šiññ ye Nyoñmọ wiemo kroññ ní he
tše le nọ, ni eke wọ-Kristo-sanekpakpa-asafo le, ní añō-
mā bofoi ke gbaloi le ašišitō nọ, ni Iesu Kristo dientše
dši ekoñte le dšadšemọ ke tšōmọ yeo egbo le. Šiši kro-
ko mokomoko nyēñ ato, ake dša noni ato momo ye Iesu
Kristo mli le. Enokwale mli esa ake otšō gbekēbii ke
onukpai ye, ke modenbō ke anokwayeli, ni owi bodien-
tše otšui nā tšōmọ ke tšōmọi krokomei. Titri le edša
ake ohie sanekpakpa le anokwale akulašiiñ le mli, ake
woná wöhe ešai fā, bembū ke Nyoñmọ dšale ye Iesu
Kristo hewọ, ye dromọ nā keke, ye hemọ-ke-yeli mli,
ši dšee wodientše wosale lo nitšumọ le hewọ. Ene
dši hemọ-ke-yeli tēmōsane le ní ekometō enyēo wöhe-
nilē ní haoọ le he edšōō ni ešēdšeo womi ni ehāawo
hedšole ye wala ke gbēle mli, ni esa eke Nyoñmọ
suomọ le woowọ hewale hū ní wonyē yibii kpakpai
wowo, nii ní sa tšuitsakemọ ke Nyoñmọ hie le.

Asañ atšéo ake osúmọ ye sakramentoi alo niikroñ-
kroñi le ahe, ye wọ-Nuntšọ Iesu Kristo samọ ke gbe-
dšianotō le nā, boni ake-mā esafo le ye wohemọ-ke-yeli
kroñkroñ le nọ, ní mei ní heọ yeo le hū aná dromọ
ye dromọ nādšiañ ke-dše enifále leñ ye neke dromonii
ne asúomọ le nā.

Asañ hū esa akę obó Kristofoi akasemóhei lę ahe mōdeñ ni okwę nọ, osra helatšemei kę ohiafoi kę mei ní bę moko kę mei ní yó amane mli, ni otšó Nyoúmó dromó bọfo kę odasefo ohāame, ni owie otšó mei ní gboiọ lę ní ošedše amemí ni owadšeame. Osā ohie Kristofoi agbedšianotó hiekámó kę toigblamó mli ye asafo lęñ, heni odši osofo kę súolọ ye lę, ye Nyoúmó wiemó kę wosafó lę mlai lę auā. Faññ kę tēmó mli, dekā ye dšio, dekā bę dšio, esa akę owie otšó mei fē, ní amęše Nyoúmó gbeyei ni amęsumole, ni amęba amędšeñ kroññ ye Nyoúmó hie, ye suomó kę hedšole mli, ni osā otšó asafo mli bii lę fē, ní amębo onukpai atoi, ni amęsole amęhā mañtše ní yó Ablotšire lę, kę wómralo, kę mañtše kę noyeliloj fē. Titri lę esa akę obó mōdeñ ní oto okadi kpakpa ohā asafoku lę ye wiemó kę dšenba kę suomó kę mumó kę hemo-ke-yeli kę hetsemó mli; ni okane Nyoúmó wiemó lę, ni osusu he ni otao mli, koni oferemó apue faññ ye nibii fē mli. Dšadšemó sanekpakpa lę ye wiemó kę nitšumó mli, beni afe ní okę ekā awie atšó mei fē akę: “Nyekaseami, takę bõni mi hū mikase Kristo lę!” Kukuó lę, wiemó lę súolọ yó ne, dša akę ehī ši bõni anyen ata ehe, moni etšõõ tšõne ko ye noko mli, moni atāa ehe sane kpakpa ye mei ní yó se lę tete hie, koni ekagbe dšemó kę abonsam tšõne mli.

Anyemi ní asumoọ ye Nuntšó lę mli, ole akę bodientše ogbefañ lę ošęę ohāa neke ni ne. Kristo dientše kę: “Takę bõni tšõnine nyen adše ledientše emli awo yibii akę dša emā weintšo lę he lę, nakai nye hū nyenyen akę dša nyehi mimli; edšakę kę dšee miñ lę

nyenyēn noko nyefe.” Nohewọ ọ ẹ mīwie mīšōo, ni mīkpao fai, ñō ohīe ofō Kristo Ofẹ ọ dromọ ọ nọ, ni onyá yẹ enyēmọ ní fá ọ mli. Ọ moni ewo ši ake eke ewebii ọ ahī ši dā, ke-yaši dšēn nāgbē ọ tete ọ, ọ nonn eehī oninedšūrō nọ, ni eehā noni etšūo yẹ hewọ ọ afere. Nohewọ ọ, wadšemọ ohe ní omā ši šiññ ní anyēn atšio, ni oteke nọ yẹ Nuntšọ ọ nitšumọ ọ mli, gbīi abọ ní ole ake omọdeñbō ọ efee yaka yẹ Nuntšọ ọ mli ọ. No ní osúomọ ọ ọn hedšramọi ke kái amlí tete ọ oona, ake ehedšọle dši ohewale ke mīšedšemọ, ni no gbī ọ nọ oonu ewiemọ yẹ ake: “Ahekō, tšūlo kpakpa ke anọkwafo, oye anọkwa yẹ nii fio he, mahā ooye nii pī atšẹ: botemọ onuntšọ mīšẹ ọ mli!”

Ni agbenẹ mīfāo yẹ Nyoñmọ ke wọ-Nuntšọ Iesu Kristo ke esafo nẹ hīe, ake ohāmi hetō yẹ nẹke bimọi nẹ anā:

Bimọ: Ōwo ši ake oye nẹke wiemọi nẹ anọ, ni onñ súomọ ke osófoyeli kroñkroñ gbenānií ọ ofō onọ lo?

Onñ odekā ke ohewale fē ohā onitšumọ ke súomọ nẹ yẹ anọkwale nā, ni ošię Nyoñmọ wiemọ ọ, titri ọ Iesu Kristo ke moni aseñle ni ete ši ekoñ ke-dšẹ gbohīi ateñ, ni Nyoñmọ ññle efe nā ke dšale ke hetšemọ ke kpōmọ ehāwọ ọ lo?

Oto oyiñ ke-dšẹ otšui fē mli, ake Nyoñmọ dromọ ọ nā ọ ohī ši oto okadi kpakpa yẹ wiemọ ke nifemọ, yẹ dšēnba ke wala ọ mli ohā asafoku ọ lo?

Kedši enẹ dši odšēnmọ ke oyintō ọ, gba mli kpó otšō yẹ Nyoñmọ ní naā nii fiā ọ, ke Iesu Kristo moni akodšo hīekāloí ke gbohīi ọ hīe:

Hetō: Hē, enē dši misuomō ke yintō, Nyoimō ke Emumō kroñkroñ hewalē le aye abuami! Amen.

(Agbene moni abadšōlē le kulaā ši ye osofo le hie, ni osofo le ke osofoi enyo ni yeo odase le nōo amenidši amefieo eyiteñ ni moni woole le ākē:)

N., Mīdšieo mīwo Kristo sanekpakpa le asafo le mli osofo ke súolo ye emla le nā, ni mītu súomō nitšumō le ní wō-Nuntšō Kristo eto le mīwo odeñ ye Nyoimō, Tšē le ke Bi le ke Mumō kroñkroñ le gbei amlī! Amen.

Nuntšō le ke hewalē ní dšē ŋwei le awoö, ni enōo eto mei pī adšōmō. Ledientšē edšieo eto koni oya ni oyawo yibii pī, ni oyibii le ahī ši ke-ya nāno wala le mli! Amen.

(Dšōmō wiemoi ni odasefoi le ākē:)

Nuntšō le atšō ola ke oyiwalaheremō. Nuntšō le atšō owala hewalē le. Femō ekā, ni odšō ohe ye Nuntšō le mli, ni oke tšuišitō akwele gbe! Amen.

Nuntšō Iesu Kristo keo ahī ši ni efata omumō le he! Amen.

Wosole:

Mōhonale Nyoimō, wōñwei-tšē! Wōmdao ši ake otšō obi dšūrō le nō owowō kitā ake wōkpao fai, bo moni dši ablekūomō Nuntšō le, ní otšū nitšuloi ke-ba oblekūomō le mli, ni osa obowō toi hū. Nohewō le wōke bii ahie-ke-ñofō le mbao hū, ake onō Omumō kroñkroñ babao ohā otšūlo ne. Femole anōkwafo ye esuomō kroñkroñ nitšumō leñ; wolē nā ke hewalē ke

suomō, ní etao mei ní eladše le, ni ewadše mei ní efe vī le, ni etšōmō mei ní dšeo ñwane le ayitšon, ni ešē-dše mei ní tšui faa le amī, ni ewo mei ní heo yeo le hewale ní amemāmō ši šinñ ye Iesu Kristo dromō ke nilē leñ. Dšōmō edaseyeli babao, ni hā ní akę esúomō le ahā ogbei le he atše, omantšeyeli le aya hiegbę, ni agbe osuomōnānii kpakpai ní hī ke-wula ši ye ohie le anā ye nibii fē mli. Okę Omumō le ahā enitšumō afere ní ahere susumai pī ayiwala, ni adšie ogbei kronkron le yi! Amen.

Wotše ní yo ñwei! Ogbei le he atše. Omantšeyeli le aba. Afe noni osumoō ye šikpoñ le nō, take afeo ye ñwei le. Hāwō ñmene wōdā-ñmā. Ni okę wonotōmōi le afawō, tamō boni wōke-faā mei ní tōo wōnō le. Ni okęwō akaya kā le mli. Ši dšiemōwō ke-dšę efōñ le mli. Ši onō dši mantšeyeli le, ke hewale le, ke anumnyam le, ke-yašio nānō! Amen.

Ya agbene ni oyale Nyoñmō asafoku le, ni okwe nō, dšee yisētširemō, ši moñ suomō nā; asañ dšee sę-námō ní yo hiegběle le hewō, ši moñ tšuidšürō nā; asañ hū dšee akę moni yeo nuntšo ye Nyoñmō noyelinō le nō, ši moñ moni too okadi ehāa asafoku le; ni beni Kwelōnukpa le adšie ehe kpo le, onine ašę anumnyam akekre ní ñālā le nō! Amen.

Iehowa adšōo, ni etoō! Iehowa ahā ehie akpe ye onō, ní edroō! Iehowa awo ehie nō ye onō, ni ehāo hedšole! Amen.

Dšōmō wiēmōi.

1.

Iehowa adšōo, nī etoō!

Iehowa ahā ehīe akpe ye onō, nī edroō!

Iehowa awo ehīe nō ye onō,

nī ehāo hedšōlē! Amen. 4 Mos. 6, 24—26.

2.

Nyoñmō hedšōlē nī fē dfēñmōi fē lē aato nyetšuii
ke nyedfēñmōi lē ye Kristo Iesu mli! Amen. Fil. 4, 7.

3.

Hedšōlē Nyoñmō lē dientšē atšū nyehe kwrā ke-
mō šī, nī eto nyemumō ke nyesusuma ke nyegbomotšo
mū lē fē nī lamō ko akahī he ye wō-Nuntšō Iesu Kristo
bābe leñ. Amen. 1 Tes. 5, 23.

4.

Dromō fē Nyoñmō nī tšéwō ke-ba enāñ-anum-
nyam lē mli ye Kristo Iesu mli lē, ledientšē eesānye nī
eewadšenye nī eewonye hewalē nī eehā nyefī šī šīññ;
lē noññ aañō anumnyam ke hewalē ahā he-ate nāñoi
anāñō lē. Amen. 1 Pet. 5, 10. 11.

5.

Mōji nyēō efeō ke-teke nō babao fē nii fē nī wō-
kpaā he fai lo wodfēñō, ye ehewalē nī tšuo nii ye
womli lē nā lē, lē aañō anumnyam ahā ye asafo nī yo
Kristo Iesu mli ye yinōi fē nō ke-yaši nāñoi anāñō.
Amen. Ef. 3, 20. 21.

MLINII.

Bāfā

Nuntšo le solemo 2

Klenklen mlidša.

Mlibotemo wiemoi	3
I. Hōgbā lebi solemo mli faikpamoī	7
A. Šišidše-solemoī 7. — B. Nāgbē-solemoī	13
II. Hōgbā gbēke solemo mli faikpamoī	16
A. Šišidše-solemoī 16. — B. Nāgbē-solemoī	20
III. Nibimo solemo mli faikpamoī	22
A. Šišidše-solemoī 22. — B. Nāgbē-solemoī	24
IV. Faikpamoī ni anō-to gbīī dšudši anō	26
Advento 26. — Iesu fomogbi 27. — Afi hē 29.	
— Epifania 30. — Iesu gbēle gbi 32. — Iesu	
sitē gbi 34. — Iesu nweiyā gbi 36. — Pentekoste	
gbi 38. — Trinita gbi 40. — Solemohe afi	41
V. Faikpamo-gbī solemo	42
VI. Faikpamoī srotoi. — Nyonmo mantseyeli le	
gbē ke fā 46. — Mantše ke noyeliloī le ahewo 47.	
Šikpoī nibanii le ahewo 48. — Haomo mli 48.	
Ta be le no 49. — Gbēle hela ke haomo hewo 49.	
Helatšemei ahewo 50. — Šidā ye yidšiemō hewo	50

Mlidša ni dši enyo le.

I. Baptisimo. — 1. Gbekēbīi abaptisimo 51. —	
2. Mei ní edra anō 64. — 3. Abifabīi helatšemei anō	75
II. Wadšemo	76
III. Nuntšo niyenii le	81
1. Eša dšadšemō 82. — 2. Komunio kronkrōn	88
IV. Yōkpemo	97
V. Gbonyotō	104
VI. Katekistifoī ke Osofoī adšomō ke wō	115
1. Katekistifoī anō 115. — 2. Osofoī anō	120
Dšomō wiemoī	127